

**UCHWAŁA NR XXXVIII/246/2017
RADY MIEJSKIEJ ŁĄDKA-ZDROJU**

z dnia 20 marca 2017 r.

o zmianie uchwały w sprawie Lokalnego Programu Rewitalizacji Łądko-Zdroju na lata 2016-2022

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446 ze zm.); Rada Miejska Łądko-Zdroju uchwala, co następuje:

§ 1. W Lokalnym Programie Rewitalizacji Łądko-Zdroju na lata 2016 – 2022, stanowiącym załącznik do Uchwały Nr XXVII/175/2016 Rady Miejskiej z dnia 9 sierpnia 2016 r. w sprawie przyjęcia Lokalnego Programu Rewitalizacji Łądko-Zdroju na lata 2016-2022, wprowadza się następujące zmiany:

- w punkcie 5.2 Szczegółowy opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych str 93 uszczegóławia się zapisy dotyczące zakresu planowanej inwestycji dotyczącej Domu Zdrojowego wraz z otoczeniem, Muszlą Koncertową i Amfiteatrem .

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Łądko-Zdroju.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej Łądko-Zdroju

Tomasz Nowicki

Lokalny Program Rewitalizacji Łądek-Zdroju na lata 2016-2022

Łądek-Zdrój, 2016

Program realizowany jest przy współfinansowaniu ze środków Unii Europejskiej
w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020

Spis treści

1.	Opis powiązań programu z dokumentami planistycznymi i strategicznymi	5
1.1.	LPR Gminy Łądek-Zdrój w świetle dokumentów na poziomie krajowym i wojewódzkim	5
	Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030.....	5
	Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie.....	6
	Krajowa Polityka Miejska.....	7
	Narodowy Program Rewitalizacji 2022 - założenia	8
	Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego – Perspektywa 2020	8
	Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2020	9
	Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014-2020	10
1.2.	Analiza powiązań Lokalnego Programu Rewitalizacji z dokumentami planistyczno-strategicznymi gminy.....	12
	Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Łądek-Zdrój....	12
	Strategia Rozwoju Gminy Łądek-Zdrój na lata 2014-2020	14
	Lokalny Program Rewitalizacji Łądko-Zdroju. Okres programowania: 2010-2015.....	16
2.	Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych w Łądku-Zdroju.....	17
2.1.	Diagnoza kontekstowa – uwarunkowania rozwoju gminy Łądek-Zdrój.....	17
2.1.1.	Uwarunkowania przestrzenne i historyczne	17
2.1.1.1.	Położenie, podstawowe charakterystyki.....	17
2.1.1.2.	Rys historyczny, specyfika obszaru.....	19
2.1.2.	Charakterystyka obecnej sytuacji w gminie	22
2.1.2.1.	Demografia	22
2.1.2.2.	Gospodarka	24
2.1.2.3.	Infrastruktura techniczna i komunikacyjna	25
2.1.2.4.	Uwarunkowania turystyczno-rekreacyjne, środowiskowe i kulturowe	28
2.1.2.5.	Infrastruktura społeczna.....	32
2.2.	Diagnoza podstawowych czynników i zjawisk kryzysowych w podziale na jednostki urbanistyczne	33
3.	Wyznaczenie granic obszarów kryzysowych	59

3.1.	Zasięgi przestrzenne obszarów zdegradowanych i rewitalizacji zamieszkałych	59
3.2.	Zasięgi przestrzenne obszarów zdegradowanych i rewitalizacji niezamieszkałych	61
3.3.	Charakterystyka obszarów rewitalizacji zamieszkałych	65
3.3.1.	Obszar – Stare Miasto – Rynek, ul. Zdrojowa, Słodowa, Krótka	65
3.3.2.	Obszar – dzielnica uzdrowska.....	72
3.4.	Charakterystyka obszarów rewitalizacji zamieszkałych	79
3.4.1.	Teren poprzemysłowy – dawne zakłady Przetwórstwa Owocowo-Warzywnego Alfa Food	79
3.4.2.	Teren poprzemysłowy/popegeerowski – dawne zakłady państwowego gospodarstwa rolnego	80
3.4.3.	Teren – kompostowania i sortowania odpadów w Łądku-Zdroju.....	81
3.4.4.	Teren pokolejowy – budynek dawnego dworca przy ul. Kolejowej w Łądku-Zdroju.....	81
3.4.5.	Teren powojkowy i poprzemysłowy – zatorze	82
3.4.6.	Teren poprzemysłowy – dawne zakłady Spółdzielni „Samopomoc Chłopska”	83
4.	Wizja, cele i kierunki działań	84
4.1.	Wizja stanu obszarów po przeprowadzeniu rewitalizacji	84
4.2.	Cele rewitalizacji i kierunki działań.....	85
5.	Lista planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	92
5.1.	Podział przedsięwzięć rewitalizacyjnych na listę A i listę B.....	92
5.2.	Szczegółowy opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	93
5.3.	Mechanizmy zapewnienia komplementarności przedsięwzięć	128
5.3.1.	Komplementarność przestrzenna	128
5.3.2.	Komplementarność problemowa.....	129
5.3.3.	Komplementarność proceduralno-instytucjonalna	131
5.3.4.	Komplementarność międzyokresowa	132
5.3.5.	Komplementarność źródeł finansowania.....	135
5.4.	Indykatywne ramy finansowe przedsięwzięć.....	137
6.	Partycypacja społeczna w rewitalizacji.....	141
7.	System realizacji programu rewitalizacji	142
8.	System monitoringu i oceny skuteczności działań	143

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Lokalny Program Rewitalizacji Łąka-Zdroju
na lata 2016-2022

1. Opis powiązań programu z dokumentami planistycznymi i strategicznymi

1.1. LPR Gminy Łądek-Zdrój w świetle dokumentów na poziomie krajowym i wojewódzkim

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju (KPZK) stanowi nadrzędny dokument określający kierunki kształtowania polityki przestrzennej Polski w perspektywie 2030 roku.

KPZK 2030 określa cel strategiczny, a także przyporządkowanych mu sześć celów polityki przestrzennego zagospodarowania kraju w horyzoncie roku 2030. Szczególne znaczenie dla polityki rewitalizacji ma Cel 2 *Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialne równoważenie rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów*. W ramach 2 Celu strategicznego KPZK określono bowiem działanie 2.3.2 *Rewitalizacja i restrukturyzacja obszarów zdegradowanych i miast*, którego celem jest przywrócenie funkcji administracyjnych, społecznych i gospodarczych oraz stworzenie warunków sprzyjających powtórnemu zagospodarowaniu zdegradowanych obszarów zurbanizowanych, dzięki skorelowanym interwencjom w sferze planowania przestrzennego, inwestycjom infrastrukturalnym oraz wsparciu zasobów ludzkich i przedsiębiorczości.

Narzędziem prowadzonej polityki rewitalizacyjnej na poziomie lokalnym w myśl *KPZK 2030* powinny być kompleksowe lokalne programy rewitalizacji, które obejmować będą priorytety techniczne, przestrzenne, społeczne, kulturowe, gospodarcze i ekologiczne. Ich zakres powinien być zgodny z koncepcją zrównoważonego rozwoju i obejmować: poprawę stanu budynków mieszkalnych oraz budynków użyteczności publicznej, ochronę dziedzictwa kulturowego, zapewnienie wysokiej jakości przestrzeni publicznych, poprawę transportu publicznego, integrację społeczną mieszkańców rewitalizowanych obszarów, a także przywrócenie terenom zdegradowanym ich funkcji przyrodniczej lub nadanie im takiej funkcji.

KPZK 2030 wskazuje także na konieczność zintegrowanego podejścia do działań rewitalizacyjnych i ich koordynacji na wszystkich poziomach planowania, tzn. zachowania zgodności programów restrukturyzacyjnych i rewitalizacyjnych z regulacjami i dokumentami planistycznymi i regionalnymi.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020 (KSRR) jest podstawowym dokumentem wyznaczającym ramy polityki regionalnej Polski do roku 2020.

Celem strategicznym polityki regionalnej, określonym w KSRR, jest „efektywne wykorzystywanie specyficznych regionalnych oraz terytorialnych potencjałów rozwojowych dla osiągnięcia celów rozwoju kraju – wzrostu, zatrudnienia i spójności w horyzoncie długookresowym”. KSRR ustala trzy cele szczegółowe polityki regionalnej:

1. *Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów;*
2. *Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałania procesom marginalizacji obszarów problemowych;*
3. *Tworzenie warunków dla skutecznej, efektywnej i partnerskiej realizacji działań rozwojowych ukierunkowanych terytorialnie.*

W ramach 2 Celu szczegółowego określono cel operacyjny 2.3. *Restrukturyzacja i rewitalizacja miast i innych obszarów tracących dotychczasowe funkcje społeczno-gospodarcze*. W ramach celu 2.3 przyjęto założenie, że w wyniku dyskusji między podmiotami polityki regionalnej (władze województwa, władze miasta, rząd, organizacje, przedsiębiorcy) wskazane będą obszary wsparcia, jednak to władze lokalne, opracowując lokalne programy rewitalizacji, będą decydowały na jaki konkretnie cel należy przeznaczyć instrumenty wsparcia. Rewitalizacja nie może być rozumiana jedynie jako odnowa tkanki mieszkaniowej czy poprawa istniejącej infrastruktury, ale obejmować działania rewitalizacyjne we wszystkich wymiarach: infrastrukturalnym, gospodarczym i społecznym.

Kompleksowe działania rewitalizacyjne i rekultywacyjne powinny obejmować takie zagadnienia jak:

- wsparcie jakości kapitału ludzkiego;
- modernizacja struktury gospodarczej;
- nadrobienie zaległości w zakresie infrastruktury technicznej;
- modernizacja i rozwój obiektów użyteczności publicznej;

Interesującym spostrzeżeniem KSRR nt. rewitalizacji obszarów zdegradowanych jest również wskazanie turystyki jako czynnika stymulującego procesy rewitalizacyjne. Rozwój turystyki jest bowiem związany z większą dbałością o ład przestrzenny, estetykę i środowisko przyrodnicze otoczenia, w którym rozwijane są funkcje turystyczno-rekreacyjne, dlatego ten kierunek rozwoju również może być z powodzeniem stosowany, obok „twardych” form wsparcia na części obszarów zdegradowanych, które wykazują ku temu wystarczające predyspozycje.

Krajowa Polityka Miejska

Krajowa Polityka Miejska (KPM) jest dokumentem określającym planowane działania administracji rządowej dotyczące polityki miejskiej. Służy celowemu, ukierunkowanemu terytorialnie działaniu państwa na rzecz zrównoważonego rozwoju miast i ich obszarów funkcjonalnych oraz wykorzystaniu ich potencjałów w procesach rozwoju kraju, co wyrażone zostało w jej celu głównym, którym jest: „wzmocnienie zdolności miast i obszarów zurbanizowanych do zrównoważonego rozwoju i tworzenia miejsc pracy oraz poprawa jakości życia mieszkańców”.

KPM określa 5 celów szczegółowych rozwoju miast, których realizacja ma przyczynić się do tego, aby stały się one sprawne, zwarte i zrównoważone, spójne, konkurencyjne i silne. Cele *KPM* są następujące:

1. *Stworzenie warunków dla skutecznego, efektywnego i partnerskiego zarządzania rozwojem na obszarach miejskich, w tym w szczególności na obszarach metropolitalnych;*
2. *Wspieranie zrównoważonego rozwoju ośrodków miejskich, w tym przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom niekontrolowanej suburbanizacji;*
3. *Odbudowa zdolności do rozwoju poprzez rewitalizację zdegradowanych społecznie, ekonomicznie i fizycznie obszarów miejskich;*
4. *Poprawa konkurencyjności i zdolności głównych ośrodków miejskich do kreowania rozwoju, wzrostu i zatrudnienia;*
5. *Wspomaganie rozwoju subregionalnych i lokalnych ośrodków miejskich, przede wszystkim na obszarach problemowych polityki regionalnej (w tym na niektórych obszarach wiejskich) poprzez wzmacnianie ich funkcji oraz przeciwdziałanie ich upadkowi ekonomicznemu.*

KPM podkreśla, iż mimo, że polityce rewitalizacji dedykowany jest Cel 3 to odnowa obszarów zdegradowanych musi wpisywać się w całościową politykę rozwoju miasta, dlatego zagadnienia dot. rewitalizacji, również pojawiają się w pozostałych celach szczegółowych. Prawidłowy przebieg procesu rewitalizacji wymaga zatem wypracowania i wdrażania skutecznych mechanizmów koordynowania i integrowania zadań i działań różnych podmiotów, w tym podmiotów prywatnych i lokalnej społeczności, w przygotowaniu i prowadzeniu kompleksowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych – integrujących interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki.

Kompleksowa rewitalizacja, realizowana na obszarach zdegradowanych, powinna odnosić się do konkretnego, wyznaczonego w oparciu o obiektywne i transparentne kryteria, terytorium zidentyfikowanego w procesie porównania wewnątrzmijskiego stopnia zróżnicowania wskaźników degradacji. Czynnikiem degradacji są negatywne zjawiska społeczno-gospodarcze (bezrobocie, ubóstwo, niski poziom przedsiębiorczości, koncentracja zjawisk i zachowań patologicznych skutkująca segregacją społeczną i dziedziczeniem biedy, depopulacja) oraz niekorzystne zmiany infrastrukturalno-przestrzenne (dekapitalizacja tkanki miejskiej, zanieczyszczenie środowiska, ułomna struktura urbanistyczna), występujące najczęściej w historycznych częściach miast (obszarach śródmiejskich), choć mogą dotyczyć także innych dzielnic (np. blokowisk).

KPM wskazuje, iż rewitalizacja jest procesem długotrwałym, kosztownym, wymagającym zachowania ciągłości oraz konsekwencji.

Narodowy Program Rewitalizacji 2022 - założenia

Narodowy Program Rewitalizacji 2022 ma stanowić pakiet rozwiązań systemowych, będąc zarazem wykładnią dla prowadzenia procesów rewitalizacyjnych jako działań kompleksowych i integrowanych, a także zawierać zasady tworzenia, koordynacji i wdrażania programów rewitalizacyjnych.

Realizacja założeń NPR będzie odbywać się w ramach 4 modułów:

- opracowania dokumentów związanych z wdrażaniem NPR (np. Wytycznych ministerstwa właściwego ds. rozwoju w zakresie rewitalizacji obszarów zdegradowanych – perspektywa finansowa 2014-2020; wzorcowych dokumentów strategicznych, operacyjnych, technicznych, przetargowych etc.; tematycznych programów rozwoju) i innych dokumentów pośrednio związanych z rewitalizacją lub jej finansowaniem (np. Umowa Partnerstwa, Regionalne Programy Operacyjne)
- wprowadzenia właściwych regulacji prawnych (dotyczących m.in.: statusu rewitalizacji i procedur jej dotyczących, powiązania rewitalizacji i planowania przestrzennego, stworzenia sprzyjającego otoczenia prawnego i zachęt do działań rewitalizacyjnych);
- określenia instrumentów wsparcia: krajowych i unijnych
- stworzenia kanałów informacji i edukacji (np. poprzez utworzenie centrum wiedzy, realizację projektów pilotażowych, kampanie informacyjne dla mieszkańców, etc.)

Ponadto celem NPR jest faktyczne przejście do pełniejszego, całościowego rozumienia i realizowania rewitalizacji oraz lepszego skoordynowania i poprawy efektywności alokacji pozostających w dyspozycji środków publicznych (krajowych i unijnych).

Opracowanie NPR ma służyć również promowaniu idei „powrotu do miast”. Ucieleśnieniem tego podejścia jest preferowanie ponownego wykorzystania uprzednio zagospodarowanych terenów (tzw. *brownfields*) – szczególnie poprzez odnowę śródmieść i wzmacnianie ich funkcji mieszkaniowych, gospodarczych i kulturalnych – ponad zabudowywanie nowych terenów (tzw. *greenfields*), a przez to ograniczanie presji urbanistycznej na terenach podmiejskich i tworzenie miast zwartych, niskoemisyjnych, funkcjonalnych i przyjaznych ich mieszkańcom.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego – Perspektywa 2020

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego (PZP WD) stanowi podstawowe narzędzie kształtowania regionalnej polityki przestrzennej. Jej prowadzenie, zgodnie

z planem służy realizacji celu publicznego, jakim jest ochrona i kształtowanie ładu przestrzennego uwzględniające zasady zrównoważonego rozwoju.

W opisie uwarunkowań polityki przestrzennej wskazano szereg pozytywnych tendencji w zmianach stanu środowiska kulturowego regionu, których umocnieniu służyć ma m.in.: kontynuacja rewitalizacji historycznych zespołów staromiejskich, układów wiejskich oraz miejscowości turystyczno-uzdrowiskowych (Łądek-Zdrój został wskazany w *PZP WD* jako wyspecjalizowany ośrodek turystyczny w paśmie sudeckim o znaczeniu regionalnym). Przeprowadzenie kompleksowej rewitalizacji śródmiejskich zespołów zabudowy oraz zdegradowanych zespołów mieszkaniowych ma ponadto przyczynić się do zapobiegania spadkowi liczby mieszkańców miast.

PZP WD działaniom rewitalizacyjnym poświęca szczególnie 3 Cel strategiczny - *Zintegrowana ochrona i rewitalizacja zasobów dziedzictwa kulturowego oraz utrzymanie tożsamości i odrębności kulturowej regionu*; Działaniem i zadaniami określonymi w ramach celu jest: *Realizacja kompleksowej rewitalizacji zabytkowych układów przestrzennych miast i zespołów zabytkowych oraz zachowanie zabytkowych obiektów i zespołów architektury regionalnej na terenach wiejskich*.

Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2020

Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2020 (SRWD) jest narzędziem stymulowania i projektowania rozwoju, które kierunkuje działania władz samorządowych oraz wskazuje obszary wymagające regulacji i finansowania. Nadzrędnym celem rozwoju województwa dolnośląskiego określonym w *Strategii* jest „nowoczesna gospodarka i wysoka jakość życia w atrakcyjnym środowisku”, którego realizacji ma posłużyć 8 celów strategicznych: *Rozwój gospodarki opartej na wiedzy (1), Zrównoważony transport i poprawa dostępności transportowej (2), Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw, zwłaszcza MŚP (3), Ochrona środowiska naturalnego, efektywne wykorzystanie zasobów oraz dostosowanie do zmian klimatu i poprawa poziomu bezpieczeństwa (4), Zwiększenie dostępności technologii komunikacyjno-informacyjnych (5), Wzrost zatrudnienia i mobilności pracowników (6), Włączenie społeczne, podnoszenie poziomu i jakości życia (7), a także Podniesienie poziomu edukacji, kształcenie ustawiczne (8)*.

Osiągnięcie założonych w *Strategii* celów, będzie możliwe dzięki skupieniu prowadzonych działań w ośmiu kluczowych grupach, nazwanych Makrosferami. Szczególne znaczenie dla prowadzonej polityki rewitalizacji na obszarze Gminy Łądek-Zdrój mają następujące Makrosfery i przypisane im działania:

- **ROZWÓJ OBSZARÓW MIEJSKICH I WIEJSKICH** – grupa działań zakładająca wzmocnienie węzłowych funkcji i rewitalizację ośrodków miejskich oraz wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich przy ochronie najcenniejszych zasobów rolnych. Działania:

2.4.2. *Przeciwdziałanie degradacji urbanistycznej miast i ograniczanie rozlewania się zabudowy.*

2.4.3. *Rewitalizacja zdegradowanych obszarów miejskich, zwłaszcza zwartych powierzchni o charakterze parkowym.*

2.4.8. *Rewitalizacja zdegradowanych obszarów wiejskich.*

- ZASOBY – grupa działań zakładających podniesienie efektywności wykorzystania zasobów środowiska naturalnego i kulturowego regionu (w tym potencjału rozwiniętej, policentrycznej sieci osadniczej). Działania:

3.4.11. *Wspieranie działań na rzecz rewitalizacji zabytkowych zespołów urbanistycznych i najcenniejszych obiektów architektury.*

- TURYSTYKA – grupa działań zakładających wykorzystanie walorów krajobrazowych, kulturowych i środowiskowych Dolnego Śląska dla zapewnienia rozwoju społecznego i gospodarczego regionu poprzez wzmocnienie przemysłu turystycznego, w szczególności w oparciu o dolnośląskie uzdrowiska. Działania:

4.4.4. *Odbudowa i renowacja architektury zdrojowej, w tym m.in. pijalni wód oraz rewitalizacji parków i adaptacja na cele uzdrowiskowe obiektów o wysokim potencjale rozwojowym*

Zgodnie z delimitacją obszarów terytorialnego wymiaru wsparcia określoną w ramach *Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego* Gmina Łądek-Zdrój znajduje się Sudeckim Obszarze Integracji – obejmującym południowy obszar województwa dolnośląskiego i cechujący się wieloma barierami rozwojowymi, wynikającymi m.in. z depopulacji, dużego bezrobocia i utrudnionych warunków prowadzenia inwestycji prorozwojowych i infrastrukturalnych (specyfika terenów górskich i podgórskich, tereny cenne przyrodniczo, w tym chronione prawnie), przy jednoczesnych wyjątkowych walorach przyrodniczych i krajobrazowych, a także największym, nie w pełni wykorzystanym potencjałem turystyczno-uzdrowiskowym.

Ponadto Gmina została ujęta w 2 z 12 wyznaczonych Obszarów Interwencji (stref występowania szczególnych zjawisk lub specyficznych procesów, związanych często z konfliktami przestrzennymi): OI 3. „Ziemia Kłodzka” oraz OI 9. „Obszar transgraniczny”, wobec których samorząd województwa będzie mógł podejmować działania interwencyjne, mające na celu rozwiązywanie sytuacji konfliktowych, pobudzenie rozwoju oraz pomoc w sferach jednoznacznie wymagających pomocy publicznej

Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014-2020

Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2020 stanowi dokument planistyczny określający działania, jakie władze województwa mają zamiar podjąć na rzecz wspierania

rozwoju regionu. Stanowi on element systemu wdrażania polityki spójności Unii Europejskiej. Jego znaczenie dla realizowanej polityki rewitalizacyjnej ma istotny wymiar, gdyż część alokacji RPO WD jest przeznaczona na wsparcie działań rewitalizacyjnych realizowanych w oparciu o gminne programy rewitalizacji.

Program składa się z 11 osi priorytetowych, w tym 7 współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (1 mld 618,9 mln euro) i 4 z Europejskiego Funduszu Społecznego (554,4 mln euro).

W odniesieniu do rewitalizacji bezpośrednio dedykowanym działaniem dla projektów związanych z kompleksową rewitalizacją zdegradowanych obszarów miejskich i wiejskich, w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym jest: **Działanie: 6.3 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów** -> PI 9b *Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności na obszarach miejskich i wiejskich* -> OŚ PRIORYTETOWA 6 - INFRASTRUKTURA SPÓJNOŚCI SPOŁECZNEJ. Wsparcie w ramach Działania 6.3 zostanie ukierunkowane na poprawę jakości życia mieszkańców oraz ożywienie gospodarcze i społeczne zdegradowanych obszarów miejskich i wiejskich, gdzie doszło do kumulacji negatywnych zjawisk społeczno-gospodarczych, środowiskowych i przestrzennych.

Wsparcie w ramach Działania 6.3 będzie udzielane w oparciu o kompleksowy Program Rewitalizacji, co oznacza, iż dopasowanie do nich inwestycji realizowanych w ramach projektu stanowi kryterium dostępowe.

Ponadto w niektórych działaniach RPO WD przedsięwzięcia rewitalizacyjne mają charakter uzupełniający, fakultatywny, tzn. w trakcie oceny projektów w ramach tych działań przyznawane będą dodatkowe punkty. Działania RPO WD, w których możliwe jest uzyskanie preferencji za realizację projektu rewitalizacyjnego, to¹:

- 1.3 *Rozwój przedsiębiorczości (EFRR)*
- 3.3 *Efektywność energetyczna w budynkach użyteczności publicznej i sektorze mieszkaniowym (EFRR)*
- 3.4 *Wdrażanie strategii niskoemisyjnych (EFRR)*
- 4.3 *Dziedzictwo kulturowe (EFRR)*
- 5.2 *System transportu kolejowego (EFRR)*
- 8.1 *Projekty powiatowych urzędów pracy (EFS)*
- 8.2 *Wsparcie osób poszukujących pracy (EFS)*
- 8.3 *Samozatrudnienie, przedsiębiorczość oraz tworzenie nowych miejsc pracy (EFS)*
- 9.1 *Aktywna integracja (EFS)*
- 9.2 *Dostęp do wysokiej jakości usług społecznych (EFS)*
- 9.4 *Wsparanie gospodarki społecznej (EFS)*

¹ Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych RPO WD 2014-2020 v.8, Załącznik do uchwały nr 2120/V/16 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 25 kwietnia 2016 r.

1.2. Analiza powiązań Lokalnego Programu Rewitalizacji z dokumentami planistyczno-strategicznymi gminy

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Łądek-Zdrój

Studium stanowi najważniejszy dokument o charakterze planistycznym w wymiarze lokalnym, wskazujący kierunki prowadzonej polityki przestrzennej gminy w formie opisowej i kartograficznej, określając tym samym ramy przestrzenne prowadzonej polityki rozwoju w granicach administracyjnych gminy.

W opisie uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego gminy wskazano na wartościowe zasoby środowiska kulturowego, a w szczególności zabytkowy układ przestrzenny miasta, który jest obecnie częściowo zdegradowany, a jego najcenniejsze obiekty zabytkowe wymagają rewaloryzacji. Podkreślono także na konieczność uporządkowania terenów zielonych na obszarach wiejskich, ze szczególnym uwzględnieniem zdegradowanych założeń parkowych i ujęcia ich w opracowywanych programach rewitalizacyjnych.

W ramach opisu kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Łądek-Zdrój do terenów wymagających przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji na terenie miasta i gminy wskazano:

- linię kolejową,
- dworce,
- zabudowę folwarczną i pałacową,
- teren kamieniołomu bazaltu w Lutyni.

Ponadto wskazano, iż działaniami w zakresie rewitalizacji obejmowane powinny być zespoły zabudowy na terenach miejskich i wiejskich, z czego priorytetowo traktowane powinny być zespoły zabudowy o charakterze zabytkowym, co również powinno znaleźć odzwierciedlenie w Lokalnym Programie Rewitalizacji.

Do planowanych inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym zgodnych z Wieloletnim Planem Inwestycyjnym Gminy Łądek-Zdrój zaliczono również rewitalizację Zabytkowych Parków wraz z modernizacją łączących je ciągów komunikacyjny w Łądku Zdroju.

Planując działania w zakresie rewitalizacji należy mieć na uwadze, iż na terenie gminy Łądek-Zdrój obowiązują zasady ochrony środowiska kulturowego określone w „Studium środowiska kulturowego miasta i gminy Łądek-Zdrój” opracowanym przez Regionalny Ośrodek Studiów i Ochrony Środowiska Kulturowego we Wrocławiu w 2000 roku i usankcjonowane w zapisach obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Zgodnie z powyższym na terenie gminy wyróżnia się następujące strefy ochrony konserwatorskiej:

- **Strefa „A”** – ścisłej ochrony konserwatorskiej. W strefie „A” zakłada się bezwzględny priorytet wymagań i ustaleń konserwatorskich nad względami wynikającymi z działalności inwestycyjnej, gospodarczej i usługowej. Działania konserwatorskie w strefie „A” zmierzają do zachowania i uczynienia historycznego układu przestrzennego oraz do konserwacji jego głównych elementów: zabudowy, rozplanowania, przebiegu głównych ciągów komunikacyjnych, kompozycji wewnątrz urbanistycznych, historycznych linii zabudowy, układów zieleni zabytkowej, kamiennej nawierzchni, małej architektury, a także do utrzymania historycznych podziałów własnościowych i sposobu użytkowania gruntów. Strefa „A” wyznaczona została dla następujących rejonów gminy:
  - Łądek-Zdrój (dzielnica śródmiejska z dwoma cmentarzami przy ul. Śnieżnej, dzielnica uzdrowska, ruiny zamku Karpień);
  - Kąty Bystrzyckie (zespół kościelny z cmentarzem);
  - Konradów (zespół dworski, zespół kościelny z cmentarzem);
  - Orłowiec (zespół kościelny z cmentarzem, dawny folwark „jesionowy dwór”);
  - Radochów (kościół z cmentarzem, zespół dworski, zespół pielgrzymkowy na Cierniaku);
  - Skrzyńka (kościół z cmentarzem);
  - Trzebieszowice (kościół z cmentarzem, zespół pałacowy z dawnymi folwarkami, dwór i teren dawnego folwarku, folwark z relikwiami renesansowego dworu z barokowym spichlerzem)
- **Strefa „B”** – ochrony konserwatorskiej. Działalność konserwatorska w strefie „B” zmierza do zachowania zasadniczych elementów historycznego rozplanowania, w tym przede wszystkim: zabudowy, układu dróg, podziału i sposobu zagospodarowania działek siedliskowych. Zmierza też do restauracji i modernizacji technicznej obiektów o wartościach kulturowych z dostosowaniem współczesnej funkcji do wartości obiektów. Strefa „B” obejmuje:
  - Łądek-Zdrój (ciąg zabudowy ul. Wiejskiej oraz wylot ul. Kłodzkiej ze szpitalem i osiedlem z lat 20–tych XX wieku przy ul. Fabrycznej, zespół willowo – pensjonatowy w rejonie ul. Partyzantów);
  - Konradów (część zabudowy wsi z relikwiami okazałej zabudowy);
  - Trzebieszowice (dwie części wsi z okazałą zabudową, w tym zagrodami w czworobok).
- **Strefa „K”** – ochrony krajobrazu kulturowego. Obejmuje ona obszar krajobrazu związanego integralnie z zespołem zabytkowym znajdującym się w jego otoczeniu lub obszary o charakterystycznym wyglądzie, ukształtowane w wyniku działalności człowieka. Strefą „K” objęte są wszystkie miejscowości Gminy Łądek-Zdrój wraz z ich otoczeniem.
- **Strefa „W”** – ochrony archeologicznej obejmuje ruiny zamku Karpień (Łądek-Zdrój) oraz Jaskinię „Grotę” Radochowską (Radochów);
- **Strefa „OW”** – obserwacji archeologicznej obejmuje obszary wsi w granicach nowożytnego siedliska o średniowiecznej metryce w miejscowościach: Łądek-Zdrój, Kąty Bystrzyckie, Konradów, Lutynia, Orłowiec, Radochów, Skrzyńka, Stójków, Trzebieszowice, Wójtówka.

- **Strefa „E”** – ochrony ekspozycji zabytkowych układów obejmuje: teren wzdłuż drogi wojewódzkiej prowadzącej z Łądko-Zdroju do Orłowca (widok ku miastu); teren wzdłuż drogi powiatowej z Radochowa do Kątów Bystrzyckich (widok ku Trzebieszowicom); teren południowych szlaków Gór Żółtych ograniczających wieś Trzebieszowice od północy.
- **Strefa ochrony zabytkowych układów zieleni kształtowanej.** Strefą tą objęte są wszystkie parki, cmentarze i aleje stanowiące integralną część terenu w zasięgu stref: „A”, „B” i „K”.

Ponadto statut Gminy Łądek-Zdrój określa, że jest ona gminą uzdrowiskową w granicach miasta i jego stref ochronnych, wyznaczonych w celu ochrony warunków naturalnych niezbędnych do prowadzenia i rozwijania lecznictwa uzdrowiskowego oraz w celu kształtowania innych czynników środowiskowych. Funkcja uzdrowiskowa powoduje konieczność ograniczeń w gospodarowaniu przestrzenią, które wynikają z utworzenia stref ochronnych:

- **Strefa „C” ochrony uzdrowiskowej** obejmuje powierzchnię 5 053,34 ha. Obejmuje strefy „A” i „B” ochrony uzdrowiska wraz z otuliną tych obszarów o zasięgu mającym wpływ na zachowanie walorów krajobrazowych, klimatycznych oraz ochronę złóż naturalnych surowców leczniczych. Obszar strefy „C” nie obejmuje sołectw: Skrzynka, Trzebieszowice i Konradów.
- **Strefa „B” ochrony uzdrowiskowej** obejmuje powierzchnię 1402,52 ha. Obejmuje ona swym zasięgiem obszar strefy „A” ochrony uzdrowiska i przyległy do niego teren, który zawiera częściowo obszar miejski Łądko-Zdroju, obszar wsi Karpno i częściowo obszar wsi Lutynia i Stójków, który jest przeznaczony dla obiektów i terenów usługowych, turystycznych, rekreacyjnych, mieszkaniowych, komunalnych i sportowych oraz innych związanych z zaspokojeniem potrzeb osób przebywających na tym obszarze, a nie mających negatywnego wpływu na właściwości lecznicze uzdrowiska.
- **Strefa „A” ochrony uzdrowiskowej** obejmuje powierzchnię 294,92 ha. Granica obszaru „A” ochrony uzdrowiska obejmuje swym zasięgiem tereny istniejącego uzdrowiska wraz z terenami przeznaczonymi pod inwestycje uzdrowiskowe zgrupowane wokół parków uzdrowiskowych wraz z Arboretum.

Strategia Rozwoju Gminy Łądek-Zdrój na lata 2014-2020

Strategia Rozwoju Gminy Łądek-Zdrój stanowi główny dokument strategiczny określający politykę rozwojową gminy w perspektywie 2020 roku, w oparciu o określone w niej cele strategiczne, cele operacyjne i zadania, których realizacja ma przyczynić się do osiągnięcia wizji rozwoju gminy, będącej wyrazem aspiracji jej mieszkańców, która brzmi następująco:

„Gmina Łądek-Zdrój, gminą o dynamicznie rozwijających się funkcjach uzdrowiskowych i turystyczno-rekreacyjnych, w oparciu o wykorzystywane w zrównoważony sposób lokalne zasoby natury, pobudzany kapitał społeczny oraz pozyskiwaną wiedzę, innowacje i inwestycje zewnętrzne, oferującą mieszkańcom dobre warunki pracy i aktywnego rozwoju osobistego, składające się na wysoką jakość ich życia”

Część postulatywna *Strategii Rozwoju Gminy Łądek-Zdrój na lata 2014-2020* została wypracowana na wysokim stopniu szczegółowości, składa się z 3 Celów strategicznych, 16 Celów operacyjnych, a w ich ramach 39 priorytetów, które realizowane są poprzez 251 zadań strategicznych.

Działania w zakresie rewitalizacji zostały określone w Celu strategicznym 2 *Podniesienie standardu życia społeczności lokalnej* w ramach Celu operacyjnego 12 *Rozwój mieszkalnictwa* i Priorytetu 31 *Rewitalizacja miasta*. W ramach tego celu wskazano dwa zadania bezpośrednio odnoszące się do Lokalnych Programów Rewitalizacji:

12.1 *Kontynuację wdrażania „Lokalnego Programu Rewitalizacji Łądko-Zdroju (okres programowania: 2010-2015)” [LPR 2010-2015], w tym: 12.1.1. remont elewacji frontowych, dachu i wymiana instalacji elektrycznych WLZ w budynkach gminnych.*

12.2 *Opracowanie i wdrożenie „Lokalnego Programu Rewitalizacji Łądko-Zdroju na lata 2016-2020” [LPR 2016-2020], w tym : 12.2.1. remonty budynków mieszkalnych, a także 12.2.2. rewitalizację zdegradowanych przestrzeni miejskich.*

Punktowe zadania rewitalizacyjne zostały ujęte również w ramach Celu operacyjnego 3 *Rozwój funkcji turystyczno-rekreacyjnych*:

3.1. *Wspieranie rozwoju funkcji uzdrowiskowych, turystycznych i rekreacyjnych gminy:*

3.1.2. *rozwój punktowych i strefowych obiektów infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej:*

3.1.2.3 *rewitalizacja założeń parkowych*

oraz

3.2. *Monitorowanie i ewentualne wspieranie uzdrowiskowych i turystyczno-rekreacyjnych przedsięwzięć prowadzonych bez udziału gminy i jej jednostek:*

3.2.4. *zagospodarowanie nieużytkowanych budynków pełniących wcześniej funkcje uzdrowiskowe,*

3.2.5. *rewitalizacja Domu Zdrojowego wraz z muszlą koncertową i kinoteatrem,*

Ponadto działaniami komplementarnymi do zadań rewitalizacyjnych będą wszystkie inicjatywy ujęte w ramach *Strategii Rozwoju* służące przeciwdziałaniu wykluczeniu zawodowemu (Cel operacyjny 2 *Rozwój rynku pracy*) i społecznemu mieszkańców (w ramach Celu operacyjnego 7 *Rozwój systemów opieki społecznej*), a także służące poprawie estetyki gminy (Cel operacyjny 12 *Rozwój mieszkalnictwa*) i efektywności środowiskowej (Cel operacyjny 13 *Rozwój systemów ochrony środowiska*) czy jej rozwoju kulturalnego (Cel operacyjny 11 *Rozwój systemu kultury*) i turystyczno-uzdrowiskowego (Cel operacyjny 3 *Rozwój funkcji uzdrowiskowych i turystyczno-rekreacyjnych*).

Jak wskazano wcześniej odnowa obszarów zdegradowanych powinna wpisywać się w całościową politykę rozwoju miasta, dlatego też wszystkie działania realizowane na terenie obszaru rewitalizacji, przyczyniające się do zrównoważonego rozwoju tego obszaru i miasta jako całości, stanowiąc będą wartość dodaną dla działań ujętych w Programach Rewitalizacji.

Lokalny Program Rewitalizacji Łódka-Zdroju. Okres programowania: 2010-2015.

Obowiązujący *Lokalny Program Rewitalizacji Łódka-Zdroju (LPR)* został opracowany w 2011 r. W dokumencie tym za cele rewitalizacji przyjęto: dążenie do przyspieszenia wzrostu gospodarczego, rozwoju lokalnego, a także przeciwdziałanie marginalizacji obszarów miasta, na których nasilają się negatywne zjawiska ekonomiczne i społeczne. Natomiast jako bezpośredni cel realizacji *Lokalnego Programu Rewitalizacji miasta Łódka-Zdrój* wskazano poprawę warunków mieszkaniowych osób zamieszkujących zdegradowane obszary miasta.

Przy wyznaczaniu obszaru wsparcia zastosowano podejście opisane w punkcie 6.1 *Wytycznych dotyczących przygotowania Lokalnego Programu Rewitalizacji* – wariant pierwszy. W tym podejściu obszar wsparcia opisuje się przy użyciu wskaźników i na zasadach określonych w ówczesnych *Wytycznych Ministra Rozwoju Regionalnego* w zakresie programowania działań dotyczących mieszkalnictwa. W ramach przyjętej metodyki w celu wyznaczenia obszaru wsparcia dla miasta Łódka-Zdrój wybrano 3 następujące kryteria:

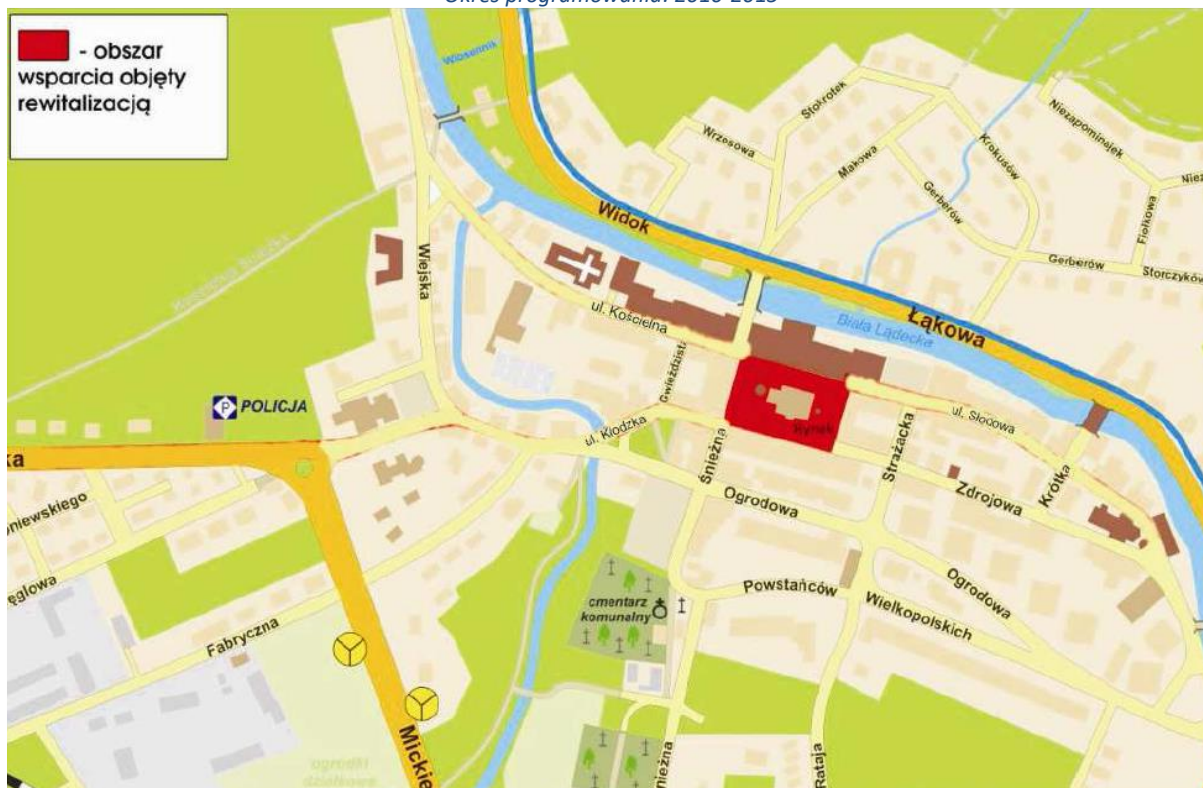
- a) wysoką stopę długotrwałego bezrobocia
- b) niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej
- c) porównywalnie niski poziom wartości zasobu mieszkaniowego.

Analizie poddany został obszar łóddeckiego Rynku – mieszczącego się w części staromiejskiej. Obszar ten wykazał przekroczenia dla wszystkich przyjętych kryteriów i został wskazany jako obszar wsparcia objęty rewitalizacją.

Na obszarze Rynku większość budynków pochodzi sprzed roku 1989, są to głównie zabytkowe kamienice, których stan elewacji, dachów i instalacji elektrycznych pretendował je do przeprowadzenia gruntownych prac remontowych. Część budynków wielorodzinnych znajdujących się w tym obszarze została zrewitalizowana w poprzedzającym *LPR* okresie programowania w ramach *Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego*. Działania w tym zakresie były więc zasadną kontynuacją prowadzonej polityki rewitalizacji miasta.

Mapa 1. Obszar wsparcia objęty rewitalizacją określony w dokumencie Lokalnego Programu Rewitalizacji Łądko-Zdroju.
Okres programowania: 2010-2015

Źródło: Lokalny Program Rewitalizacji Łądko-Zdroju. Okres programowania: 2010-2015, Urząd Miasta i Gminy Łądek-Zdrój, 2011

Projektem rewitalizacyjnym realizowanym na wskazanym w LPR obszarze rewitalizacji był projekt pt. „Odnowa zabytkowych kamienic na łądeckim rynku w ramach rewitalizacji – etap III”, którego łączny koszt wynosił 1 200 000,00 zł. Głównym celem projektu była poprawa warunków mieszkaniowych, bezpieczeństwa a także wizerunku miasta. Projektem objęte zostały 4 kamienice – przy ul. Rynek – budynki Nr 7, Nr 8, Nr 9, Nr 13, których właścicielem jest Gmina Łądek-Zdrój. Budynki te zamieszkiwane były przez 59 osób. W ramach projektu zostały wyremontowane dachy, elewacje frontowe, a także wymieniono wewnętrzne linie zasilające.

2. Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych w Łądku-Zdroju

2.1. Diagnoza kontekstowa – uwarunkowania rozwoju gminy Łądek-Zdrój

2.1.1. Uwarunkowania przestrzenne i historyczne

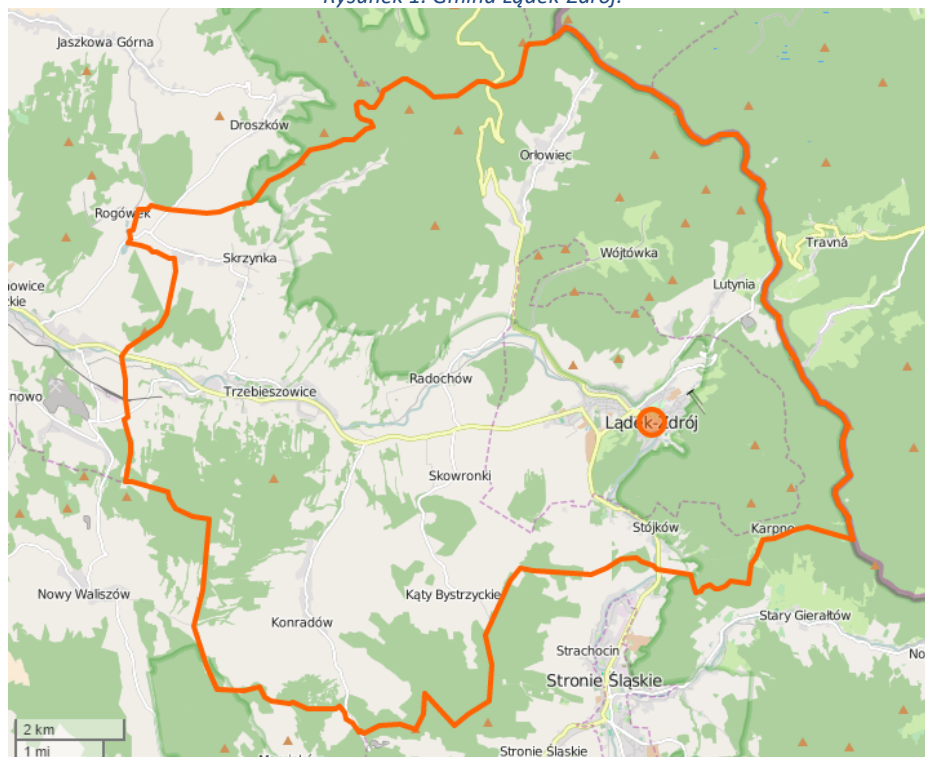
2.1.1.1. Położenie, podstawowe charakterystyki

Gmina Łądek-Zdrój jest położona w województwie dolnośląskim, we wschodniej części powiatu kłodzkiego i Ziemi Kłodzkiej. Pod względem geograficznym leży w Sudetach Wschodnich, obejmuje środkową część doliny Białej Łądeckiej oraz częściowo Krowiarki, wchodzące w skład Masywu Śnieżnika i Góry Złote, które stanowią równocześnie wschodnią granicę państwa polskiego. Najwyżej położone rejon gminy znajdują się w jej wschodniej części, z kulminacją szczytu Borówkowa w Górach Złotych o wysokości 900m n.p.m. na wschód od wsi Orłowiec, zaś najniżej usytuowany jest obszar położony w zachodniej części gminy wzdłuż koryta rzeki Białej Łądeckiej (360 m n.p.m.).

Jest to gmina miejsko-wiejska, obejmująca miasto Łądek-Zdrój – siedzibę gminy, jak i 9 wsi sołectkich, tj.: Kąty Bystrzyckie, Konradów, Lutynia, Orłowiec, Radochów, Skrzynka, Stójków, Wójtówka, Trzebieszowice.

Rysunek 1. Gmina Łądek-Zdrój.

Źródło: <https://www.openstreetmap.org/>

Łądek-Zdrój jest oddalony od miasta powiatowego Kłodzko o 25 km, zaś do stolicy województwa - Wrocławia odległość wynosi 115 km. Ponadto odległość z Łądka-Zdroju do najbliższych, większych drogowych przejść granicznych wynosi: Czechy (Międzylesie) – 50 km, Słowacja (Zwardoń) – 250 km, Niemcy (Jędrzychowice) – 200 km, Ukraina (Korczowa) – 530 km, Białoruś (Terespol) – 615 km, Rosja (Bezledy) – 635 km, Litwa (Ogrodniki) – 725 km.

Powierzchnia gminy to 117 km², co stanowi 7% powierzchni powiatu. Ponad połowę powierzchni gminy (52,2%) stanowią grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione, dużą powierzchnię

zajmują także użytki rolne (42,3%). Wśród użytków rolnych dominują grunty orne oraz pastwiska trwałe.

2.1.1.2. Rys historyczny, specyfika obszaru

Historia gminy sięga połowy XIII wieku i związana jest z lokalizacją miasta na szerokim błoniu po południowej stronie Białej Łądeckiej, na przecięciu szlaków handlowych, za zezwoleniem króla czeskiego Przemysława Otokara II. Ponad 775-letnia historia (według źródeł historycznych już w 1241 roku istniały tu urządzenia kąpielowe zniszczone przez Mongołów wracających z pola bitwy pod Legnicą) upoważnia do określenia Łądko jako najstarszego nowożytnego uzdrowiska w kraju. Łądek-Zdrój należy także do najstarszych uzdrowisk w Europie, porównywanym z tak znanymi miejscowościami, jak Franciszkowe łąźnie w Czechach i Baden w Austrii. Najstarszy zakład przyrodoleczniczy „Jerzy” z basenem zbudowanym na źródle o tej samej nazwie został wzniesiony w 1498 r.

W 1337 r. Łądek-Zdrój uzyskał prawa i przywileje miejskie, potwierdzone dokumentem księcia Bolka ziębickiego. Miasto wraz z 24 wsiami podlegało bezpośrednio burgrabiemu karpieńskiemu, a później hrabiemu kłodzkiemu.

XV wiek nie był pomyślny dla miasta i łądeckich źródeł, które uległy dwukrotnemu zniszczeniu - okolicę zniszczyły najpierw wojny husyckie (1427-1436) oraz najazdy w 1428 i 1431 r. Pod koniec XV stulecia książęta ziębiccy i hrabiowie kłodzcy, bracia Albrecht, Jerzy i Karol Podiebradowicze rozbudowują źródła. Na ich zlecenie uczonego Konrada z Bergu wykonuje opis właściwości wód leczniczych, stwierdzając w nich obecność "siarki, ałunu, soli i miedzi". Były to nowatorskie badania wód leczniczych na obszarze kraju, a także o dużej wadze w skali europejskiej, gdyż poprzedzały o ćwierć wieku pierwsze analizy T. Paracelsusa (twórcy chemii leków). Nazwa źródła i zakładu kąpielowego "Jerzy", nadana wówczas na cześć średniego z braci została zachowana do dziś.

W 1572 r. miasto Łądek odkupiło źródła "Św. Jerzego" z rąk prywatnych i od tego czasu datuje się historię miejskiego uzdrowiska. Władze miasta zajęły się rozbudową źródła - wzniesiono drugi dom dla gości, następnie dwa budynki łazienkowe z wannami i wydano pierwsze przepisy kąpielowe. Łądek stał się znaną miejscowością, pod koniec XVI w. ruch kuracjuszy był tak duży, że ważnym przedsięwzięciem w dziejach uzdrowiska było wprowadzenie oficjalnych przepisów kąpielowych opartych na badaniach naukowych Konrada z Bergu.

W latach 1618-1648 ogromne zniszczenia na całej Ziemi Kłodzkiej spowodowała wojna trzydziestoletnia. Zubożałe miasto w końcu 1641 r. na pewien czas odsprzedało kąpielisko "Jerzy". Po zakończeniu wojny trzydziestoletniej uzdrowisko stało się ponownie popularne. Odkryto kolejny źródła (obecnie "Wojciech"), wybudowano zakład "Marii" na planie ośmioboku, wnętrza wzorowane na

tureckiej łąźni - (obecnie źródło "Marii Skłodowskiej-Curie"), kaplicę zdrojową, powstały nowe zajazdy i karczmy.

W 1736 r. miasto wykupiło od wnuka Hoffmanna, spadkobiercy hr. Leopolda Hoffmanna zakład Marii zwany też "Zdrój Nowy", jednak rozwój uzdrowiska nie trwał długo, gdyż wielki pożar części miejskiej Łądka w 1739 r., a następnie wojny śląskie pomiędzy Austrią i Prusami spowodowały zastój. W okresie trzeciej wojny śląskiej, tzw. wojny siedmioletniej (1756-63), uzdrowisko stało się ośrodkiem leczącym rannych i chorych żołnierzy obu walczących stron - pruskiej i austriackiej. Na mocy porozumienia z 1759 r. Łądek, obok Cieplic, Teplic i Karlovych Var stał się ośrodkiem rekonwalescencji rannych i chorych żołnierzy obu armii.

Modernizacja i odbudowa uzdrowiska rozpoczęła się dopiero od 1782 r. Powstał malowniczy park z istniejącą do dziś aleją modrzewiową pomiędzy starym a nowym źródłem, wystawiono salę balową, zbudowano "Leśną Świątynię" nad potokiem Jadwiżanka, rozpoczęto urządzenie promenad, których łączna długość w latach czterdziestych XIX w. liczyła 34 km.

W 1800 r. rozpoczęto budowę domu zdrojowego z salą balową, salą bilardową, pomieszczeniem dla zespołów artystycznych i łążenkami na 30 wanien (obecny kinoteatr). W 1841 r. cały drewniany kompleks spłonął, ale szybko, bo w 1844 roku został odbudowany jako murowany i nieco powiększony oraz zmodernizowany, w latach 1852-53 dobudowano obok sali jadalnej czytelnię i salę koncertową, a cały obiekt otrzymał dekoracyjny wygląd.

W 1797 r. rozpoczęto pierwsze obserwacje meteorologiczne. Łądek przeżywa ponownie renesans, wzrasta napływ kuracjuszy, ukazuje się kolejna praca o uzdrowisku pt. "Źródła łądeckie", G. P. Mogalli wydana w 1798 r. we Wrocławiu. W 1875 r. kierownictwo zakładu "Thalheim" objął doktor Aleksander Ostrowicz, który związał się z Łądkiem jako lekarz zdrojowy na ponad 28 lat.

Ważną datą w historii Łądka-Zdroju był rok 1892, nastąpiło wówczas połączenie miasta i zdroju w jednolitą całość administracyjną. Doprowadzenie linii kolejowej z Kłodzka w 1897 r. poprawiło dostępność uzdrowiska.

W latach 1914-17 powstał nowy zakład przyrodolecznicy "Jerzy" w miejscu rozebranych pensjonatów "Słońce", "Czarny Niedźwiedź", "Biały Rumak" oraz "Górski Stok", "Złota Gwiazda", i "Biały Lew", rozebrano także zakład "Kamienny" i wybudowano w latach 1935-36 duży basen termalny oraz zakład borowinowy. Początek wieku XX to także zabudowa obrzeży uzdrowiska willami.

Przed pierwszą wojną światową Łądek-Zdrój przeżywał rozkwit, o czym świadczyła duża, jak na te czasy liczba kuracjuszy. W czasie I wojny światowej uzdrowisko było miejscem leczenia żołnierzy niemieckich poszkodowanych na froncie. Zaraz po wojnie Łądek przeżywał okres stagnacji, zaznaczył się niewielki spadek liczby kuracjuszy, większość gości stanowili niemieccy inwalidzi wojenni.

W połowie lat dwudziestych międzywojennych rozpoczął się okres rozwoju, Łądek-Zdrój zastąpiła jako uzdrowisko o najwyższym standardzie, do którego chętnie przyjeżdżali zagraniczni kuracjusze.

W 1925 r. zbudowano ulicę o twardej nawierzchni łączącą miasto ze źródłem (obecnie to ul. Kościuszki). W latach trzydziestych XX wieku powstało także osiedle willowo-pensjonatowe w rejonie obecnych ulic Zwycięstwa, Świerczewskiego i pl. Trzech Wieszczy.

W czasie II wojny miasto nie odniosło strat, zmieniono nazwy szeregu ulic, zakładów zdrojowych i pensjonatów, a właścicielom pochodzenia żydowskiego już w 1934 r. odebrano ich własność. W związku z olimpiadą letnią w Berlinie w Łądku obok Lutego Potoku otwarto 15 lipca 1936 r. basen odkryty. Również w 1936 r. całkowicie został zmodernizowany zakład "Marii" (dzisiejszy "Wojciech").

W 1945 r. nastąpiło wyzwolenie Łądka-Zdroju, oddziały znajdujące się na terenie Ziemi Kłodzkiej wycofały się. Pozostałością po Niemcach w części zdrojowej była stosunkowo duża liczba hoteli, pensjonatów, restauracji i innych lokali, a także zadbane parki. W dobrym stanie znajdowały się budynki w części zdrojowej Łądka. Zarząd Państwowego Uzdrowiska utworzony wiosną 1946 r. od samego początku dążył do systematycznego uruchamiania wszystkich posiadanych i przejmowanych urządzeń wodoleczniczych. Równocześnie przywracano należną rangę miastu uzdrowskiemu, poprzez doprowadzenie go do estetycznego wyglądu. Od 1947 r. uzdrowisko czynne było już przez cały rok. W latach pięćdziesiątych i sześćdziesiątych XX wieku następował stopniowy stały rozwój uzdrowiska. Duże znaczenie dla rozwoju łądeckiego uzdrowiska miała uchwała Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej we Wrocławiu z dnia 2 XII 1968 r. która określiła założenia programowe ówczesnych miast uzdrowskich na obszarze dawnego województwa wrocławskiego. W latach 1969-1975 wykonano szereg prac modernizacyjnych, przebudowano infrastrukturę komunikacyjną i techniczną, rozpoczęto budowę nowych sanatoriów i pensjonatów, a od 1984 r. rozpoczął się kompleksowy remont "Wojciecha". W latach 70-tych wybudowano nowe zakłady lecznicze oraz ośrodki wczasowe, wyremontowano obiekty zdrojowe. Warto wspomnieć, że indywidualne budownictwo pensjonatowe zaczęło rozwijać się dopiero w 2 poł. lat siedemdziesiątych.

Statut Gminy Łądek-Zdrój określa, że jest ona gminą uzdrowską w granicach miasta i jego stref ochronnych, wyznaczonych w celu ochrony warunków naturalnych niezbędnych do prowadzenia i rozwijania lecznictwa uzdrowskiego oraz w celu kształtowania innych czynników środowiskowych. Funkcja uzdrowska powoduje konieczność ograniczeń, które wynikają z utworzenia stref ochronnych „A”, „B”, „C”.

Strefa „A” o powierzchni 294,92 ha obejmuje południowo-wschodnią część miasta Łądek-Zdrój z terenami przeznaczonymi pod inwestycje uzdrowskie zgrupowane wokół parków uzdrowskich, Arboretum oraz okolicznymi terenami leśnymi.

Strefa B o powierzchni 1402,52 ha obejmuje swym zasięgiem obszar przyległy do strefy „A” i stanowiący jej otoczenie, który zawiera częściowo obszar miejski Łądko-Zdroju, obszar wsi Karpno i częściowo obszar wsi Lutynia i Stójków, który jest przeznaczony dla obiektów i terenów usługowych, turystycznych, rekreacyjnych, mieszkaniowych, komunalnych i sportowych oraz innych związanych z zaspokojeniem potrzeb osób przebywających na tym obszarze, a niemających negatywnego wpływu na właściwości lecznicze uzdrowiska.

Strefa „C” o powierzchni 5053,34 ha obejmuje przyległy do strefy „B” i stanowiący jej otoczenie teren o zasięgu mającym wpływ na zachowanie walorów krajobrazowych, klimatycznych oraz ochronę złóż naturalnych surowców leczniczych. Obszar strefy „C” nie obejmuje sołectw: Skrzyńka, Trzebieszowice i Konradów.

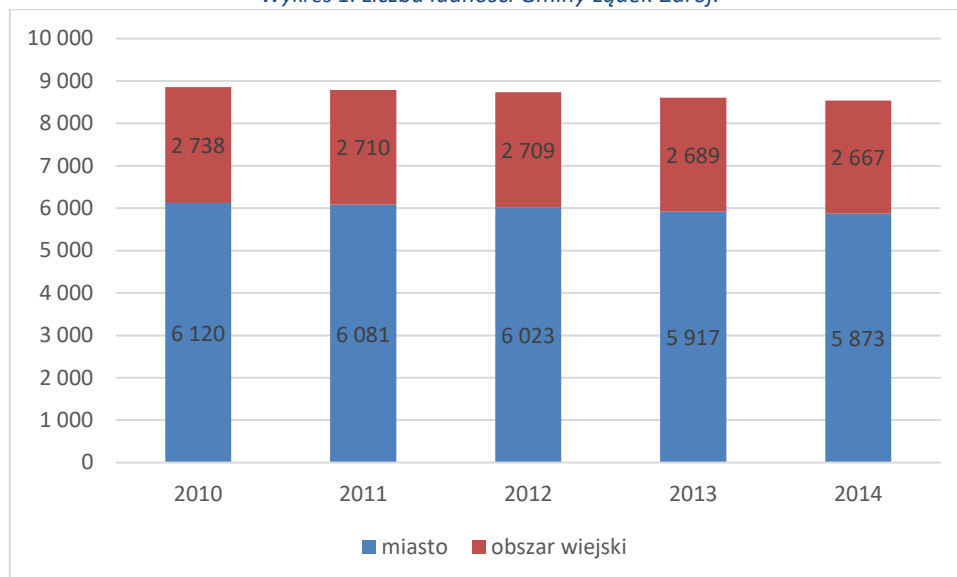
2.1.2. Charakterystyka obecnej sytuacji w gminie

2.1.2.1. Demografia

Według stanu na koniec 2014 r. gmina liczyła 8,5 tys. mieszkańców, w tym 68,8% stanowili mieszkańcy miasta. Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego liczba ludności w gminie stopniowo maleje, zarówno w mieście, jak i na obszarach wiejskich. W ciągu ostatnich 5 lat liczba mieszkańców gminy spadła o 3,6%.

Wykres 1. Liczba ludności Gminy Łądek-Zdrój.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Struktura ekonomiczna grup wiekowych w gminie Łądek-Zdrój nie jest korzystna, ponieważ wzrasta liczba osób w wieku poprodukcyjnym, a spada w wieku przedprodukcyjnym i w ciągu najbliższych kilkunastu lat można przewidywać dalszy wzrost obciążenia demograficznego. Według danych GUS największą liczbę mieszkańców gminy stanowią osoby w wieku produkcyjnym – 63,4% ogółu mieszkańców gminy. Kolejną najliczniejszą grupą są mieszkańcy w wieku poprodukcyjnym – 22% (18,7% w 2010 r.), a najmniej liczna są osoby w wieku przedprodukcyjnym (17 lat i mniej) – 14,6% ogółu ludności (16,3% w 2010 r.).

Sytuację demograficzną gminy determinuje utrzymujący się ujemny przyrost naturalny (-5,7 na 1 tys. ludności) oraz ujemne saldo migracji (-4,1 na 1 tys. osób).

Identyfikacja czynników i zjawisk kryzysowych dotyczących demografii:

- Malejąca liczba mieszkańców gminy;
- Ujemny przyrost naturalny;
- Starzejąca się struktura społeczna.

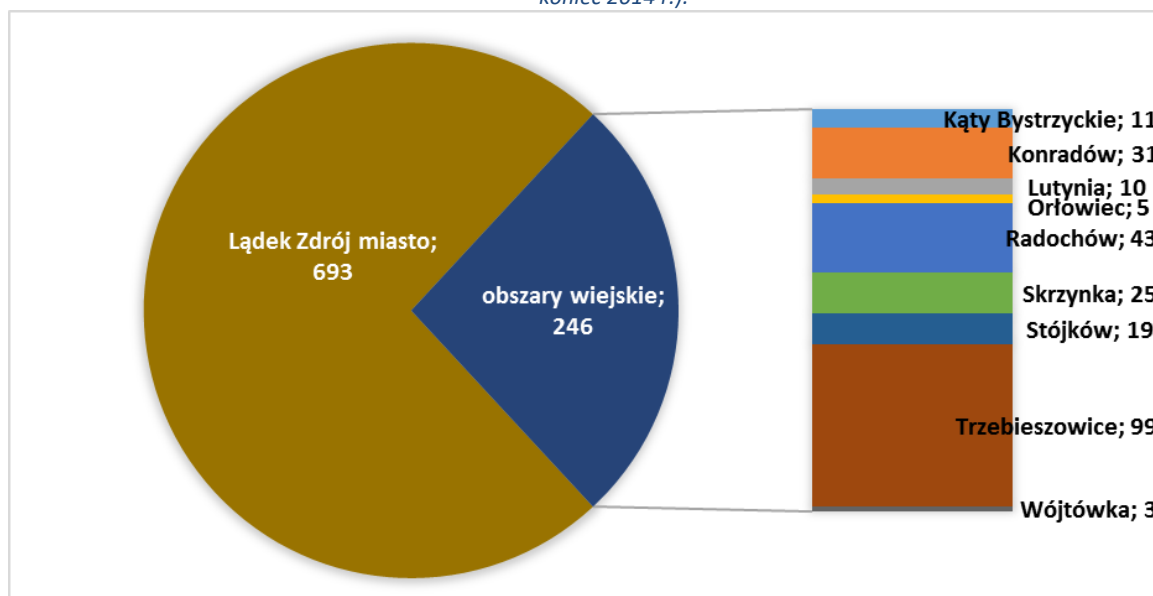

2.1.2.2. Gospodarka

Liczba podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON systematycznie wzrasta. W 2015 r. w gminie funkcjonowało 950 firm (939 w 2014 r.), w tym 97% stanowiły mikroprzedsiębiorstwa, zatrudniające do 9 pracowników.

Wykres 2. Liczba podmiotów gospodarczych w gminie Łądek-Zdrój w mieście i poszczególnych sołectwach (wg stanu na koniec 2014 r.).

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Według liczby podmiotów gospodarczych prowadzących działalność na terenie gminy, dominujące branże to handel i budownictwo, według liczby osób zatrudnionych – usługi medyczne. Ponadto liczne są podmioty prowadzące działalność hotelarską. Duży udział w gospodarce lokalnej usług turystycznych i usług zdrowia wobec malejącej odnotowywanej w statystykach GUS liczby turystów należy identyfikować jako czynnik o charakterze kryzysowym.

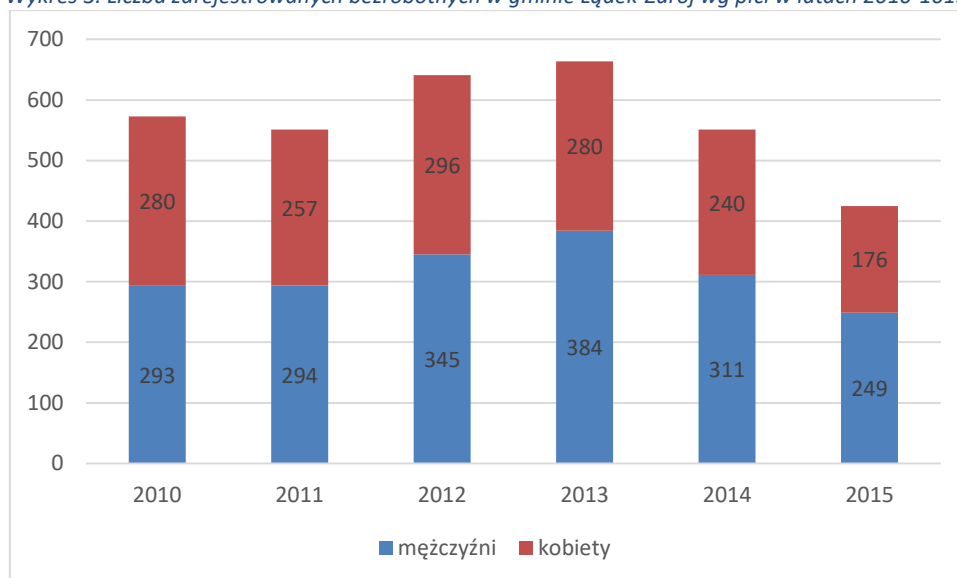
Pomimo dużej powierzchni gruntów ornych gmina Łądek-Zdrój nie posiada dobrych warunków pod uprawę, zarówno ze względu na klasę gleb, jak i ukształtowanie terenu. Wśród gleb na terenie gminy dominują gleby zaliczone do IV i V klasy bonitacyjnej. Na terenie gminy funkcjonuje ponad 600 gospodarstw rolnych, przy czym 44% stanowią gospodarstwa do 1 hektara włącznie. Gospodarstwa wyposażone są w podstawowy sprzęt i maszyny rolnicze. Liczba hodowanego bydła i trzody chlewnej jest niewielka.

Głównymi pracodawcami na terenie gminy są: Uzdrawisko Łądek – Długopole S.A., 23 Wojskowy Szpital Uzdrawiskowo-Rehabilitacyjny, Fundusz Wczasów Pracowniczych Sp. z o.o., Nadleśnictwo Łądek-Zdrój oraz jednostki podlegające samorządowi terytorialnemu.

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Kłodzku na koniec 2015 r. w gminie Lądek-Zdrój zarejestrowanych było 425 osób bezrobotnych, w tym 41% stanowiły kobiety. Prawo do zasiłku posiadało 70 osób, tj. 16,5% zarejestrowanych bezrobotnych. Stopa bezrobocia w powiecie kłodzkim jest wysoka, na koniec 2015 r. wynosiła 19,8% przy średniej 8,5% dla województwa dolnośląskiego.

Wykres 3. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w gminie Lądek-Zdrój wg płci w latach 2010-2015.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Charakterystyczną cechą lądeckiego rynku pracy jest utrzymująca się przewaga ilościowa mężczyzn wśród bezrobotnych, podobna sytuacja występuje w całym powiecie kłodzkim, co może być związane ze zdominowaniem rynku pracy przez sferę turystyki, rekreacji i lecznictwa uzdrowiskowego.

Identyfikacja czynników i zjawisk kryzysowych dotyczących gospodarki lokalnej:

- Monokultura gospodarcza związana z usługami turystycznymi i zdrowia;
- Malejący popyt na usługi turystyczne i zdrowia w Lądku-Zdroju;
- Niekorzystna struktura gospodarki rolnej.

2.1.2.3. Infrastruktura techniczna i komunikacyjna

Sytuację mieszkaniową na terenie gminy określić można jako dobrą. Zdecydowaną większość zabudowań na terenie gminy stanowią budynki jednorodzinne. Baza mieszkaniowa na terenie gminy systematycznie rośnie. W ciągu ostatnich pięciu lat w gminie przybyło 45 mieszkań, w tym 29 na

obszarach wiejskich. Zwiększa się również przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania. W 2010 roku wynosiła ona 72,5 m² powierzchni użytkowej, podczas gdy w 2014 roku wzrosła do 73,6 m².

Według danych GUS w 2013 r. w gminie było 540 mieszkań komunalnych i 51 mieszkań socjalnych. Ponadto 15 mieszkań w zasobie gminy to niezamieszkałe pustostany. Zaległości w opłatach za mieszkanie w zasobach gminnych odnotowano w 282 mieszkaniach, na kwotę 237 tys. zł. W 2013 r. sąd orzekł w Łądku Zdroju 7 eksmisji, wszystkie z powodu zaległości w opłatach za mieszkanie.

Komunalnymi zasobami mieszkaniowymi Gminy Łądek-Zdrój zarządza zakład budżetowy Zarząd Budynków Komunalnych przy ul. Fabrycznej. Według informacji zawartych w sprawozdaniu z działalności Zarządu Budynków Komunalnych w Łądku Zdroju za 2013 r. administrował 116 budynkami (w tym 9 budynków zostało wykupionych i odeszło w ciągu roku sprawozdawczego). Na dzień 31.12.2013r w zasobach ZBK było 107 budynków (w tym 18 należących do wspólnot mieszkaniowych i 89 budynków komunalnych, spośród których 67 jest zabytkowych), 611 lokali mieszkalnych (komunalne i własnościowe) o łącznej powierzchni użytkowej 28 220,91 m².

Wiele budynków mieszkalnych cechuje wysoki stopień dekapitalizacji. Wynika to z wieku obiektów oraz wieloletniego niedoinwestowania. Tylko około 8% tych budynków zbudowanych zostało w drugiej połowie XX w., większość to budynki z przełomu XIX i XX w. Najstarsze natomiast pochodzą z XVII i XVIII w. Aż 107 budynków (59,8%) wpisanych jest do państwowego rejestru zabytków.

Niemal wszystkie mieszkania na terenie miasta (99,3% w 2014 roku) są podłączone do sieci wodociągowej, natomiast na obszarach wiejskich z instalacji wodociągowej korzysta tylko 11,8% mieszkańców. Zużycie wody z wodociągów na terenie miasta Łądek-Zdrój jest stosunkowo niskie (24,9 m³ na 1 korzystającego) w porównaniu do średniej wojewódzkiej (32,9m³ na 1 korzystającego).

Sieć kanalizacyjna o długości 25,8 km jest dostępna jedynie na terenach miejskich, do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania doprowadzonych jest 750 przyłączy. Z instalacji kanalizacyjnej korzysta 92,2% mieszkańców miasta.

Podobnie jak w przypadku instalacji wodnej i kanalizacyjnej, także instalacja gazowa dostępna jest jedynie na obszarze miasta, gdzie jest 618 czynnych przyłączy do budynków mieszkalnych i korzysta z niej 93,2% mieszkańców Łądka-Zdroju. Co dziesiąty odbiorca gazu wykorzystuje go do ogrzewania mieszkania. Zużycie gazu na terenie miasta Łądek-Zdrój jest stosunkowo wysokie ze względu na pobór gazu zarówno na cele bytowe jak i grzewcze. W przeliczeniu na 1 korzystającego od kilku lat odnotowywane jest zużycie na poziomie około 180m³. Na terenie gminy, poza miastem, korzystne warunki do gazyfikacji posiadają przede wszystkim wsie: Trzebieszowice, Radochów i Stójków, czyli miejscowości najludniejsze oraz leżące wzdłuż trasy gazociągu podwyższonego średniego ciśnienia PN 1,6 MPa i średnicy DN 250 mm relacji: Kłodzko – Łądek-Zdrój – Stronie Śląskie.

Gminną sieć dróg tworzą:

- droga wojewódzka nr 391 Złoty Stok - Łądek-Zdrój (w obrębie miasta są to ulice: Widok, Nadbrzeżna, Klonowa, Lipowa),
- droga wojewódzka nr 392 Łądek-Zdrój - Stronie Śląskie (w obrębie miasta ulice: Kłodzka, Mickiewicza, obwodnica w kier. Stronia, mostowiadukt),
- drogi powiatowe (w obrębie miasta są to ulice Zamenhofa i Graniczna),
- drogi gminne.

Tabela 1. Wykaz dróg powiatowych przebiegających przez obszar gminy Łądek-Zdrój.

nr drogi	przebieg drogi	gmina	długość
3227 D	Kłodzko - Droszków - Odrzychowice Kłodzkie	Kłodzko, Łądek-Zdrój	17,365
3228 D	Trzebieszowice - Nowy Waliszów - Bystrzyca Kłodzka	Łądek-Zdrój, Kłodzko, Bystrzyca Kłodzka	13,955
3249 D	Przez wieś Orłowiec	Łądek-Zdrój	3,610
3250 D	Granica państwa - Lutynia – Łądek-Zdrój -do drogi wojewódzkiej 390	Łądek-Zdrój	5,785
3251 D	Łądek-Zdrój - Wrzosówka - Lutynia – Łądek-Zdrój - do drogi powiatowej 3250 D	Łądek-Zdrój	9,366
3252 D	Od drogi wojewódzkiej 392 - Kąty Bystrzyckie – Łądek-Zdrój	Łądek-Zdrój	8,021
3253 D	Przez wieś Radochów	Łądek-Zdrój	3,263
3257 D	Od drogi wojewódzkiej 392 - Konradów - Marcinków - Kamienna	Łądek-Zdrój, Bystrzyca Kłodzka	11,735
3258 D	Od drogi powiatowej 3227 D - Skrzynka - Trzebieszowice - do drogi wojewódzkiej 392	Łądek-Zdrój	5,045

Źródło: <http://www.zdp.bip.klodzko.pl/>

Przez teren gminy przebiega również niezelektryfikowana linia kolejowa nr 322 z Kłodzka do Stronia Śląskiego o znaczeniu lokalnym. Ruch pociągów pasażerskich został zawieszony. Na terenie gminy funkcjonuje obecnie jedynie komunikacja autobusowa. Budynek dworca kolejowego jest obecnie nieużytkowany.

Identyfikacja czynników i zjawisk kryzysowych dotyczących infrastruktury technicznej i komunikacji:

- Wysoki stopień dekapitalizacji zasobów mieszkaniowych gminy;
- Ograniczone możliwości finansowania przez gminę remontów i termomodernizacji budynków mieszkalnych – zaległości czynszowe, duży zasób wiekowych i zabytkowych kamienic mieszkalnych, w tym pustostanów;
- Niska dostępność do infrastruktury sieciowej na obszarach wiejskich;
- Niski poziom zewnętrznej dostępności komunikacyjnej.

2.1.2.4. Uwarunkowania turystyczno-rekreacyjne, środowiskowe i kulturowe

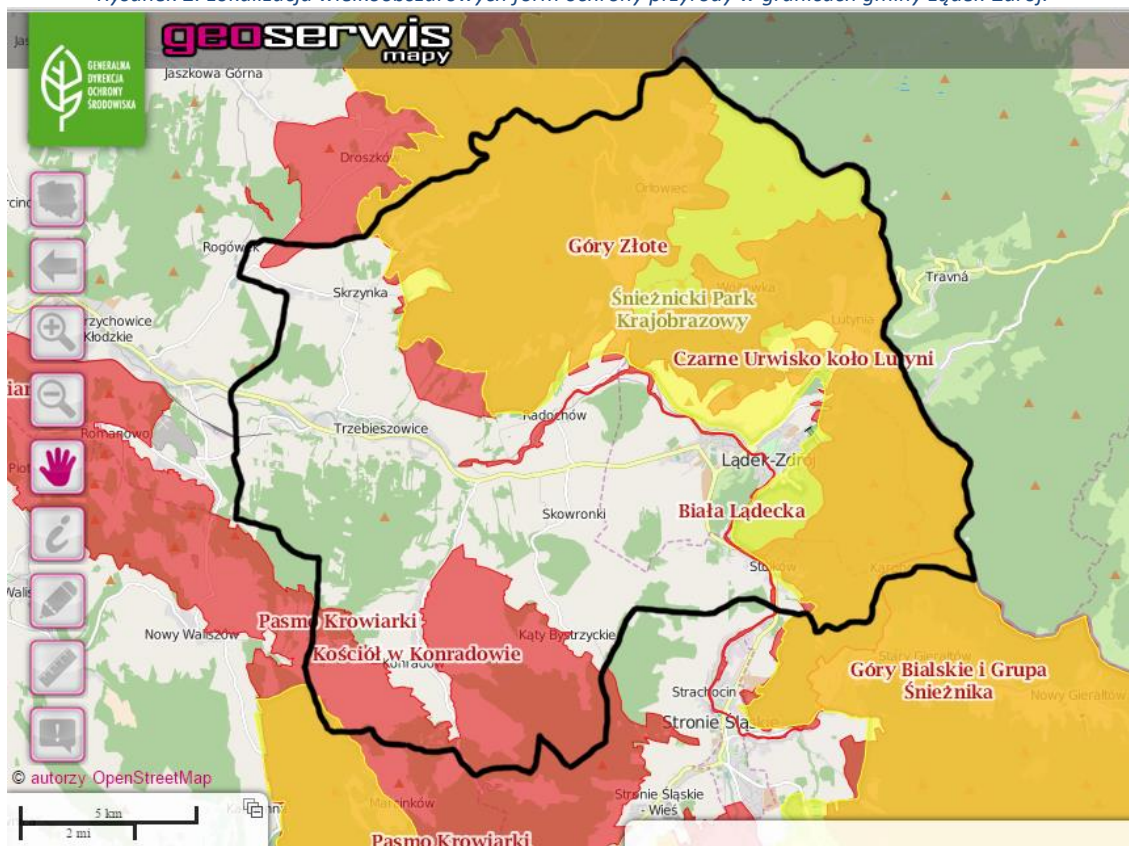
Do atutów gminy Łądek-Zdrój należą naturalne walory turystyczno-rekreacyjne i uzdrowiskowe oraz stworzone przez ludzi walory turystyczno-rekreacyjne, w tym baza rehabilitacyjno-lecznicza.

Przyrodnicze walory środowiska gminy obejmują obszary i obiekty podlegające ochronie przyrody:

- Śnieżnicki Park Krajobrazowy,
- obszary Natura 2000:
  - Biała Łądecka – kod PLH 020035
  - Czarne Urwisko koło Lutyni – kod PLH 020033
  - Kościół w Konradowie – kod PLH 020008
  - Góry Białskie i Grupa Śnieżnika – kod PLH 020016
  - Góry Złote – kod PLH 020026
  - Pasma Krowiarki – kod PLH 020019
- 12 pomników przyrody
- gatunkowa ochrona roślin i zwierząt.

Rysunek 2. Lokalizacja wielkoobszarowych form ochrony przyrody w granicach gminy Łądek-Zdrój.

Źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

Ponadto na terenie gminy Łądek-Zdrój zlokalizowanych jest wiele założeń parkowych (pałacowych, dworskich, uzdrowskich) z wyróżniającym się drzewostanem. Do najcenniejszych z nich należą:

- park „Centralny” uzdrowski, obecnie uzdrowski „Park Zdrojowy im. Jana Pawła II” w Łądku Zdroju,
- park zdrojowy im. Stanisława Moniuszki w Łądku Zdroju,
- uzdrowski park „1000–lecia” w Łądku Zdroju,
- park dworski w Radochowie,
- park pałacowy w Trzebieszowicach,
- park Słowackiego w Łądku Zdroju oraz arboretum w południowo – wschodniej części Łądku w dolinie potoku Jadwiżanka.

Na terenie miasta Łądek-Zdrój oprócz cennych okazów starodrzewu, chronionych prawnie jako wyszczególnione pomniki przyrody rośnie wiele drzew rzadkich gatunków i wyróżniających się wielkością, głównie w obrębie dzielnicy uzdrowskiej oraz na jej obrzeżu.

Okoliczne góry, zabytki architektury, czyste mało zmienione przez działalność człowieka środowisko stwarzają w gminie Łądek-Zdrój dobre warunki dla rozwoju turystyki. Oferta dla turystów

obejmuje m.in.: oznakowane szlaki (trasy) rowerowe, piesze, narciarskie (Stacja Narciarska Łądek-Zdrój) i konne, Łądeckie skałki w rejonie Trojaka (766 m n.p.m), liczne punkty widokowe (np. góra Borówkowa, góra Jawornik Wielki, góra Cierniak, Ulęże, Przełęcz Lutycka), trasy kuracyjne. Ważne znaczenie, w szczególności dla turystów zagranicznych, mają przejścia graniczne dostępne dla turystycznego, pieszego ruchu przygranicznego. Do atrakcji turystycznych należą także liczne obiekty zabytkowe, w tym m. in.:

- obiekty sakralne (Kościół p.w. NNMP, Barokowa Kaplica Zdrojowa, Kościół fil. p.w. św. Katarzyny w Kątach Bystrzyckich; Kościół fil. p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego w Konradowie, Kościół fil. p.w. św. Sebastiana w Orłowcu; Kościół parafialny p.w. św. Mikołaja w Radochowie; Kościół fil. p.w. św. Bartłomieja w Skrzynce; Kościół parafialny p.w. św. Andrzeja w Trzebieszowicach),
- zabytkowe obiekty mieszkalne (np. dwór w Radochowie, „Zamek na Skale” w Trzebieszowicach, folwark Oberhof w Trzebieszowicach),
- zabytkowe kompleksy architektoniczne (np. rynek miejski z ratuszem i kamienicami)
- zabytkowe obiekty infrastrukturalne (np. Most św. Jana Nepomucena, kryty most nad Białą Łądecką),
- obiekty przemysłowe i gospodarcze (magazyny gospodarcze, spichlerze, stodoły, obory).

Inwentaryzacja terenowa przeprowadzona na potrzeby opracowania programu wykazała duże problemy w utrzymaniu obiektów zabytkowych na terenie gminy Łądek-Zdrój.

Szczególne znaczenie ma budynek Zakładu Przyrodoleczniczego "Wojciech" z basenem termalnym, zakładem kąpielowym i kameralnym hotelem, który stanowi symbol Łądka-Zdroju. W obiekcie funkcjonuje ogólnodostępna pijalnia wód leczniczych ze źródła „Zdzisław” i „Maria Skłodowska-Curie”. Druga pijalnia uzdrowskowa zlokalizowana jest w Zakładzie Przyrodoleczniczym „Jerzy”.

Największym bogactwem gminy Łądek-Zdrój są ciepłe źródła mineralne – termy o unikalnym w skali europejskiej składzie chemicznym i leczniczych właściwościach. W Łądku Zdroju zlokalizowanych jest 6 naturalnych źródeł wód leczniczych oraz jeden głęboki odwiert wody termalnej.

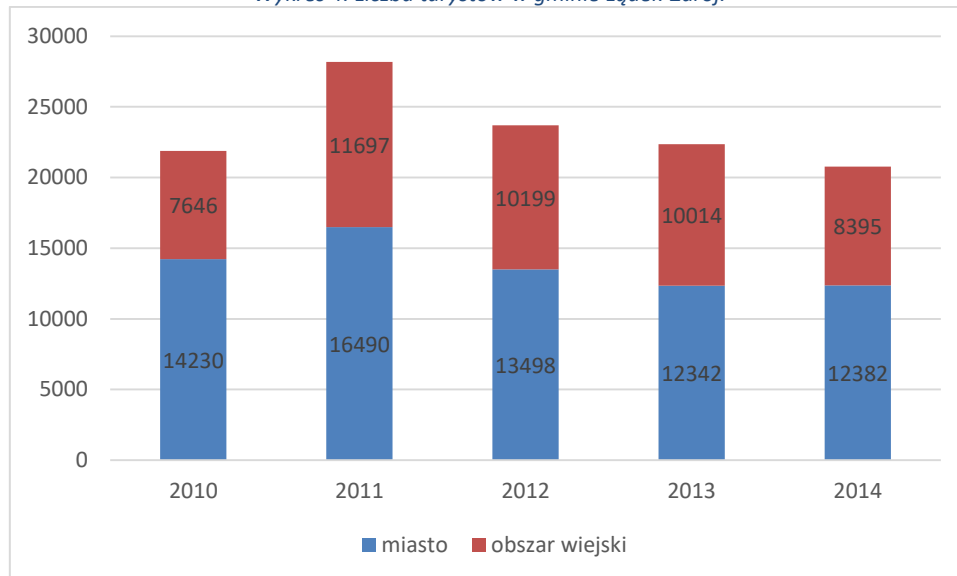
Rozwojowi turystycznemu gminy sprzyja duża i zróżnicowana baza noclegowa (szpitale uzdrowskowe, hotele, sanatoria, pensjonaty, ośrodki i pokoje gościnne, gospodarstwa agroturystyczne) oraz towarzysząca jej baza gastronomiczna. Zauważa się jednak postępujący kryzys w rozwoju usług turystycznych gminy. Do najważniejszych obiektów rehabilitacyjno-leczniczych należą:

- Uzdrowsko Łądek-Długopole S.A.,
- 23 Wojskowy Szpital Uzdrowskowo-Rehabilitacyjny,
- obiekty Funduszu Wczasów Pracowniczych – „Wanda” i „Rybniczanka”.

Główne kierunki lecznicze to choroby: ortopedyczno-urazowe, choroby układu nerwowego, choroby reumatologiczne, choroby naczyń obwodowych, osteoporoza, choroby skóry, choroby kobiece².

Wykres 4. Liczba turystów w gminie Łądek-Zdrój.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Według danych GUS w 2014 r. gminę odwiedziło prawie 21 tys. turystów, w tym prawie 1,5 tys. turystów zagranicznych. W analizowanym okresie zauważyć można spadek liczby turystów i liczby udzielonych noclegów.

Na terenie gminy organizowane są imprezy kulturalne, rekreacyjne i sportowe o znaczeniu ponadlokalnym, których adresatami są przede wszystkim turyści i inne osoby przebywające czasowo na obszarze gminy. Do najważniejszych imprez należy organizowany od 1999 roku Międzynarodowy Festiwal Tańca – Łądeckie Lato Baletowe, a także Przegląd Filmów Górskich im. Andrzeja Zawady organizowany od 1995 r.

Identyfikacja czynników i zjawisk kryzysowych dotyczących uwarunkowań turystyczno-rekreacyjnych, środowiskowych i kulturowych:

- Wysoki stopień dekapitalizacji obiektów zabytkowych znajdujących się na terenie gminy;
- Ubożęca baza obiektów turystycznych (fizycznie i ilościowo);
- Malejąca liczba turystów odwiedzających gminę.

² <http://www.mz.gov.pl/leczenie/lecznictwo-uzdrowiskowe/lecznictwo-uzdrowiskowe/kierunki-lecznicze-uzdrowisk/>

2.1.2.5. Infrastruktura społeczna

Osoby w trudnej sytuacji życiowej, które nie są w stanie same ich pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości korzystają z pomocy oferowanej przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Łądku Zdroju. W poniższej tabeli przedstawiono podstawowe dane dotyczące pomocy społecznej w gminie.

Tabela 2. Dane statystyczne dotyczące pomocy społecznej w gminie Łądek-Zdrój.

wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014
gospodarstwa domowe korzystające z pomocy społecznej	277	289	276	305	296
osoby w gospodarstwach domowych korzystających z pomocy społecznej	762	708	697	772	721
rodziny otrzymujące zasiłki rodzinne na dzieci	436	403	349	319	287
udział dzieci w wieku do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku	48,3	44,7	39,6	37,9	33,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Zasięg korzystania z pomocy społecznej, czyli udział osób w gospodarstwach domowych korzystających z pomocy społecznej w ludności ogółem wyniósł w 2014 r. 8,4%.

W gminie funkcjonuje kompleksowy system oświaty obejmujący opiekę i edukację od przedszkola do liceum:

- Gminne Przedszkole Publiczne w Łądku Zdroju, 120 miejsc w 5 oddziałach, 65% dzieci w wieku 3-6 lat w gminie jest objętych wychowaniem przedszkolnym,
- Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Janusza Korczaka, 260 uczniów w 14 oddziałach,
- Szkoła Podstawowa im. Wincentego Witosa w Trzebieszowicach, 76 uczniów w 6 oddziałach,
- Gimnazjum Publiczne im. gen. Stanisława Maczka, 185 uczniów w 8 oddziałach,
- Liceum Ogólnokształcące im. Andrzeja Zawady, 126 uczniów w 6 oddziałach.

Jedyną instytucją kultury realizującą zadania edukacji kulturalnej w gminie jest Centrum Kultury i Rekreacji (CKiR). Niektóre projekty są inicjowane przez organizacje pozarządowe lecz nie mają charakteru ciągłego. Trzeci sektor w gminie stanowi kilkanaście organizacji, które działają z różnym natężeniem w różnych okresach czasu. W zakresie projektów kulturalnych na teren gminy oddziałuje też miejscowa parafia katolicka.

Centrum Kultury i Rekreacji prowadzi działalność w czterech budynkach i trzech lokalach użytkowych:

- zabytkowym obiekcie przy pl. Staromłyńskim 5 w Łądku Zdroju – głównej siedzibie instytucji kultury – budynku po remoncie kapitalnym zrealizowanym w ramach ZPORR,
- budynku po byłej szkole w Radochowie – siedzibie biblioteki wiejskiej i świetlicy środowiskowej,
- budynku po byłej szkole w Konradowie – siedzibie świetlicy „Promyk Dnia”,
- budynku świetlicy wiejskiej w Skrzynce,
- lokalu użytkowym w Trzebieszowicach - siedziby filii Biblioteki,
- lokalu użytkowym Galerii Muzealnej im. Michała Klahra przy ul. Rynek 1.,
- lokalu użytkowym przy ul. Rynek 25 – galerii artystycznej, w której lokalni artyści prezentują swoje dokonania artystyczne.

W strukturze Centrum Kultury i Rekreacji w Łądku Zdroju działają: punkt Informacji Turystycznej, Biblioteka Centrum Kultury i Rekreacji w Łądku Zdroju, Galeria Artystyczna. Przy Centrum Kultury i Rekreacji działają także zespoły artystyczne i pracownie.

Infrastruktura sportowo-rekreacyjna w gminie to: gminne stadiony, boiska, strzelnica sportowa, korty, basen kryty i odkryty, place zabaw, kompleks boisk wielofunkcyjnych.

Wiele obiektów infrastruktury społecznej gminy wymaga remontów i modernizacji.

Identyfikacja czynników i zjawisk kryzysowych dotyczących infrastruktury społecznej:

- Zły stan techniczny wielu obiektów infrastruktury społecznej.

2.2. Diagnoza podstawowych czynników i zjawisk kryzysowych w podziale na jednostki urbanistyczne

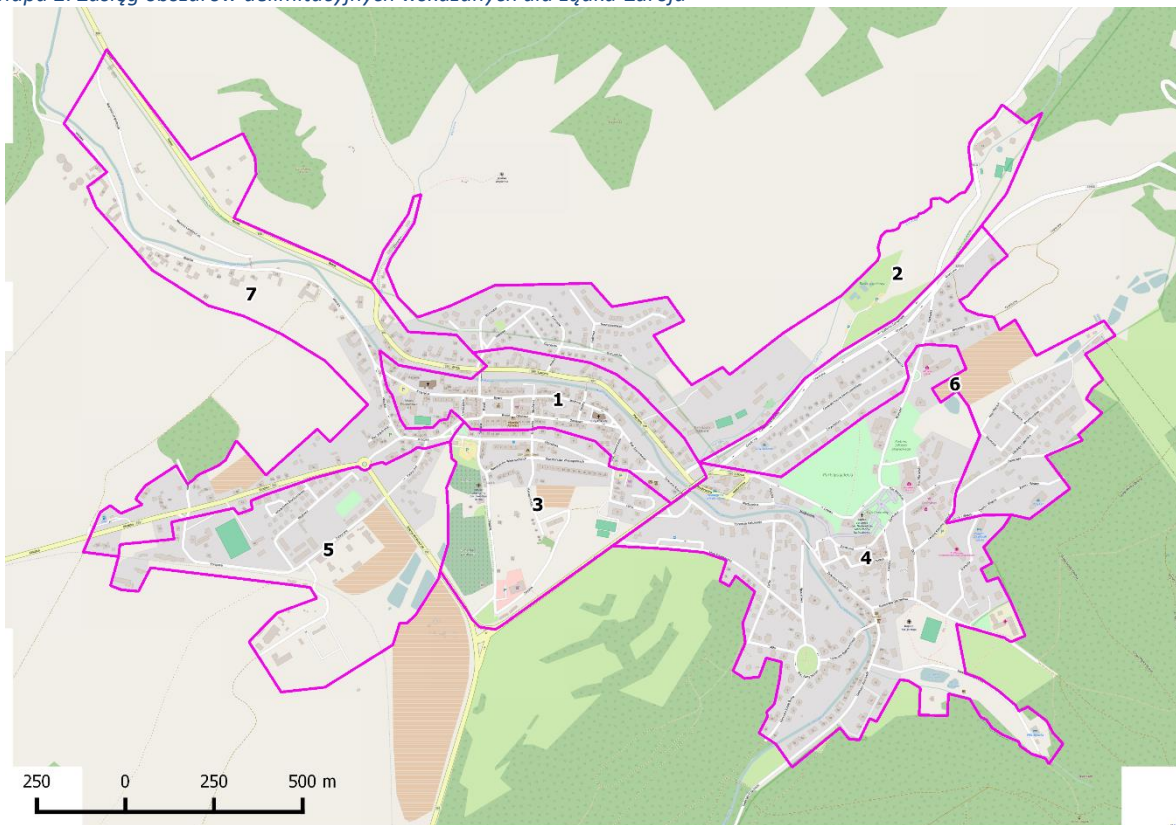
Biorąc pod uwagę wytyczne Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju oraz Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego w zakresie prowadzenia polityki rewitalizacji jako metodę sporządzenia delimitacji obszarów zdegradowanych podlegających rewitalizacji, przyjęto analizę porównawczą jednostek urbanistycznych na podstawie zestawu syntetycznych wskaźników degradacji odniesionych do wartości referencyjnych (średnich dla gminy).

Zasięg przestrzenny jednostek statystycznych podlegających delimitacji został określony na podstawie zasięgu obszarów zurbanizowanych wsi należących do Gminy Łądek-Zdrój, czyli: *Kątów Bystrzyckich, Konradowa, Lutyni, Orłowca, Radochowa, Skrzynki, Stójkowa, Trzebieszowic*, oraz

Wójtówki³, a także 7 obszarów wyznaczonych w ramach miasta Łądek-Zdrój, których zasięg został przedstawiony na poniżej mapie.

Mapa 2. Zasięg obszarów delimitacyjnych wskazanych dla Łądeka-Zdroju

Przyjęty zestaw wskaźników degradacji został opracowany przy uwzględnieniu dostępnych danych statystycznych oraz dostosowany do kryteriów wskazanych w *Ustawie z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji* (Dz.U. 2015 poz. 1777). Zgodnie z zapisami art. 9. ust. 1. ustawy obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, można wyznaczyć jako obszar zdegradowany w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

- a) gospodarczych – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw lub
- b) środowiskowych – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska, lub

³ wieś Wrzosówka z uwagi na znikomą liczbę mieszkańców (1 osoba) została wyłączona z przeprowadzonej analizy;

- c) przestrzenno-funkcjonalnych – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych, lub
- d) technicznych – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz niefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.

IZ RPO Województwa Dolnośląskiego nie określił dodatkowych, po za tymi określonymi w wytycznych horyzontalnych kryteriów/wskaźników, które gminy powinny uwzględnić ustalając obszar lub obszary rewitalizacji, pozostawiając to w wyłącznej kompetencji gminy. Gminy mogą zatem same określić indywidualne kryteria/wskaźniki wyznaczenia obszarów kryzysowych, przy zastrzeżeniu, iż muszą być one odniesione do wartości referencyjnych określonych dla danej gminy.

Zestaw syntetycznych wskaźników degradacji przyjęty na potrzeby niniejszego opracowania pozwala na obiektywne określenie stopnia zróżnicowania rozwoju społeczno-gospodarczego poszczególnych obszarów gminy. W jego skład wchodzi 8 wskaźników:

- 1) *Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem (sfera społeczna);*
- 2) *Udział ludności w wieku przedprodukcyjnym w ludności ogółem (sfera społeczna);*
- 3) *Udział osób korzystających z pomocy społecznej w ludności ogółem (sfera społeczna);*
- 4) *Udział osób bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym (sfera społeczna);*
- 5) *Liczba przestępstw stwierdzonych na 1000 mieszkańców (sfera społeczna);*
- 6) *Średni wynik ze Sprawdzianu 6-klasisty (sfera społeczna);*
- 7) *Liczba przedsiębiorstw wpisanych do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG) na 1 000 mieszkańców (sfera gospodarcza);*
- 8) *Liczba wyrobów azbestowych na mieszkańca (sfera środowiskowa);*

Wybór obszarów kryzysowych - dysfunkcyjnych jest kluczowym elementem lokalnych programów rewitalizacji. Zgodnie z wytycznymi obszar wsparcia musi się charakteryzować wyższą intensywnością negatywnych zjawisk opisanych ww. wskaźnikami niż średnia intensywność danego zjawiska dla całej gminy. Odniesienie uzyskanych wartości wskaźników w poszczególnych jednostkach statystycznych do wartości referencyjnych służy pozyskaniu pełnego obrazu gminy i jej zróżnicowania w ramach poszczególnych obszarów, a przez to wskazania jednostek szczególnie zagrożonych wykluczeniem i predysponowanych do objęcia kompleksowymi przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi. Ponadto zwiększeniu obiektywizmu oceny końcowej i selekcji obszarów gminy o najwyższym stopniu degradacji posłuży standaryzacja przyjętego zestawu wskaźników i stworzenie wskaźnika sumarycznego (indeksu zbiorczego).

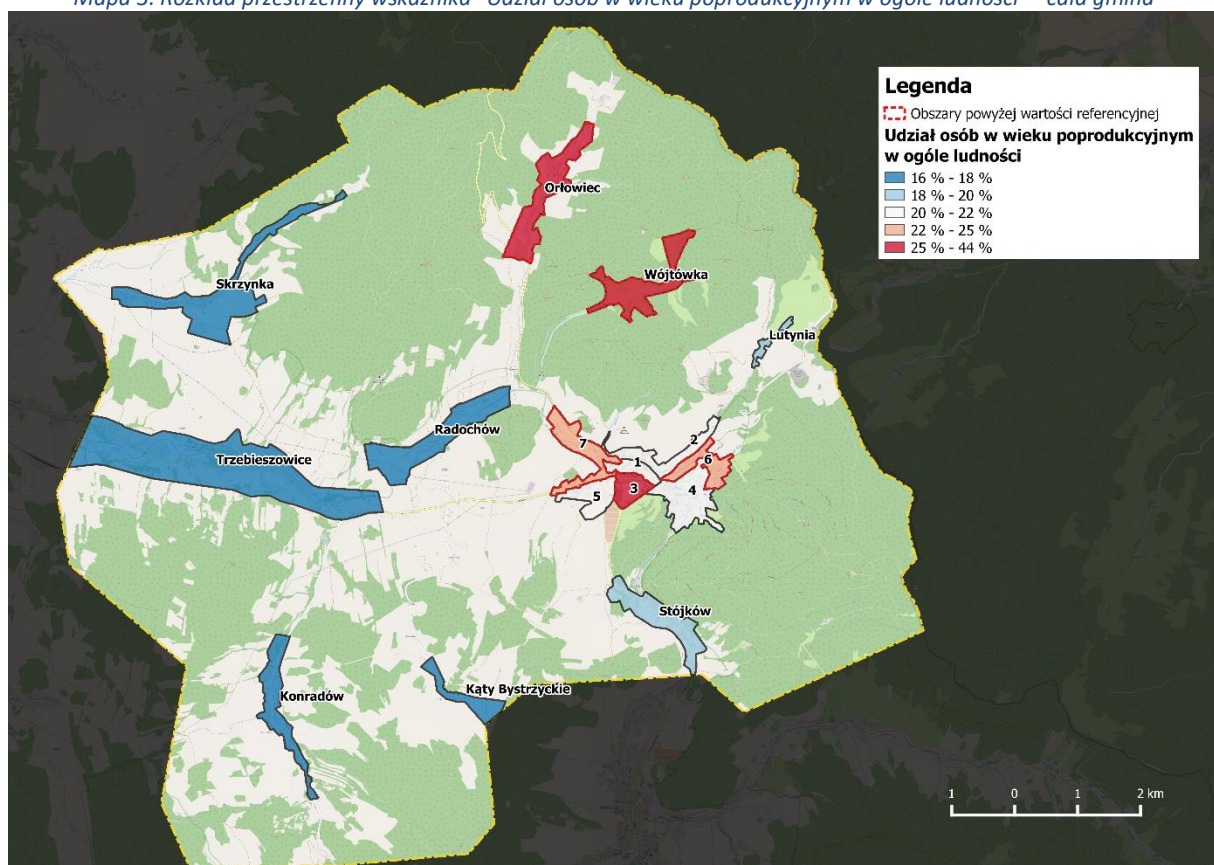
Standaryzacja wskaźników polega na odjęciu od nominalnej wartości wskaźnika dla danego obszaru średniej wartości dla wszystkich jednostek urbanistycznych i podzieleniu przez odchylenie

standardowe. Wystandaryzowane wskaźniki oznaczają odchylenie od normy, którą reprezentuje wartość referencyjna (średnia) i mogą przyjmować wartości dodatnie lub ujemne. Przejście odchylenia od średniej do wartości ujemnej wskazuje, które jednostki statystyczne odznaczają się wskaźnikiem degradacji wyższym od średniej dla gminy. Z kolei wartości dodatnie odchylenia ukazują jednostki o najlepszej sytuacji, w których negatywne zjawiska w porównaniu ze średnią dla gminy odznaczają się mniejszym natężeniem. Zastosowanie standaryzacji pozwala także na zsumowanie wartości wskaźników (po ich wystandaryzowaniu) i stworzenie indeksu zbiorczego, który pozwoli wskazać obszary, które wykazały łącznie najwyższy poziom nasilenia zjawisk kryzysowych.

W1 **Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogóle ludności [2016]**

Mapa 3. Rozkład przestrzenny wskaźnika "Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogóle ludności" - cała gmina

Źródło: opracowanie własne. Podkład mapy: OpenStreetMap

Jednym z najbardziej istotnych wyzwań polityki rozwojowej prowadzonej przez samorządy jest przeciwdziałanie negatywnym trendom demograficznym takim jak: niż demograficzny i starzenie się społeczeństwa. Najczęściej stosowanym wskaźnikiem obrazującym strukturę wiekową społeczeństwa jest wskaźnik dotyczący liczby osób w wieku poprodukcyjnym (kobiet powyżej 60 r.

ż. oraz mężczyzn powyżej 65 r. ż.) w odniesieniu do ogółu mieszkańców. Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców Gminy Łądek-Zdrój wynosi 23%, natomiast dla samego miasta aż 25% co oznacza, iż zdecydowanie przekroczony został dziesięcioprocentowy poziom przyjęty przez ONZ za graniczny dla społeczeństw w zaawansowanym stadium starzenia się.

Starzejące się społeczeństwo tworzy szereg problemów i obowiązków dla władz samorządowych, takich jak m.in. umożliwienie nieskrępowanego poruszania się osobom starszym poprzez zastosowanie odpowiednich rozwiązań architektonicznych i technicznych w miejscach publicznych i obiektach użyteczności publicznej, konieczność zabezpieczenia odpowiedniej opieki społecznej i medycznej nad osobami starszymi, czy tworzenie miejsc służących aktywizacji osób w wieku emerytalnym i ich zaangażowania w życie lokalnej społeczności.

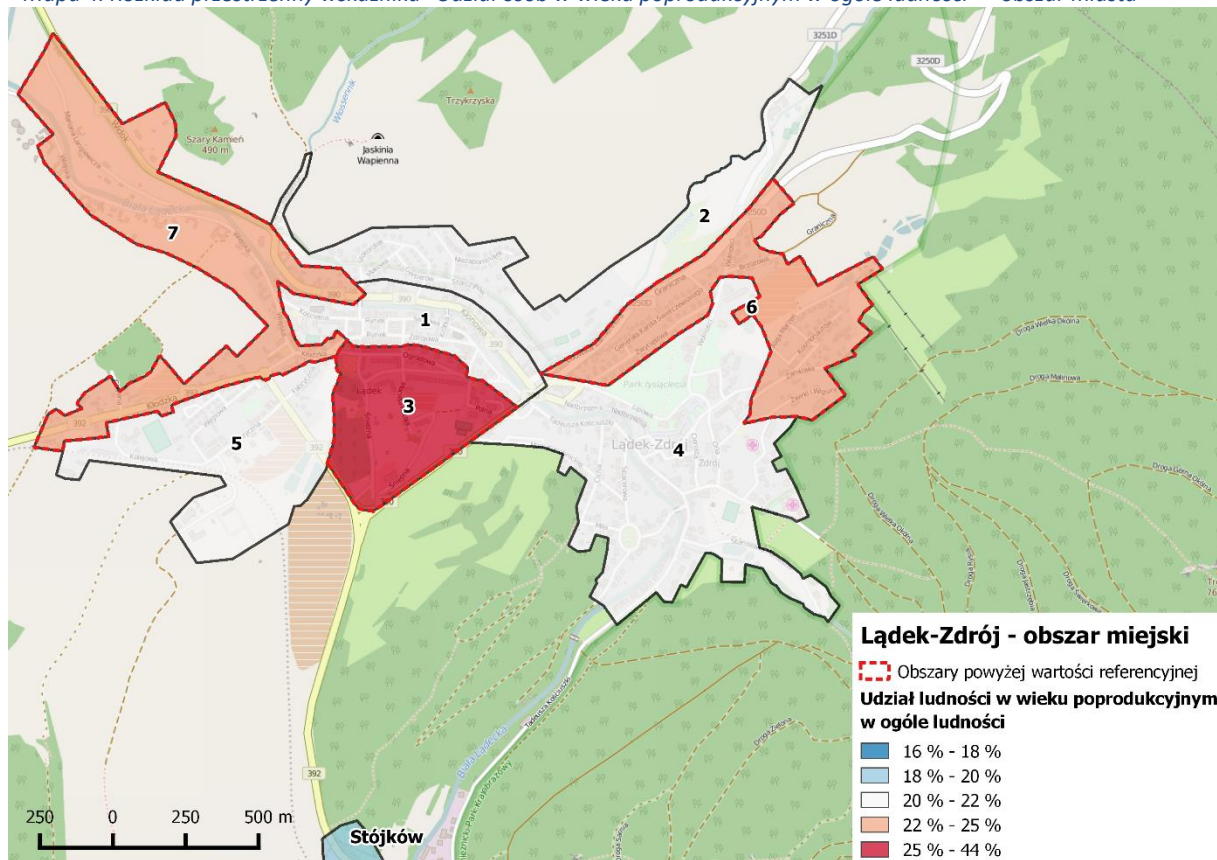
Gmina Łądek-Zdrój jako obszar uzdrowiskowy posiada relatywnie lepszą sytuację w zakresie dbałości o potrzeby osób starszych aniżeli znaczna część innych samorządów w kraju. Wynik przeprowadzonej analizy wskazuje, iż wysoki udział osób starszych, szczególnie widoczny w samym Łądku-Zdroju, może spowodować, iż posiadana infrastruktura może okazać się niewystarczająca wobec wzrastających potrzeb.

Z przedstawionej analizy wynika, iż bardzo wysoki wskaźnik starości społeczeństwa wykazywała wieś Orłowiec, gdzie niemalże połowę (44%) ludności stanowiły osoby w wieku poprodukcyjnym. Ponadto procentowy udział ludności w wieku poprodukcyjnym przekraczający wartość referencyjną dla miasta wykazywały: wieś Wójtówka (26%) oraz obszary Nr 3 (33%), Nr 6 (25%) i Nr 7 (24%)

Mapa 4. Rozkład przestrzenny wskaźnika "Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej ludności" – obszar miasta

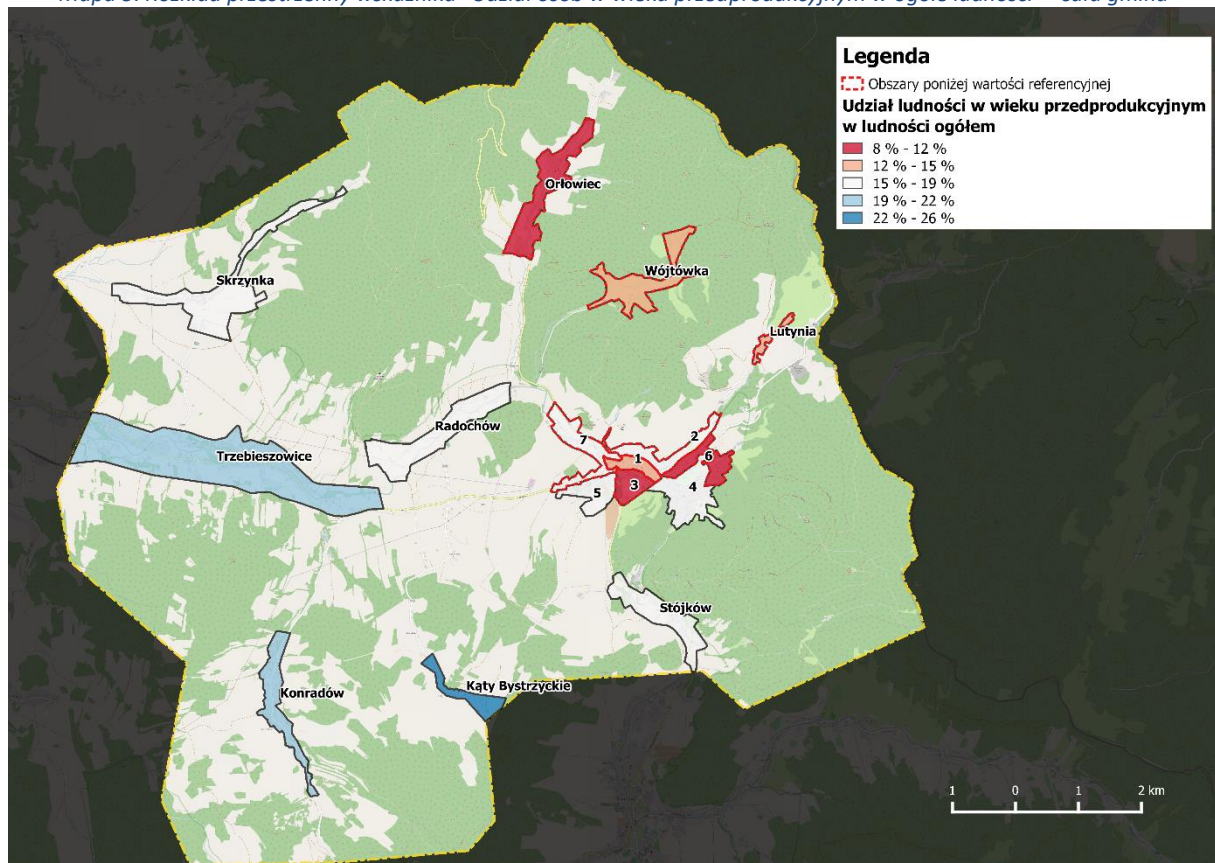

Źródło: opracowanie własne. Podkład mapy: OpenStreetMap

Lokalny Program Rewitalizacji Łądek-Zdroju
na lata 2016-2022

Mapa 5. Rozkład przestrzenny wskaźnika "Udział osób w wieku przedprodukcyjnym w ogóle ludności" - cała gmina

Źródło: opracowanie własne. Podkład mapy: OpenStreetMap

Drugim ze wskaźników pozwalających przybliżyć ocenę sytuacji demograficznej danego obszaru jest udział ludności w wieku przedprodukcyjnym (kobiety i mężczyźni do 18 roku życia) w ogólnej liczbie mieszkańców. Wskaźnik ten pozwala ocenić wymiennność pokoleniową na lokalnym rynku pracy i potencjał demograficzny społeczeństwa. Niestety także w tym zestawieniu Gmina Łądek-Zdrój wypada słabo, bowiem dzieci i młodzież szkolna stanowi jedynie 16% społeczeństwa. Jest to istotny problem, który przełoży się w niedalekiej przyszłości na możliwość utrzymania instytucji społecznych gminy jak i rentowność niektórych placówek (np. szkół).

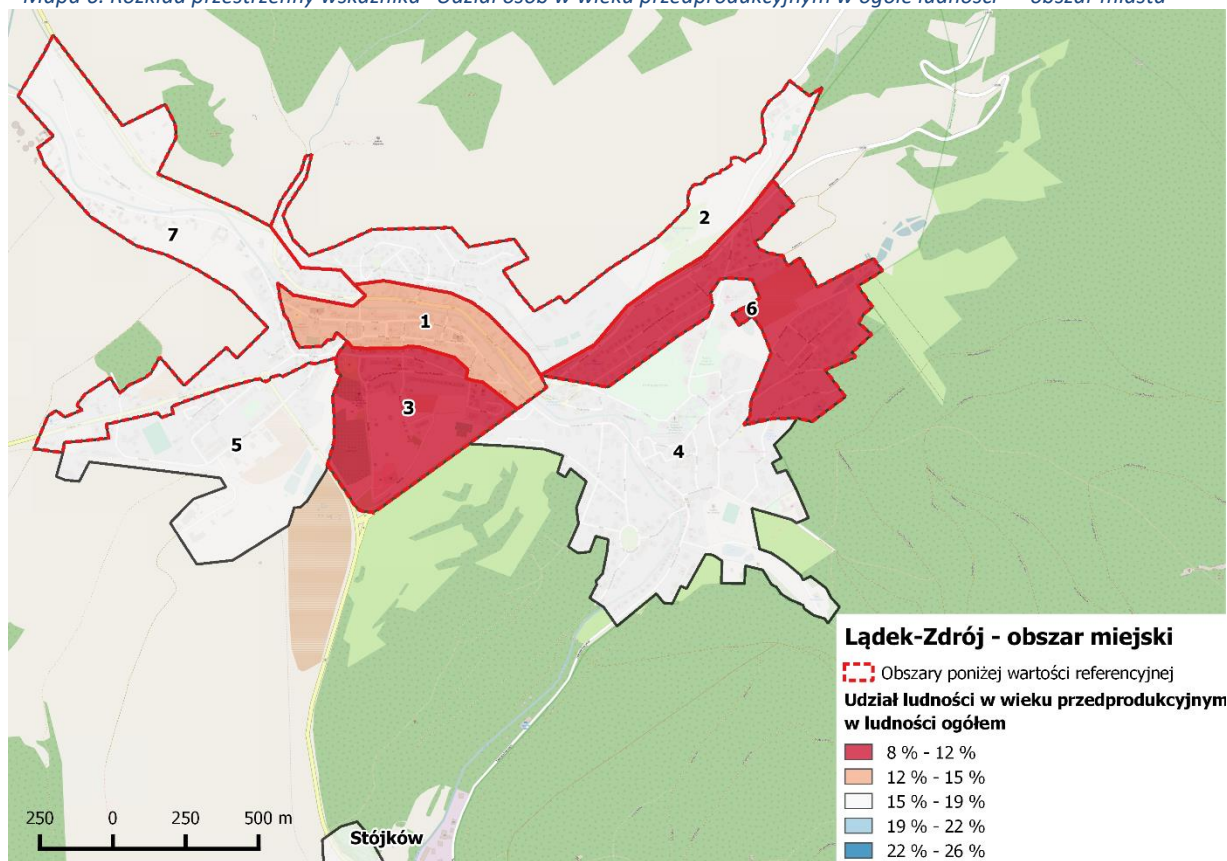
Wyniki analizy w ujęciu przestrzennym pokrywają się w znacznej mierze ze wskaźnikiem starości społeczeństwa. Najgorsza sytuacja widoczna jest bowiem w Orłowcu, gdzie zaledwie 8% ludności stanowią osoby w wieku przedprodukcyjnym. Ponadto wskaźnik poniżej wartości referencyjnej odnotowano we wsi Wójtówka (12%), Lutynia (14%) oraz obszarach miasta Nr 6 (11%), Nr 3 (11%) i Nr 1 (15%).

Biorąc pod uwagę przedstawione dane dot. sytuacji demograficznej konieczne jest podjęcie działań w zakresie polityki prorodzinnej jak i dążenie do zahamowania odpływu młodych mieszkańców i wyludniania się miasta i gminy.

Mapa 6. Rozkład przestrzenny wskaźnika "Udział osób w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej ludności" – obszar miasta

Źródło: opracowanie własne. Podkład mapy: OpenStreetMap

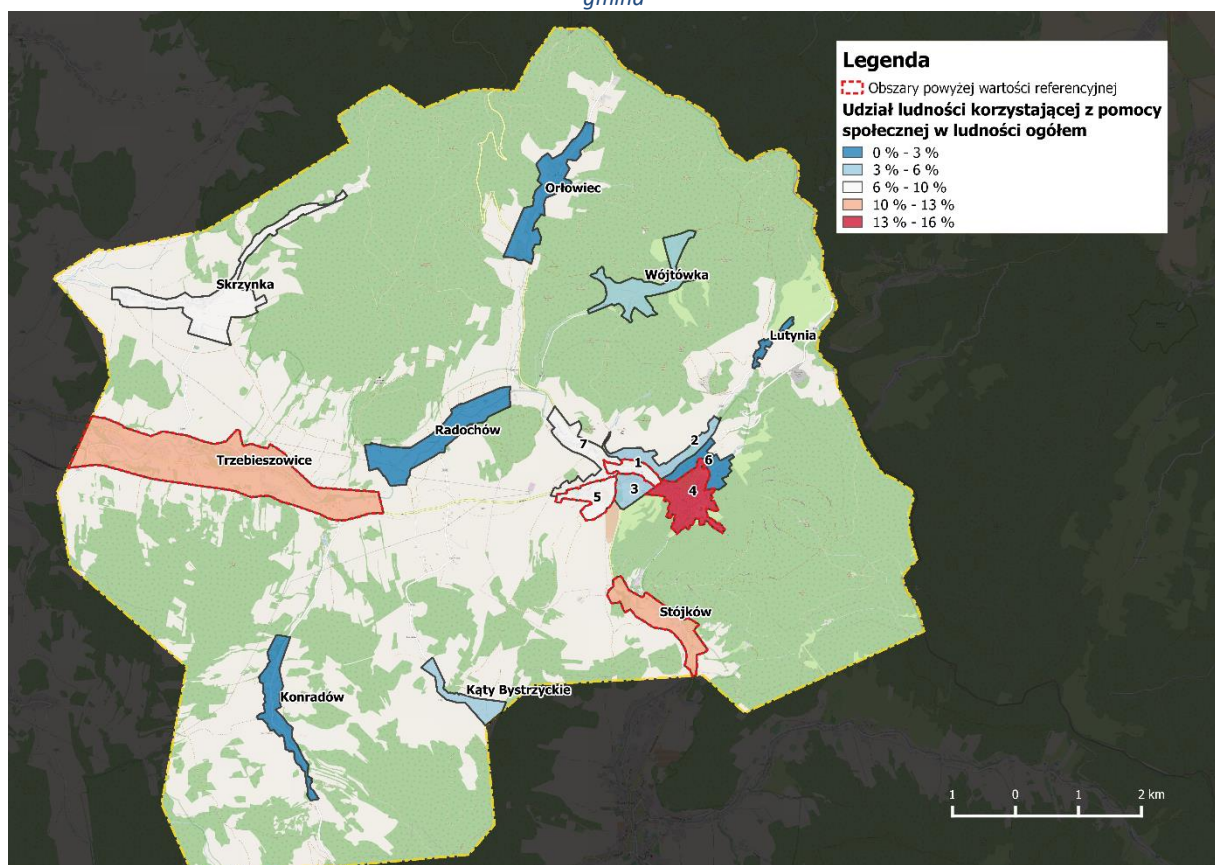

W3

Udział osób korzystających z pomocy społecznej w ogóle ludności

Mapa 7. Rozkład przestrzenny wskaźnika "Udział osób korzystających z pomocy społecznej w ogóle ludności" - cała gmina

Źródło: opracowanie własne. Podkład mapy: OpenStreetMap

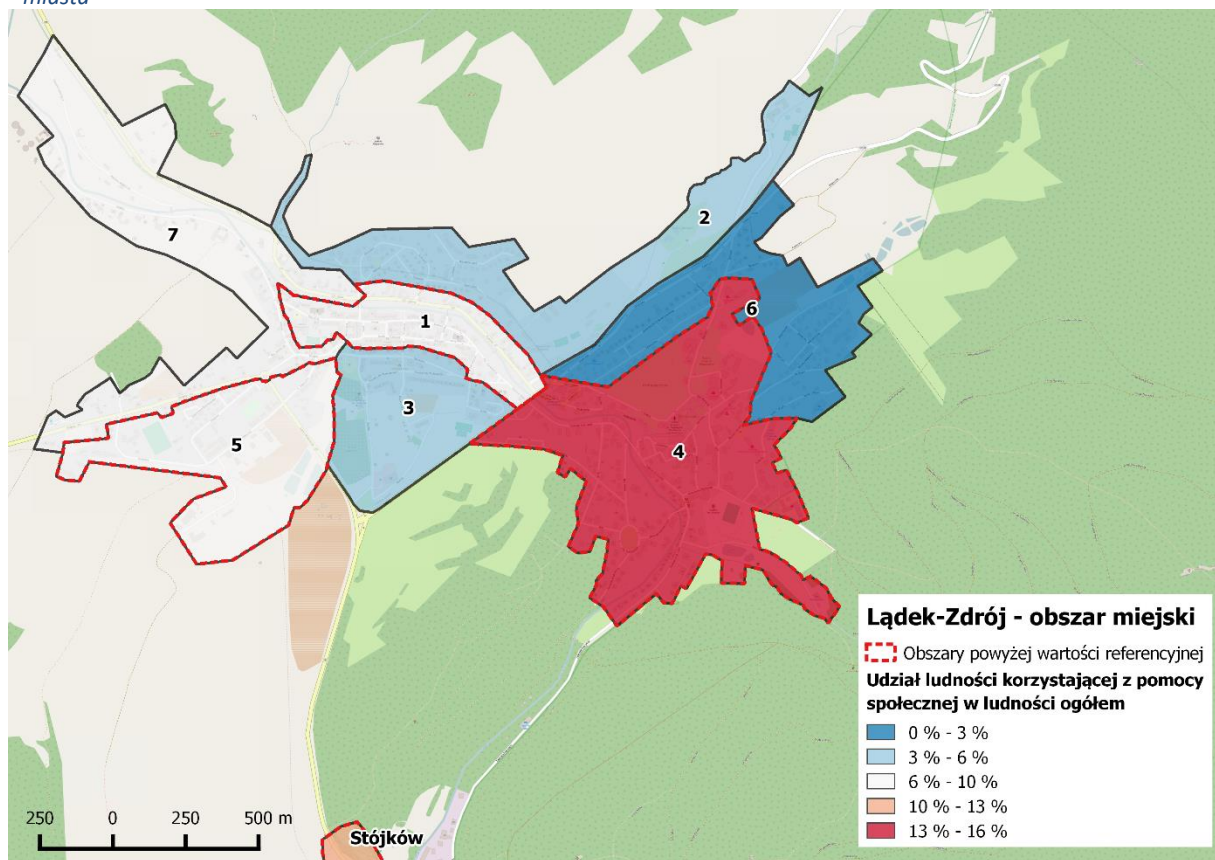
Objęcie ludności wsparciem z pomocy społecznej pozwala wskazać na obszary o wyższych potrzebach w zakresie prowadzonej polityki społecznej. Z przedstawionej analizy wynika, iż najwyższe nasycenie osób nieradzących sobie w kwestiach bytowych i społecznych obserwowane jest w obszarze Nr 4 (16%), w nieco mniejszym stopniu w centrum Łądka-Zdroju (obszar Nr 1 – 9%) oraz na obszarze Nr 5 (9%). Poza miastem poziom powyżej wartości referencyjnej (9%) osiągnęły wsie Trzebieszowice (12%) i Stójków (11%). Na wysoki udział osób korzystających z pomocy społecznej wpływ może mieć fakt, iż znaczna część tych obszarów cechuje się wysokimi wskaźnikami bezrobocia, co przekłada się na wyższy poziom ubóstwa mieszkańców jak i ich zwiększone potrzeby socjalne.

Lokalny Program Rewitalizacji Łądka-Zdroju
na lata 2016-2022

Mapa 8. Rozkład przestrzenny wskaźnika "Udział osób korzystających z pomocy społecznej w ogóle ludności" – obszar miasta

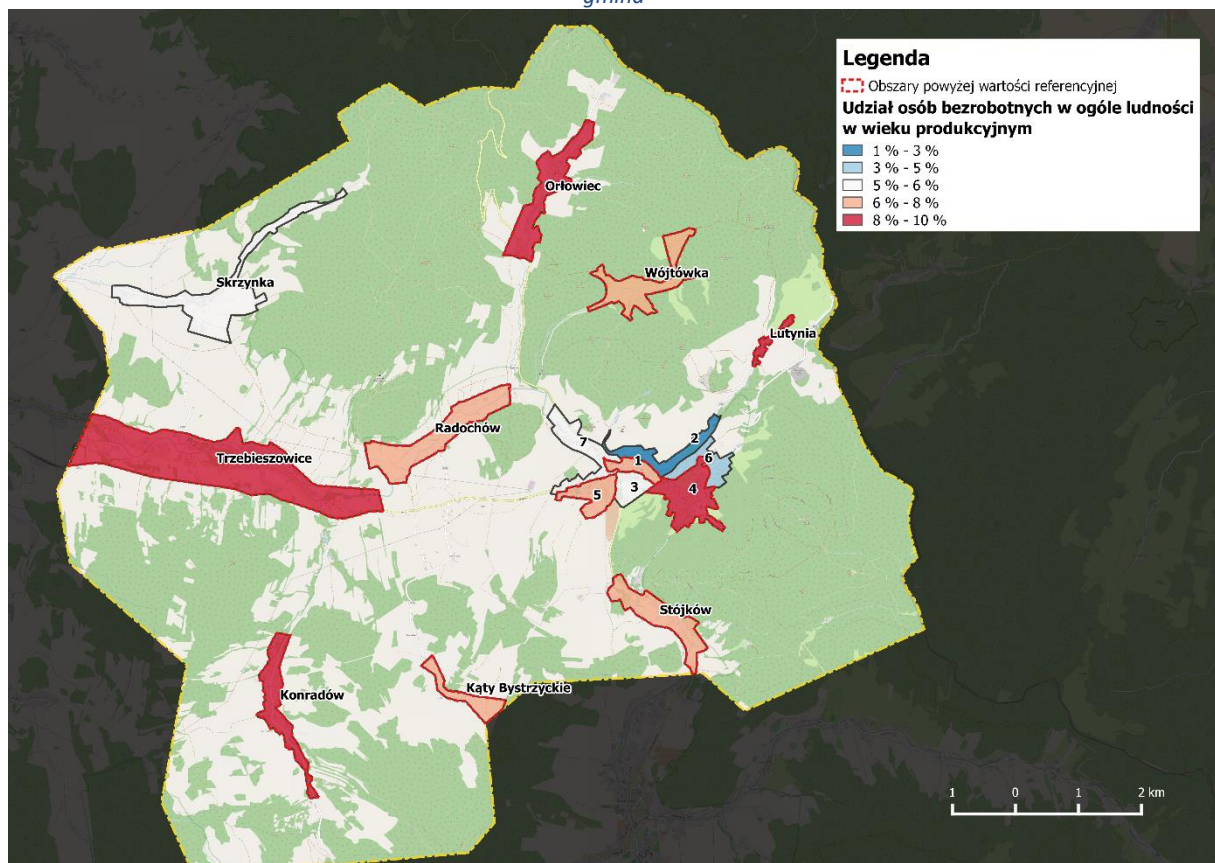
Źródło: opracowanie własne. Podkład mapy: OpenStreetMap

W3

Udział osób bezrobotnych w ogólnej ludności w wieku produkcyjnym

Mapa 9. Rozkład przestrzenny wskaźnika "Udział osób bezrobotnych w ogólnej ludności w wieku produkcyjnym" - cała gmina

Źródło: opracowanie własne. Podkład mapy: OpenStreetMap

Najważniejszym miernikiem rozwoju społeczno-gospodarczego danego obszaru jest stopa bezrobocia, z uwagi na swój charakter łączący problemy natury gospodarczej i ich pośrednim wpływem na sferę społeczno-bytową mieszkańców.

Udział osób bezrobotnych w ogólnej liczbie mieszkańców gminy w wieku produkcyjnym wynosi 7,0%. Najwyższy wskaźnik stopy bezrobocia dotyka wsi Lutynia (10,3%), Konradów (9,3%), Orłowice (8,6%) i Trzebieszowice (8,3%), gdzie przekroczenia wartości referencyjnej są wyraźne. Ponadto poziom bezrobocia powyżej średniej odnotowano we wsiach: Stojków, Wójtówka i Kąty Bystrzyckie.

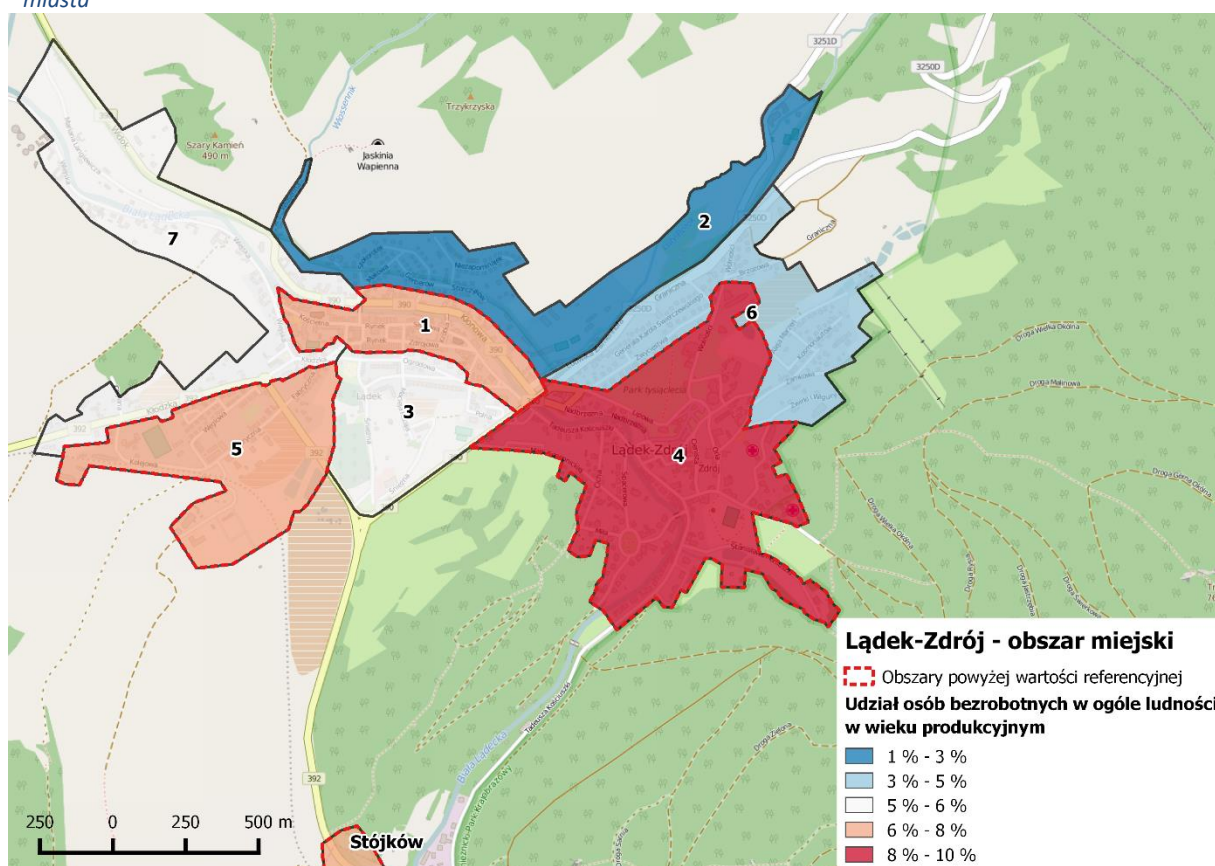
W mieście wskaźnik bezrobocia przekraczający wartość referencyjną odnotowano w obszarze Nr 4 (9,6%), Nr 1 (8,3%) i Nr 5 (7,9%), co potwierdza zwiększone potrzeby socjalne zgłaszane w tych rejonach miasta.

Lokalny Program Rewitalizacji Lądko-Zdroju
na lata 2016-2022

Wysoki poziom bezrobocia stanowi czynnik hamujący wzrost gospodarczy, wpływając na powstawanie napięć i konfliktów społecznych. Planując i prowadząc działania rewitalizacyjne należy zatem dążyć do wytworzenia impulsów infrastrukturalnych i społecznych, które przełożą się na wzrost gospodarczy i poprawę sytuacji na lokalnym rynku pracy.

Mapa 10. Rozkład przestrzenny wskaźnika "Udział osób bezrobotnych w ogólnej ludności w wieku produkcyjnym" – obszar miasta

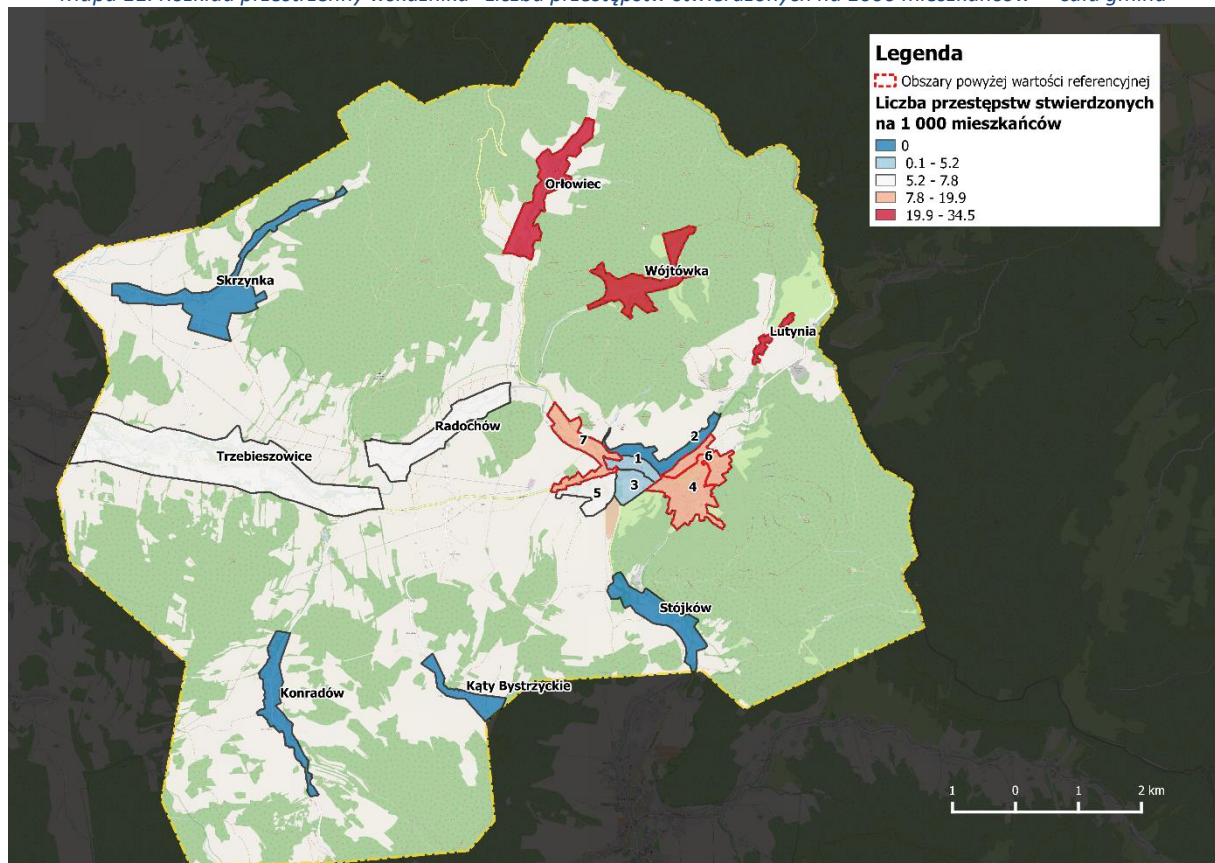
Źródło: opracowanie własne. Podkład mapy: OpenStreetMap

W5

Liczba przestępstw stwierdzonych na 1000 mieszkańców

Mapa 11. Rozkład przestrzenny wskaźnika "Liczba przestępstw stwierdzonych na 1000 mieszkańców" - cała gmina

Źródło: opracowanie własne. Podkład mapy: OpenStreetMap

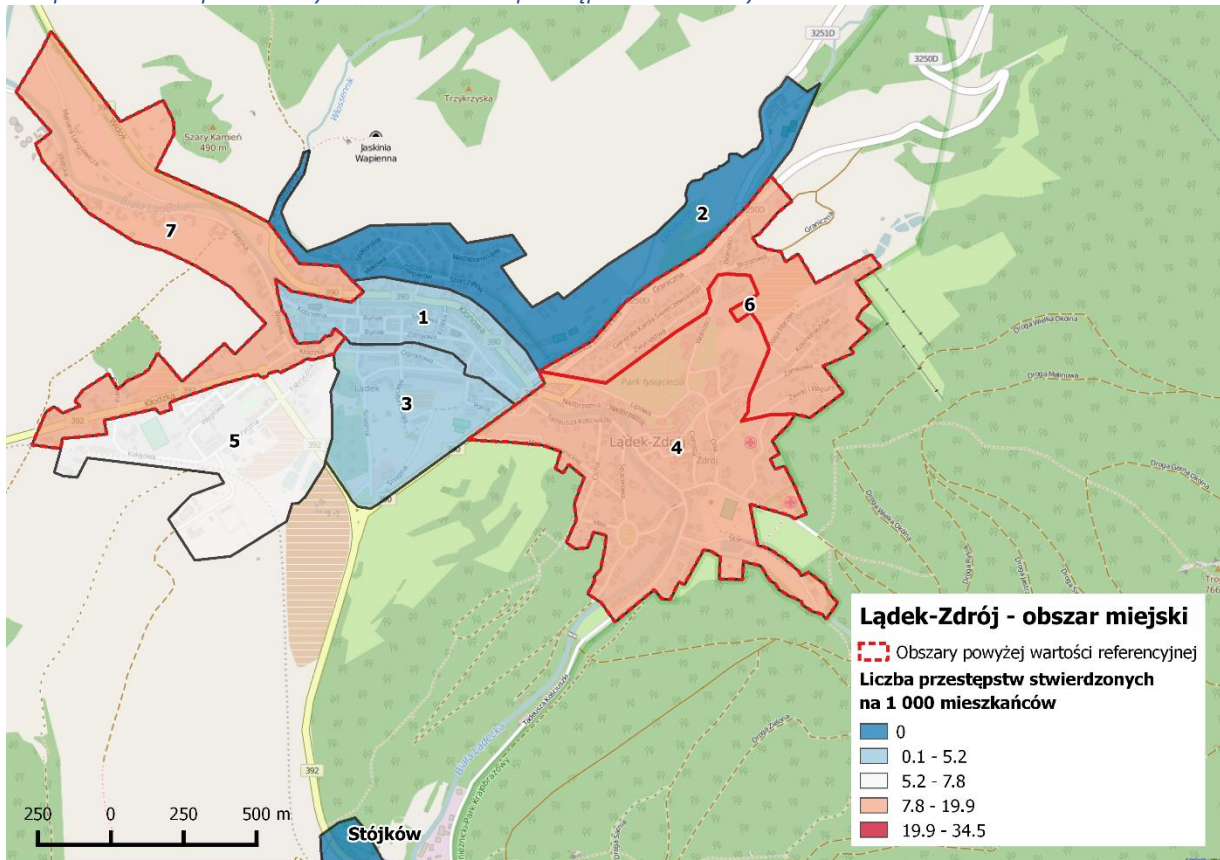
Analiza stwierdzonych przestępstw na każde 1000 mieszkańców pozwala ocenić bezpieczeństwo poszczególnych rejonów gminy. Zdecydowanie najwyższe wskaźniki przestępczości odnotowano we wsiach położonych w północnej części gminy: Wójtówce, Orłowcu i Lutynii (odpowiednio 34,5, 27,8 i 23,3 przestępstw na każde 1000 osób).

Co ciekawe centrum miasta nie przodowało w statystykach przestępczości, co z uwagi na usługowo-handlowy charakter jest charakterystyczne dla większości miast. W Łądku-Zdroju najwyższe wskaźniki odnotowano w obszarze Nr 7 (12,4), a także obszarach Nr 4 (19,9) i Nr 6 (9,8), które stanowią część uzdrowską miasta, generującą wyższy ruch turystyczny – stąd także większe prawdopodobieństwo występowania incydentów i drobnych przestępstw, w tym przede wszystkim kradzieży.

Mapa 12. Rozkład przestrzenny wskaźnika " Liczba przestępstw stwierdzonych na 1000 mieszkańców" – obszar miasta

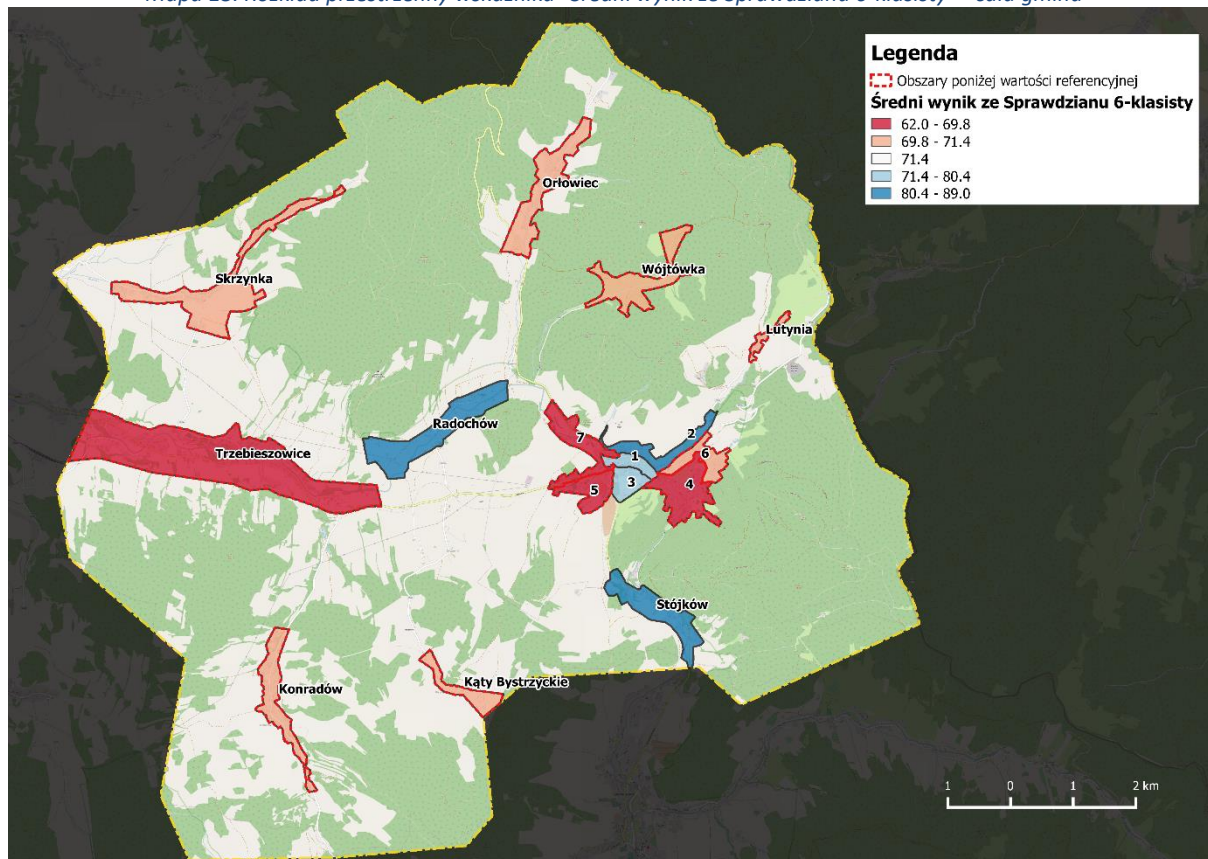

Źródło: opracowanie własne. Podkład mapy: OpenStreetMap

W6 Średni wynik ze Sprawdzianu 6-klasisty

Mapa 13. Rozkład przestrzenny wskaźnika "Średni wynik ze Sprawdzianu 6-klasisty" - cała gmina

Źródło: opracowanie własne. Podkład mapy: OpenStreetMap

Średnie wyniki uczniów szkół podstawowych ze Sprawdzianu szóstoklasisty stanowią istotny wskaźnik wskazujący na różnice w edukacji dzieci pochodzących z różnych rejonów gminy. Przy obliczaniu wskaźnika wzięto pod uwagę wyniki dzieci ze Szkoły Podstawowej Nr 1 w Lądku-Zdroju oraz Szkoły Podstawowej w Trzebieszowicach. W miejscowościach Kąty Bystrzyckie, Konradów, Lutynia, Orłowiec, Skrzynka i Wójtówka oraz na obszarze Nr 6 nie było dzieci uczęszczających do 6 klasy szkoły podstawowej stąd dla celów statystycznych (standaryzacji) przyjęto dla tych jednostek wartość równą średniej dla gminy wynoszącą 71,4.

Analizując poszczególne jednostki widoczne jest, iż najniższy wynik ze Sprawdzianu osiągnęli uczniowie mieszkających na terenie obszaru Nr 4, co może wskazywać na pewną zależność pomiędzy wysokim nagromadzeniem negatywnych zjawisk społecznych jak wysokie wskaźniki bezrobocia, czy wysoka liczba osób korzystających z pomocy społecznej, a wynikami edukacyjnymi najmłodszych uczniów. Powodem mogą być pewne zaburzenia w funkcjonowaniu części rodzin zamieszkujących

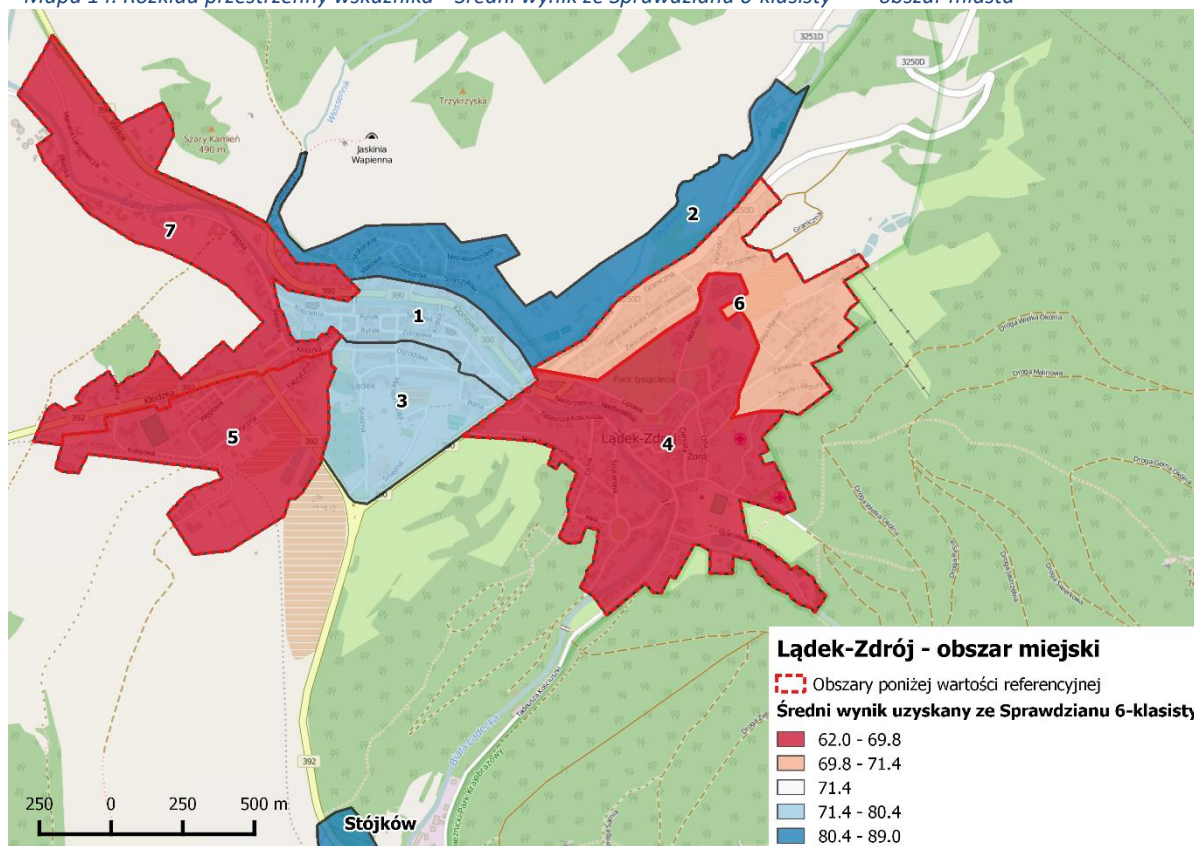

dany obszar. Brak dbałości ze strony rodziców o prawidłowy rozwój edukacyjny dzieci, może przełożyć się w niektórych przypadkach do pogłębienia wykluczenia części społeczności, a także zwiększenia prawdopodobieństwa wystąpienia wysoce negatywnego zjawiska jakim jest tzw. „dziedziczenie biedy”.

Średnie wyniki ze Sprawdzianu niższe od średniej dla gminy osiągnęli także uczniowie z Trzebieszowic (68,4), obszaru Nr 7 (68,4) oraz obszaru Nr 5 (69,8).

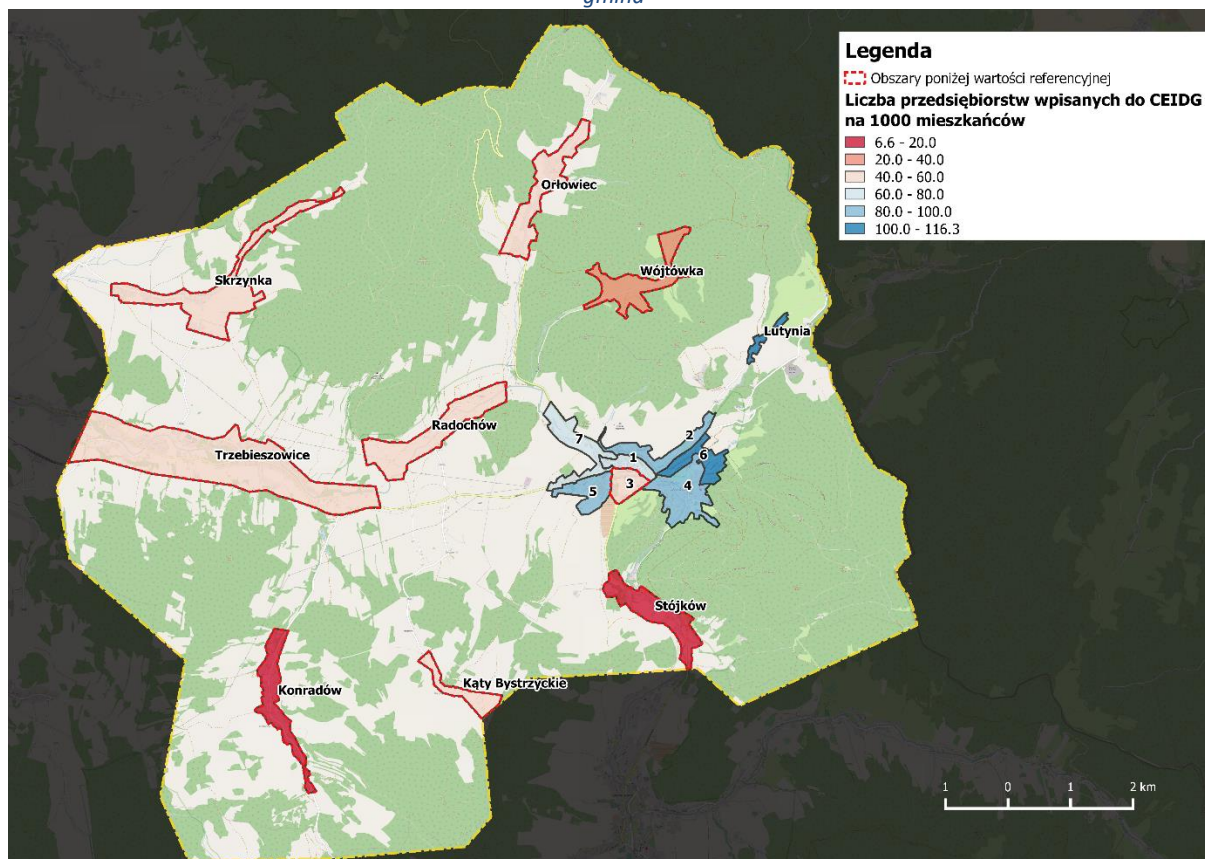
Mapa 14. Rozkład przestrzenny wskaźnika " Średni wynik ze Sprawdzianu 6-klasisty" – obszar miasta

Źródło: opracowanie własne. Podkład mapy: OpenStreetMap

Mapa 15. Rozkład przestrzenny wskaźnika "Liczba przedsiębiorstw wpisanych do CEIDG na 1000 mieszkańców" - cała gmina

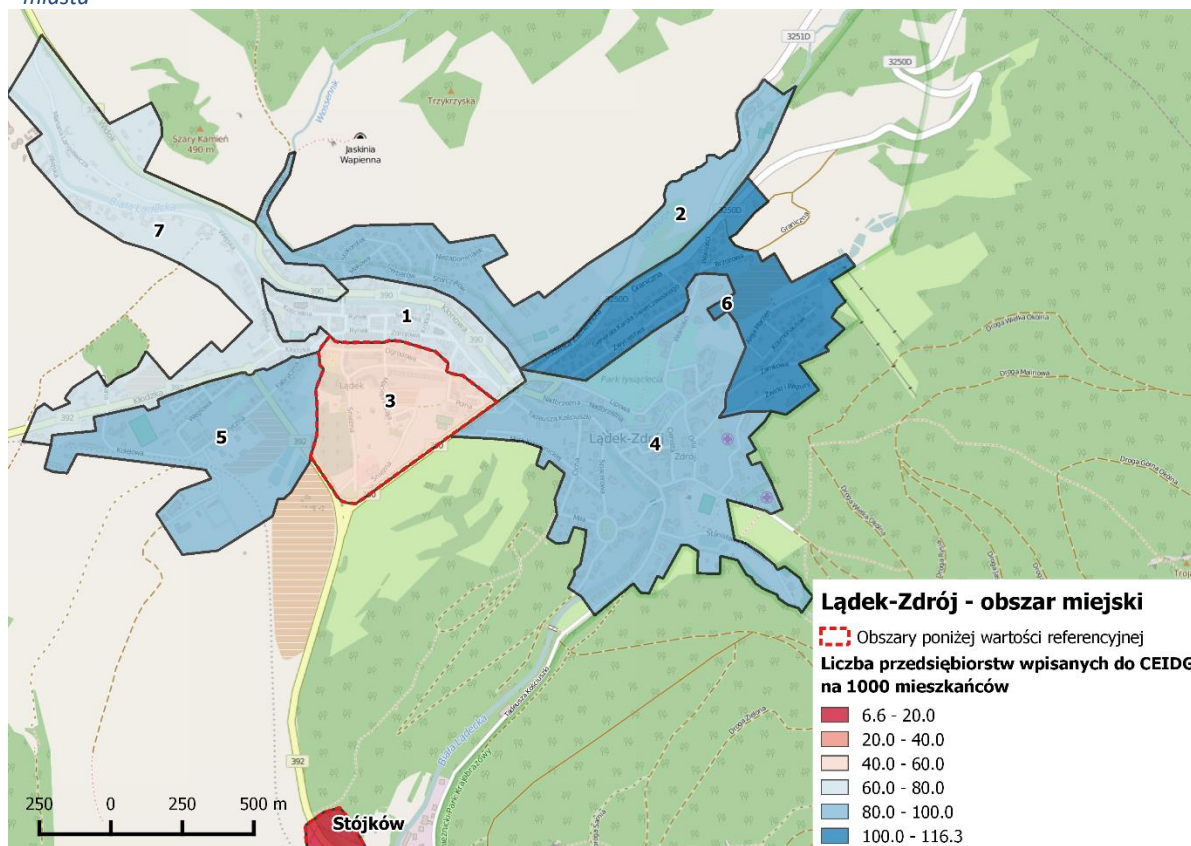
Źródło: opracowanie własne. Podkład mapy: OpenStreetMap

Rozkład wskaźnika liczby przedsiębiorstw w gminie Łądek-Zdrój przebiega w sposób naturalny, tzn. największa koncentracja podmiotów znajduje się w mieście, stanowiącym zaplecze usługowo-handlowe dla swego obszaru funkcjonalnego. Dominującą rolę gospodarczą w strukturze Łądka-Zdroju pełnią obszary zlokalizowane we wschodniej części miasta (obszary Nr 6 i Nr 4), czyli części uzdrowskiej. Jest to stan pożądany, gdyż tam właśnie skupia się najwyższy ruch turystyczny i tam potrzeby w sferze usług są najwyższe. Poza miastem najwyższy poziom przedsiębiorczości wykazywała Lutyńia (116,3 podmioty/ 1000 osób)

Wyraźny deficyt podmiotów gospodarczych widoczny jest na obszarach wiejskich, szczególnie w Stójkowie (16,9) i Konradowie (6,6). W mieście wartość poniżej średniej dla gminy wykazywał jedynie obszar Nr 3 (45,5), co zapewne spowodowane jest faktem, iż obszar ten w przeważającej części stanowi dzielnicę mieszkalną miasta o zabudowie blokowej.

Mapa 16. Rozkład przestrzenny wskaźnika "Liczba przedsiębiorstw wpisanych do CEIDG na 1000 mieszkańców" – obszar miasta

Źródło: opracowanie własne. Podkład mapy: OpenStreetMap

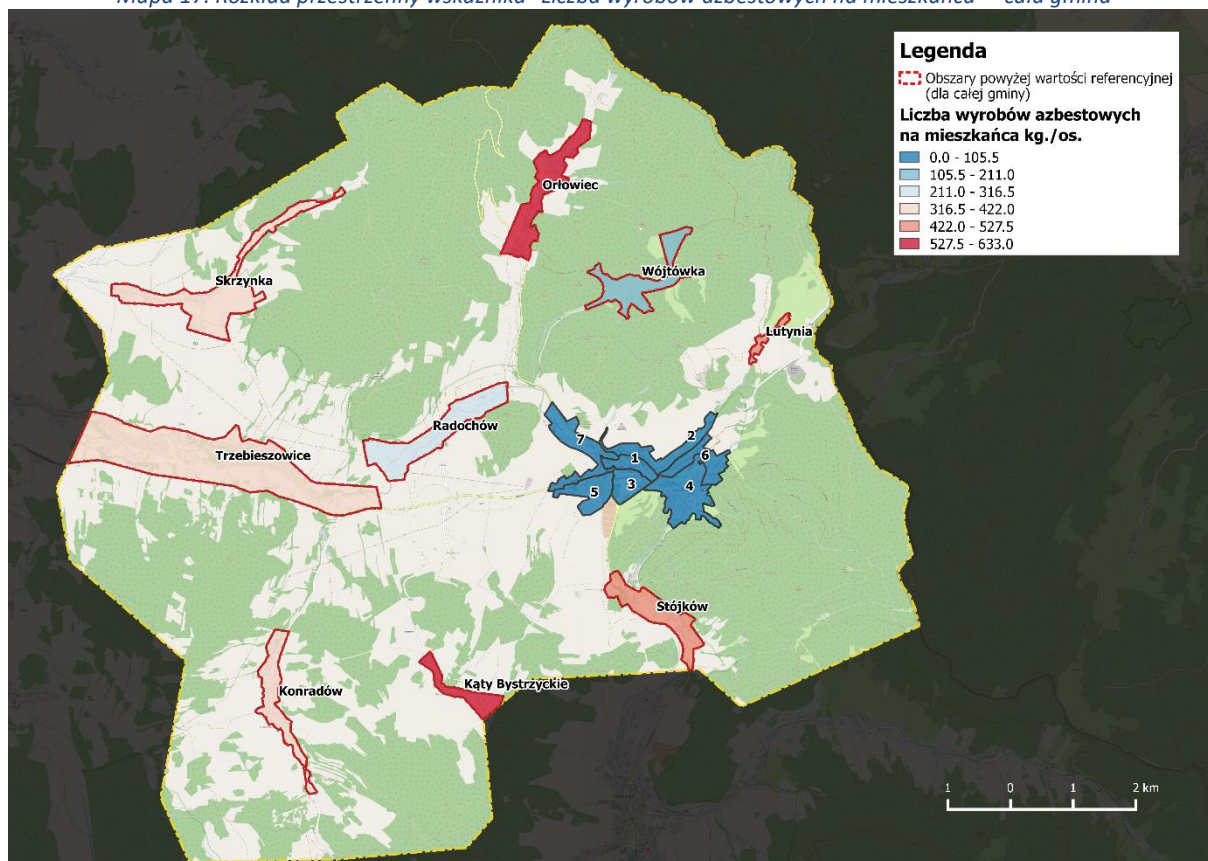

Lokalny Program Rewitalizacji Łądeka-Zdroju
 na lata 2016-2022

W7

Liczba wyrobów azbestowych⁴ na mieszkańca kg/ os. [2015]

Mapa 17. Rozkład przestrzenny wskaźnika "Liczba wyrobów azbestowych na mieszkańca" - cała gmina

Źródło: opracowanie własne. Podkład mapy: OpenStreetMap

Wskaźnik ten obrazuje zagrożenie dla środowiska i zdrowia mieszkańców z tytułu obecności niezutylizowanych wyrobów azbestowych. Z uwagi, iż rozkład wskaźnika był zdecydowanie nieproporcjonalny w przypadku miasta i wiejskiej części gminy wskaźnik ten jako jedyny analizowany był odrębnie wg średniej dla gminy (60 kg/ os.) – dla obszarów wiejskich i średniej dla miasta (4,2 kg/ os.) – dla samego Lądka-Zdroju.

W gminie najwyższy poziom wskaźnika widoczny był w Orłowcu i Kątach Bystrzyckich i wynosił odpowiednio 633 kg/osobę i 367,1 kg/osobę.

⁴ każdy wyrób, w którym zawartość azbestu jest równa lub większa od 0,1 %

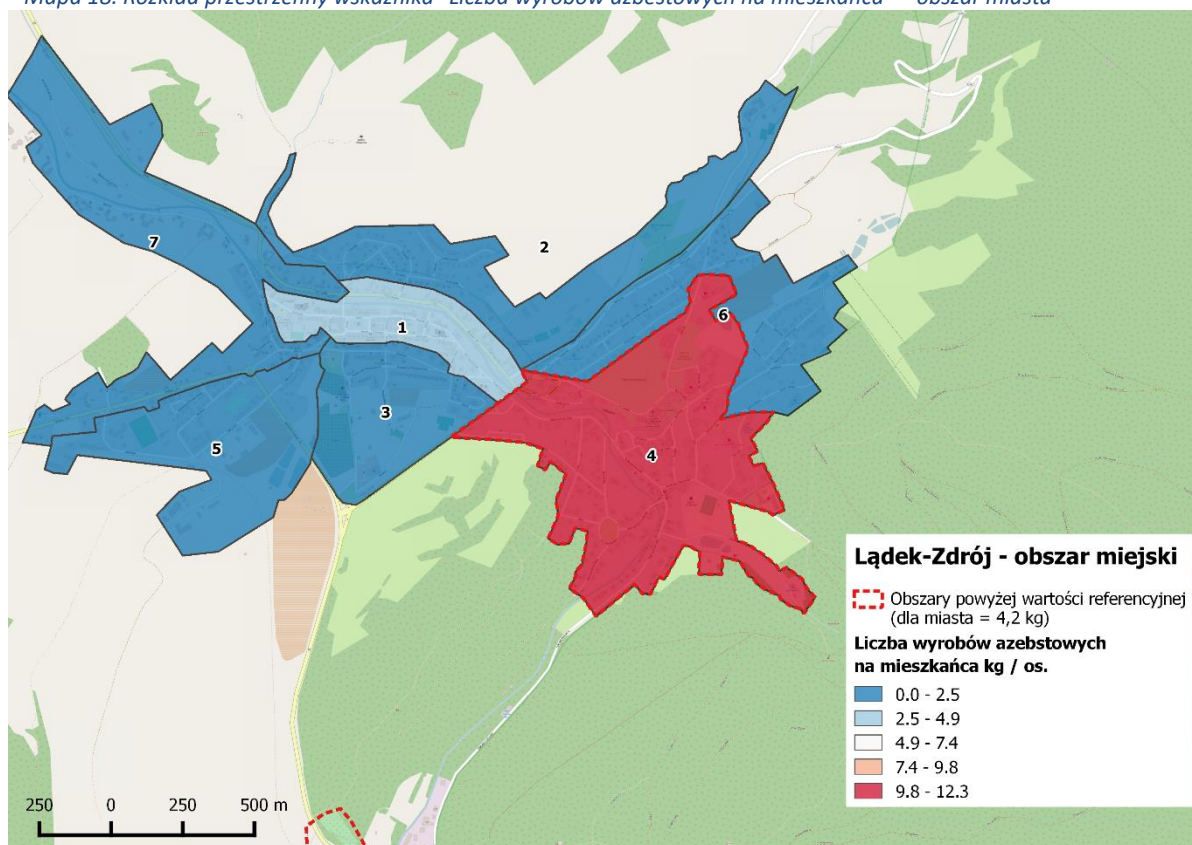

W mieście najwyższe nagromadzenie szkodliwych substancji odnotowano w obszarze Nr 5 (12,3 kg/ os.), a blisko poziomu średniego w obszarze Nr 1 (4,0 kg/ os.).

Wysoki wskaźniki wyrobów azbestowych przypadających na mieszkańca powodują, iż Gmina powinna zintensyfikować działania służące ich utylizacji. W uchwalonym w dniu 26.01.2015 r. „Programie usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Łądek – Zdrój” przewiduje się unieszkodliwienie w pierwszym okresie (2014-2017) minimum 25% ogólnej ilości wyrobów zawierających azbest w gminie tj. 154,7 Mg. Pod koniec drugiego etapu realizowanego w latach 2018-2024 należy usunąć kolejne 30% (185,64 Mg) wyrobów, a w trzecim etapie unieszkodliwionych ma zostać pozostałe 45% z całości czyli 278,47 Mg. Zadania wynikające z Programu muszą zakończyć się do 31.12.2032 r.

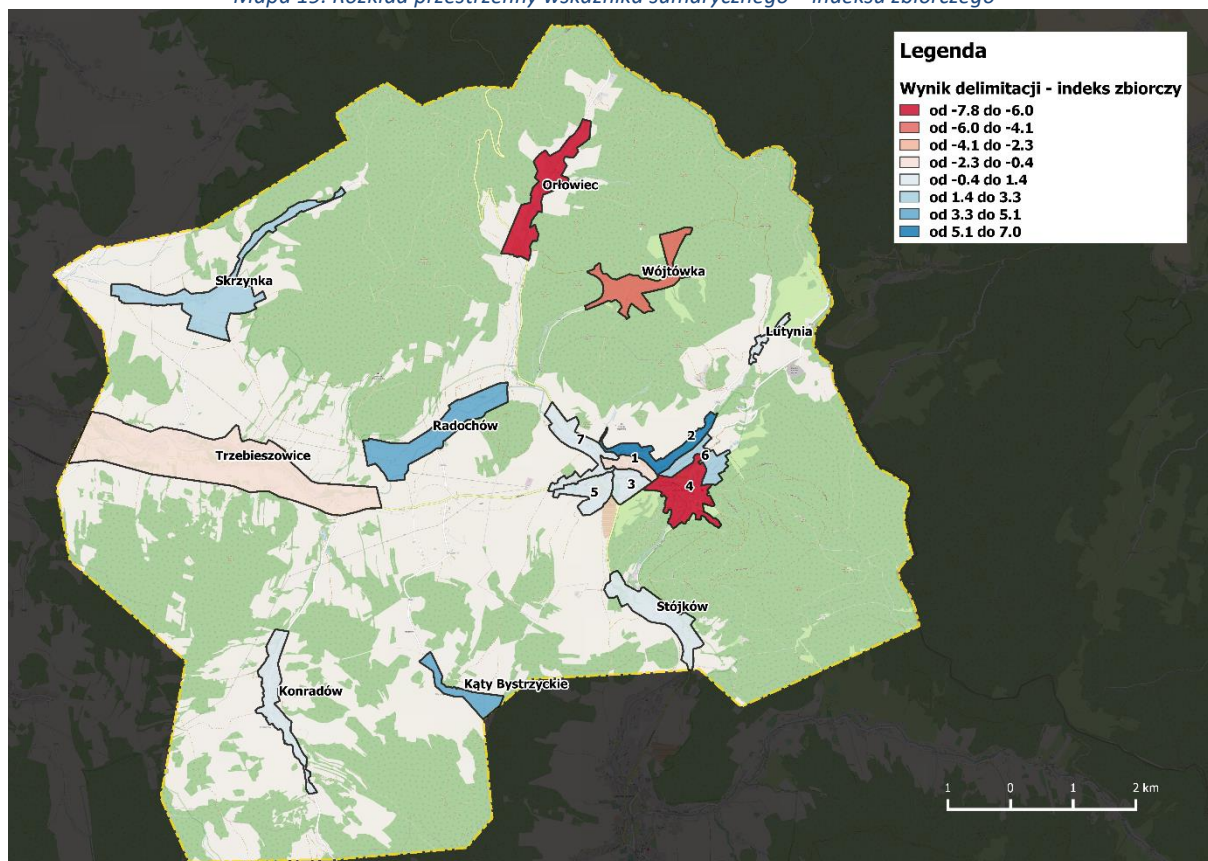
Mapa 18. Rozkład przestrzenny wskaźnika "Liczba wyrobów azbestowych na mieszkańca" – obszar miasta

Źródło: opracowanie własne. Podkład mapy: OpenStreetMap

Mapa 19. Rozkład przestrzenny wskaźnika sumarycznego – indeksu zbiorczego

Źródło: opracowanie własne. Podkład mapy: OpenStreetMap

Wskaźnik sumaryczny, czyli suma wszystkich wystandaryzowanych wskaźników degradacji pozwoliła na hierarchizację obszarów pod względem nagromadzenia zjawisk problemowych i ich natężenia i wskazania tzw. obszarów zdegradowanych.

Z przeprowadzonej analizy wynika, iż jednostką o najwyższym nagromadzeniu zjawisk kryzysowych jest Orłowiec – w ujęciu dla całej gminy, natomiast w samym mieście obszarem o najwyższym poziomie degradacji jest obszar Nr 4 – który w znacznej mierze pokrywa się z częścią uzdrowiskową Lądka-Zdroju. Obszarami o nieco niższych, choć nadal wysokich parametrach degradacji są Wójtówka i Trzebieszowice, a także ścisłe centrum Lądka-Zdroju, czyli obszar Nr 1.

Wysokie wskaźniki degradacji Orłowca i obszaru Nr 4 miały swoje podłoże w nieco odmiennych sferach. Na niską pozycję wsi Orłowiec znaczący wpływ miały wyraźnie niekorzystne parametry demograficzne, wysokie bezrobocie, przestępczość, a także bardzo wysokie

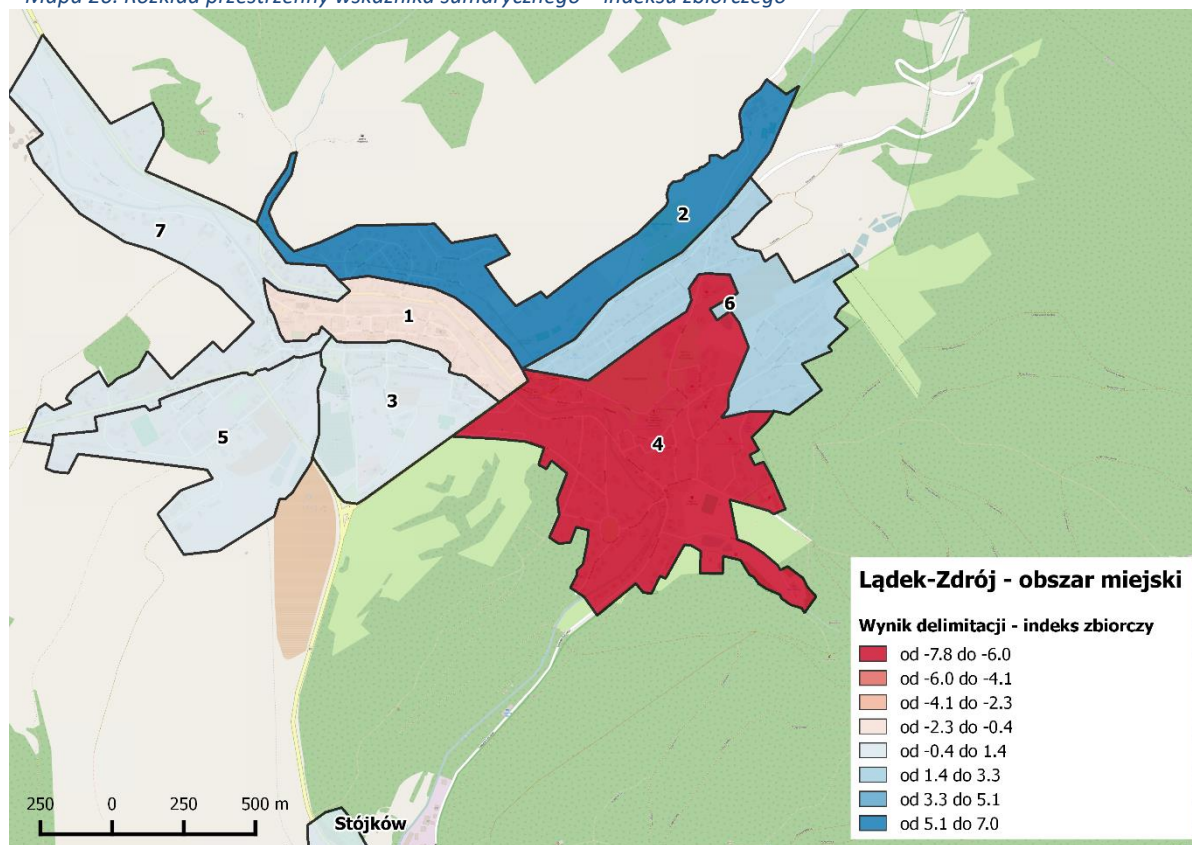

nagromadzenie szkodliwych wyrobów azbestowych w przeliczeniu na 1 mieszkańca. Obszar Nr 4 cechował się z kolei jednymi z najwyższych wskaźników natury społecznej (liczbą osób korzystających z pomocy społecznej, liczbą bezrobotnych, przestępczością), a także niskim poziomem wyników edukacji i najwyższymi w mieście wskaźnikami wyrobów azbestowych.

Przeprowadzona analiza wskazuje, iż za obszary zdegradowane należy uznać wsie Orłowiec, Wójtówka i Trzebieszowice, a także teren miasta Łądek-Zdrój mieszczący się w granicach obszarów Nr 4 i Nr 1.

Mapa 20. Rozkład przestrzenny wskaźnika sumarycznego – indeksu zbiorczego

Źródło: opracowanie własne. Podkład mapy: OpenStreetMap

Z uwagi na wyższą liczbę mieszkańców, znaczne nagromadzenie negatywnych zjawisk społecznych, jak i kluczowe znaczenie obszaru dla rozwoju całej gminy, w tym wiodącej branży lokalnej gospodarki jaką jest turystyka rehabilitacyjna, za obszar wskazany do rewitalizacji należy uznać obszar IV, oraz część obszaru I – czyli ścisłego centrum miasta.

Włączenie części obszaru Nr 1 jest tym bardziej zasadne, iż zapewnia ono ciągłość polityki rewitalizacji prowadzonej przez samorząd Gminy Łądek-Zdrój, stanowiąc kontynuację działań zrealizowanych lub rozpoczętych w ramach „Lokalnego Programu Rewitalizacji Łądko-Zdroju. Okres programowania: 2010-2015” przy ul. Rynek.

Tabela 3. Zestawienie zbiorcze wskaźników degradacji oraz wskaźnika sumarycznego (WS) w podziale na jednostki statystyczne

Nr obszaru	Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem	Udział ludności w wieku przedprodukcyjnym w ludności ogółem	Udział osób korzystających z pomocy społecznej w ludności ogółem	Udział osób bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym	Liczba przestępstw stwierdzonych na 1000 mieszkańców	Średni wynik ze Sprawdzianu. 6-klasisty	Liczba przedsiębiorstw wpisanych do CEIDG na 1000 mieszkańców	Liczba wyrobów azbestowych na mieszkańca kg./os.	WS
1	22%	15%	9%	8,3%	3,2	72,4	71,2	3,2	-0,63
2	22%	16%	5%	1,2%	0,0	86,0	82,4	0,0	6,96
3	33%	11%	5%	5,0%	5,2	80,4	45,5	1,0	0,00
4	22%	17%	16%	9,6%	19,9	62,0	95,4	12,3	-7,15
5	21%	17%	9%	7,9%	7,8	69,8	90,4	0,0	0,65
6	25%	11%	0%	4,2%	9,8	71,4	115,2	1,2	3,05
7	24%	16%	8%	5,0%	12,4	68,4	72,6	0,5	-0,04
Kąty Bystrzyckie	18%	26%	6%	7,1%	0,0	71,4	60,0	367,1	2,94
Konradów	16%	20%	3%	9,3%	0,0	71,4	6,6	177,7	1,14
Lutynia	19%	14%	2%	10,3%	23,3	71,4	116,3	240,0	-0,08
Orłowiec	44%	8%	3%	8,8%	27,8	71,4	41,7	633,0	-9,85
Radochów	18%	18%	3%	6,7%	5,8	83,3	46,3	105,5	4,28
Skrzynka	16%	18%	8%	4,6%	0,0	71,4	44,6	182,3	2,44
Stójków	20%	17%	11%	8,0%	0,0	89,0	16,9	204,9	1,27
Trzebieszowice	17%	20%	12%	8,6%	5,4	68,2	40,7	172,6	-0,77
Wójtówka	26%	12%	5%	8,3%	34,5	71,4	34,5	99,3	-4,21
Średnia dla Gminy	23%	16%	9%	7%	7,9	71,4	64,7	60,0	
								Średnia wyrobów azbestowych na mieszkańca dla miasta	4,2
Średnia dla Miasta	25%	15%	9%	7,0%	9,2	72,2	77,0	4,2	

Źródło: opracowanie własne

Lokalny Program Rewitalizacji Łąka-Zdroju
na lata 2016-2022

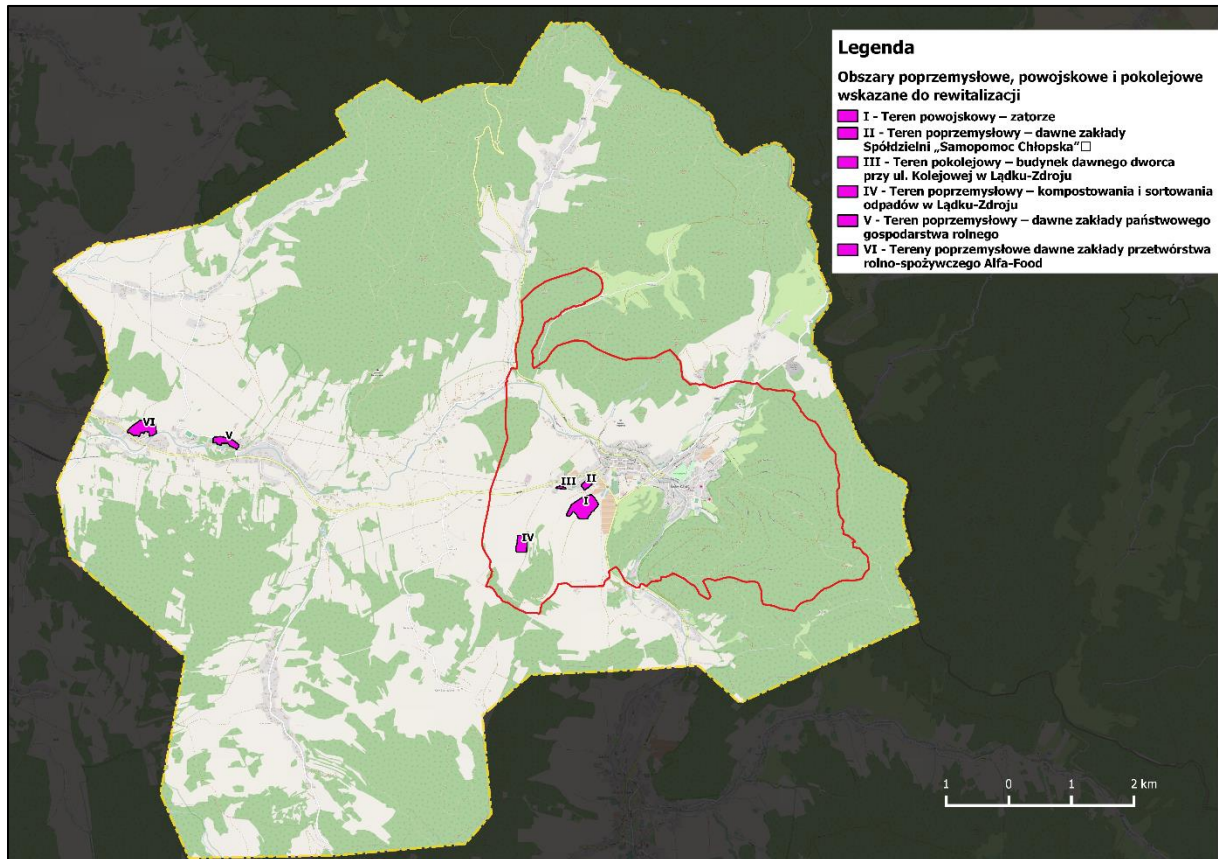
Ponadto do obszarów wskazanych do rewitalizacji należy włączyć zurbanizowane obszary niezamieszkałe, które na skutek utraconej funkcji podlegają systematycznej degradacji i dekapitalizacji. W ramach prac nad Lokalnym Programem Rewitalizacji Gminy Łądek-Zdrój zdiagnozowano 6 niezamieszkałych obszarów zdegradowanych:

- I. Teren powojkowy – zatorze (Łądek-Zdrój);
- II. Teren przemysłowy – dawne zakłady Spółdzielni „Samopomoc Chłopska” (Łądek-Zdrój);
- III. Teren pokolejowy – budynek dawnego dworca przy ul. Kolejowej w Łądku-Zdroju;
- IV. Teren przemysłowy – kompostownia i sortownia odpadów w Łądku-Zdroju;
- V. Teren przemysłowy/ popegeerowski – dawne zakłady państwowego gospodarstwa rolnego (Trzebieszowice);
- VI. Teren przemysłowy – dawne zakłady Przetwórstwa Owocowo-Warzywnego Alfa Food.

Ponowna adaptacja tych obszarów powinna stanowić ważny punkt prowadzonych działań w sferze rewitalizacji, służąc ożywieniu gospodarczemu i społecznemu poszczególnych miejscowości, jak i całej gminy.

Mapa 21. Rozmieszczenie niezamieszkałych terenów, które utraciły pierwotne funkcje gospodarcze, kolejowe, wojskowe lub rolnicze.

Źródło: opracowanie własne. Podkład mapy: OpenStreetMap

3. Wyznaczenie granic obszarów kryzysowych

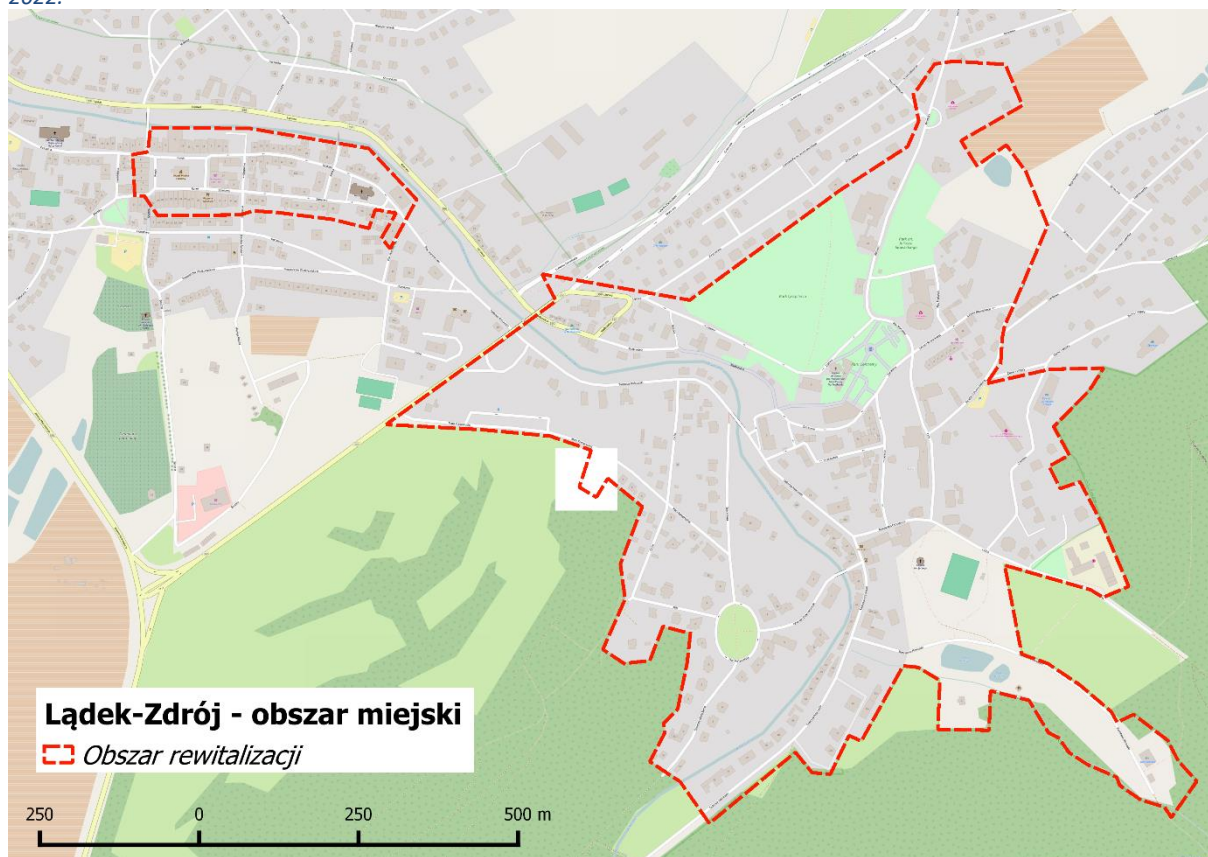
3.1. Zasięgi przestrzenne obszarów zdegradowanych i rewitalizacji zamieszkałych

Obszar wskazany do rewitalizacji obejmuje swoim zasięgiem następujące ulice miasta Łądek-Zdrój: Cichą, Cienistą, Górzystą, Ignacego Paderewskiego, Świętej Królowej Jadwigi, Józefa Bema, Krótką, Leśną, Lipową, Marii Konopnickiej, Miłą, Nadbrzeżną, Orlą, Ostrowicza, Juliusza Słowackiego, Plac Mariański, Plac Partyzantów, Przechodnią, Rynek, Słodową, Spacerową, Stanisława Moniuszki, Tadeusza Kościuszki, Wolności oraz Zdrojową. Ponadto w zasięg obszaru rewitalizacji włączono budynek Centrum Kultury Sportu i Rekreacji przy Placu Staromłyńskim 5 z uwagi na ważną rolę społeczną i kulturową jaką pełni ta placówka w przestrzeni społecznej miasta i gminy.

Łączna powierzchnia obszaru wskazanego do rewitalizacji wynosi około 69,2 ha, co stanowi 3,4% powierzchni miasta i 0,6% powierzchni gminy. Obszar rewitalizacji zamieszkiwany jest przez 2 495 mieszkańców, co stanowi 29,5% ludności gminy i oznacza, iż obszar rewitalizacji wskazany w ramach LPR Gminy Łądek-Zdrój spełnia wymóg określony w art. 10 ust. 2 Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. 2015 poz. 1777), mówiący, iż obszar zdegradowany wskazany do rewitalizacji nie może przekraczać 20% powierzchni gminy, a także nie może być zamieszkiwany przez więcej niż 30% mieszkańców gminy.

Mapa 22. Obszar wskazany do rewitalizacji w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Łądek-Zdrój na lata 2016-2022.

Źródło: opracowanie własne. Podkład mapy: OpenStreetMap

Odnosząc wcześniejsze wskaźniki delimitacyjne do całości obszaru rewitalizacyjnego widoczne jest wyraźne przekroczenie średnich wartości dla gminy i miasta (wartości referencyjnych) w większości rozpatrywanych sfer. Szczególnie wyraźne przekroczenia widoczne są w sferze społecznej, w tym w najważniejszych wskaźnikach obrazujących sytuację bytową ludności, czyli udziale osób bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym (przekroczenie wartości referencyjnej o 2,2 punktu procentowego) oraz udziale ludności korzystającej z pomocy społecznej w ludności ogółem (przekroczenie wartości referencyjnej o 5 punktów procentowych). Obszar ten cechuje się także niskimi średnimi wynikami edukacyjnymi uczniów szkół podstawowych mierzonymi średnią ze Sprawdzianu 6-klasisty, a także wysokimi wskaźnikami przestępczości. Obszar prezentuje się również wysoce niekorzystnie w kwestii liczby wyrobów azbestowych, co jest tym bardziej szkodliwe, iż obejmuje on część uzdrowiskową i reprezentacyjną miasta, która jest najchętniej odwiedzana przez turystów.

W sferze demografii obszar prezentuje się przeciętnie na tle gminy – w granicach wartości referencyjnych. Jedynym pozytywnym aspektem na tle średniej dla gmin jest liczba przedsiębiorstw funkcjonujących na obszarze w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców. Jest to zjawisko naturalne tym bardziej, że obszar ten obejmuje nie tylko centrum miasta, gdzie zlokalizowane są punkty usługowe

i handlowe, ale także część uzdrowiskową miasta, która skupia podmioty turystyczne, medyczo-rehabilitacyjne i gastronomiczne. Niestety, co wykazano wcześniej, relatywnie dobre wskaźniki przedsiębiorczości nie przekładają się na wskaźniki dotyczące rynku pracy.

Tabela 4. Wskaźniki degradacji obliczone dla obszaru rewitalizacji w odniesieniu do średniej dla miasta i średniej dla gminy.

	Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem	Udział ludności w wieku przedprodukcyjnym w ludności ogółem	Udział osób korzystających z pomocy społecznej w ludności ogółem	Udział osób bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym	Liczba przestępstw stwierdzonych na 1000 mieszkańców	Średni wynik ze Sprawdzianu 6-klasisty	Liczba przedsiębiorstw wpisanych do CEIDG na 1000 mieszkańców	Liczba wyrobów azbestowych na mieszkańca kg./os.
Obszar rewitalizacji łącznie	22%	16%	14%	9,2%	12,0	63,1	86,2	8,7
Średnia dla Gminy	23%	16%	9%	7%	7,9	71,4	64,7	4,2 (dla miasta)
Obszar rewitalizacji łącznie	22%	16%	14%	9,2%	12,0	63,1	86,2	8,7
Średnia dla Miasta	25%	15%	9%	7,0%	9,2	72,2	77,0	4,2

Źródło: opracowanie własne

3.2. Zasięgi przestrzenne obszarów zdegradowanych i rewitalizacji niezamieszkałych

I	Teren powojskowy – zatorze
Lokalizacja, nr działki	132/1 pow. 3,4169 ha, 135/3 pow. 0,2953 ha, 132/2 pow. 0,1483 ha, 134/2 pow. 0,1981 ha, 143/5 pow. 0,0198 ha, 143/6 pow. 0,0717 ha, 143/8 pow. 2,8841 ha, 143/7 pow. 0,0279 ha, 143/3 pow. 0,5678 ha, 312/2 pow. 0,4101 ha, 312/3 pow. 0,0431 ha, 312/4 pow. 0,0359 ha, 312/1 pow. 3,2910 ha
Obręb geodezyjny	Lądek-Zdrój obręb Zatorze
Powierzchnia:	ogółem 11,4100 ha
Własność	prywatna

II	Teren poprzemysłowy – zatorze
Lokalizacja, nr działki	107/3 pow. 0,3423 ha, 107/2 pow. 0,1761 ha, 107/8 pow. 0,0382 ha, 107/9 pow. 0,1589 ha, 107/4 pow. 0,1703 ha, 107/7 pow. 0,5204 ha

Obręb geodezyjny	Lądek-Zdrój obręb Zatorze
-------------------------	---------------------------

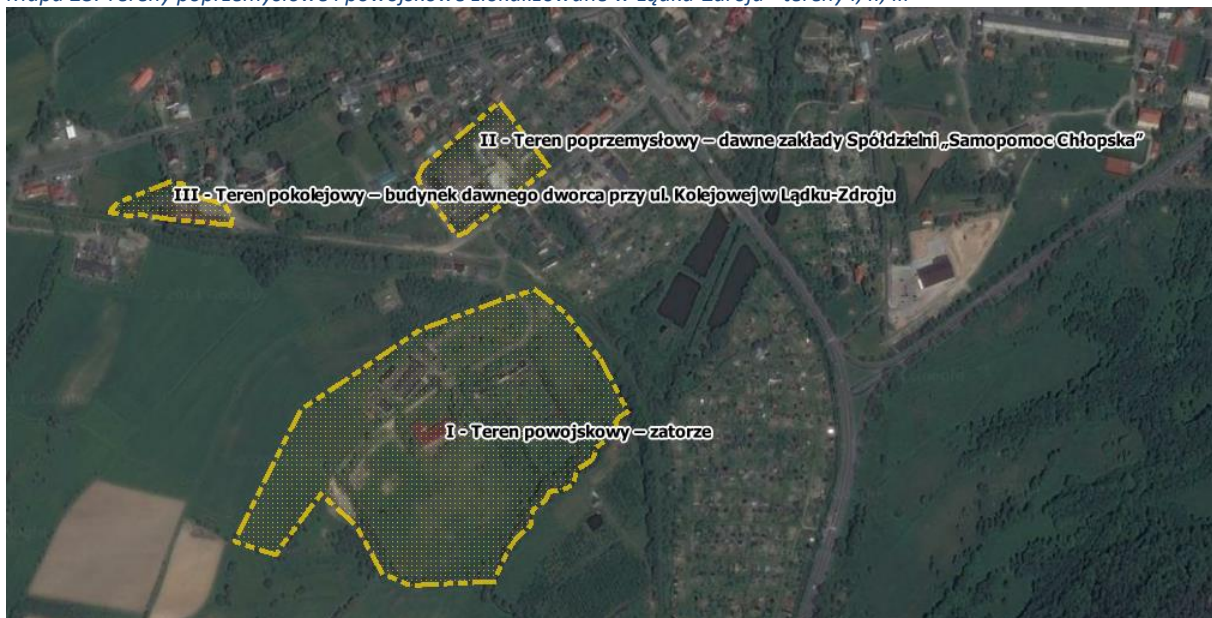
Powierzchnia:	ogółem 1,4062 ha
Własność	prywatna

III	Teren pokolejowy – budynek dawnego dworca przy ul. Kolejowej w Lądku-Zdroju
------------	--

Lokalizacja, nr działki	78/6 o pow. 0,4526 ha,
Obręb geodezyjny	Lądek-Zdrój obręb Zatorze

Powierzchnia:	0,4526 ha
Własność	prywatna

Mapa 23. Tereny poprzemysłowe i powojkowe zlokalizowane w Lądku-Zdroju - tereny I, II, III

Źródło: opracowanie własne. Podkład mapy: Google Maps

IV	Teren przemysłowy – kompostowania i sortowania odpadów w Łądku-Zdroju
Lokalizacja, nr działki	163/2 pow. 0,6930 ha, 164/2 pow. 0,7266 ha, 165/2 pow. 0,7101, 166/2 pow. 0,1123 ha, 172/1 pow. 0,0137 ha, 175/1 pow. 0,7166 ha, 174/2 pow. 0,7639 ha, 173/2 pow. 0,6921 ha,
Obręb geodezyjny	Łądek-Zdrój obręb Zatorze
Powierzchnia:	ogółem 4,4283 ha
Własność	Gmina Łądek-Zdrój

Mapa 24. Teren przemysłowy IV - kompostownia i sortownia odpadów w Łądku Zdroju

Źródło: opracowanie własne. Podkład mapy: Google Maps

V	Teren przemysłowy/popegeerowski – dawne zakłady państwowego gospodarstwa rolnego
Lokalizacja, nr działki	196/31 pow. 0,0840 ha, 196/32 pow. 0,0914 ha, 196/33 pow. 0,8646 ha, 196/15 pow. 0,4133 ha, 196/16 pow. 0,3050 ha, 196/18 pow. 0,0276 ha, 196/19 pow. 0,0523 ha, 196/3 pow. 0,0366, 196/6 pow. 0,0097 ha, 196/4 pow. 0,0631 ha, 196/25 pow. 0,0043 ha, 196/26 pow. 0,3282 ha, 196/13 pow. 0,0303 ha, 196/21 pow. 0,2434 ha, 196/8 pow. 0,1620 ha, 196/12 pow. 0,3890 ha, 196/9 pow. 0,2249 ha, 196/5 pow. 0,0836 ha, 196/22 pow. 0,0271 ha, 196/23 pow. 0,0191 ha, 196/24 pow. 0,7362 ha

Obszar geodezyjny	Trzebieszowice
Powierzchnia:	ogółem 4,1957 ha
Własność	prywatna

Mapa 25. Teren przemysłowy - dawne zakłady państwowego gospodarstwa rolnego

Źródło: opracowanie własne. Podkład mapy: Google Maps

VI	Teren przemysłowy – dawne zakłady Przetwórstwa Owocowo-Warzywnego Alfa Food
Lokalizacja, nr działki	175/5 o pow. 0,1550 ha, 175/6 o pow. 0,1513 ha, 175/7 o pow. 0,0905 ha, 175/8 o pow. 0,0902 ha, 175/9 o pow. 0,0901 ha, 175/10 o pow. 0,0910 ha, 175/11 o pow. 0,0920 ha, 175/12 o pow. 0,2397 ha, 175/13 o pow. 0,0944 ha, 175/14 o pow. 0,0901 ha, 175/15 o pow. 0,0903 ha, 175/16 o pow. 0,0902 ha, 175/17 o pow. 0,0900 ha, 175/18 o pow. 0,1300 ha, 175/19 o pow. 0,0910 ha, 175/20 o pow. 0,0901 ha, 175/21 o pow. 0,0902 ha, 175/22 o pow. 0,0902 ha, 175/23 o pow. 0,0902 ha, 175/24 o pow. 0,0945 ha, 175/25 o pow. 0,4547 ha, 175/26 o pow. 0,1083 ha, 175/27 o pow. 0,1000 ha, 175/28 o pow. 0,1000 ha, 175/29 o pow. 0,1116 ha, 175/30 o pow. 0,0990 ha, 175/31 o pow. 0,0900 ha, 175/32 o pow. 0,0901 ha, 175/33 o pow. 0,1197 ha, 175/34 o pow. 0,1344 ha, 175/35 o pow. 0,1622 ha, 175/36 o pow. 0,1624 ha, 175/37 o pow. 0,2708 ha, 175/38 o pow. 0,2975 ha, 175/39 o pow. 0,2846 ha, 175/40 o pow. 0,2298 ha, 175/41 o pow. 0,1312 ha, 175/42 o pow. 0,2227 ha, 175/43 o pow. 0,2175 ha, 175/44 o pow. 0,2818 ha, 175/45 o pow. 0,2549 ha, 175/46 o pow. 0,2554 ha, 175/47 o pow. 0,2204 ha, 175/48 o pow. 0,1339 ha, 175/49 o

Lokalny Program Rewitalizacji Łódka-Zdroju
na lata 2016-2022

	pow. 0,1155 ha, 175/50 o pow. 0,0904 ha, 175/51 o pow. 0,0904 ha, 175/52 o pow. 0,1123 ha, 175/53 o pow. 0,1149 ha, 175/54 o pow. 0,1351 ha, 175/55 o pow. 0,2669 ha, 175/56 o pow. 0,1713 ha, 175/57 o pow. 0,1100 ha
Obręb geodezyjny	Trzebieszowice
Powierzchnia:	ogółem 7,8707 ha
Własność	prywatna

Mapa 26. Teren poprzemysłowy VI w Trzebieszowicach – dawne zakłady przetwórstwa rolno-spożywczego Alfa-Food

Źródło: opracowanie własne. Podkład mapy: Google Maps

3.3. Charakterystyka obszarów rewitalizacji zamieszkałych

3.3.1. Obszar – Stare Miasto – Rynek, ul. Zdrojowa, Słodowa, Krótka

Obszar starego miasta wyznaczony jako obszar rewitalizacji pod wieloma względami, mimo podjętych w poprzednich latach działań rewitalizacyjnych, pozostaje w stanie kryzysowym. Kluczowe problemy dotyczące ten rejon miasta związane są ze strukturą społeczną, szczególnie uciążliwym problemem społecznym jest ubóstwo oraz powiązane z nim ściśle bezrobocie, a także stosunkowo niska przedsiębiorczość mieszkańców wyróżnionych ulic. Problemy o charakterze gospodarczym widoczne są podczas inwentaryzacji terenowej. W wielu lokalach użytkowych ustała działalność gospodarcza. Dotychczas prowadzone działania rewitalizacyjne związane były głównie z remontem

komunalnych kamienic mieszkalnych przy Rynku. Wiele budynków mieszkalnych wymaga jednak pilnych remontów, z którymi nie radzą sobie zwłaszcza wspólnoty mieszkaniowe prywatne. Zasoby te są w złym stanie technicznym. Elewacje budynków niszczeją, posiadając wiele ubytków. Remontu wymagają dachy oraz klatki schodowe i instalacje wewnętrzne. Niska ocena zasobów lokalowych artykułowana podczas konsultacji przez samych mieszkańców przekłada się na niższe zaangażowanie w sprawy społeczne miasta oraz motywację do integracji i pełnego utożsamienia się z miejscem zamieszkania.

Fotografie: Przykłady kamienic mieszkalnych w złym stanie technicznym przy Rynku oraz ul. Zdrojowej

Usytuowanie magistratu w zabytkowym ratuszu stanowiącym centralny obiekt Rynku sprawia, że obszar pełni prócz funkcji mieszkaniowych i handlowo-usługowych także funkcje administracyjne. Budynek ratusza wymaga remontu. Widocznie niszcząca jest elewacja i detale architektoniczne. Remontu wymagają także wnętrza obiektu.

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Lokalny Program Rewitalizacji Łąka-Zdroju
na lata 2016-2022

Fotografie: Ratusz, widoczne ubytki w elewacji oraz niszczące detale architektoniczne.

Stare Miasto pełni funkcje sakralne. Zlokalizowany jest tu kościół wyzwania rzymsko-katolickiego pw. Narodzenia Najświętszej Marii Panny wzniesiony w 2 poł. XVII w. i odnawiany oraz przebudowywany w latach późniejszych. Kościół został znacznie uszkodzony w wyniku powodzi z 1997r. Kościół nie znajduje się w obszarze rewitalizacji. W obszarze tym natomiast (przy ul. Zdrojowej 21) znajdują się ruiny kościoła poewangelickiego z XIX i XX w. Kościół po II wojnie światowej opustoszał, a w 1999r. uległ pożarowi. Od tego czasu pozostaje w ruinie. Przywrócenie funkcji sakralnej obiektu jest mało prawdopodobne, należy jednak przewidzieć realizację w tym miejscu innych funkcji, np. kultury.

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Lokalny Program Rewitalizacji Łódź-Zdroju
na lata 2016-2022

Fotografie: Ruiny kościoła poewangelickiego przy ul. Zdrojowej.

Problemy o charakterze funkcjonalno-przestrzennym dotyczące obszar rewitalizacji Stare Miasto dotyczą także braków w małej architekturze oraz słabo zagospodarowanych przestrzeni podwórkowych kamienic mieszkalnych. Należy jednocześnie zauważyć, że w ostatnich latach zmodernizowano wiele ciągów pieszo-jednych, wyjątkiem pozostaje ul. Zdrojowa, która wymaga pilnego remontu.

Fotografie: ul. Zdrojowa wymagająca pilnego remontu

3.3.2. Obszar – dzielnica uzdrowiskowa

Dzielnica uzdrowiskowa Łódź-Zdroju należy do szczególnych miejsc na mapie turystycznej, uzdrowiskowej oraz kulturalnej Dolnego Śląska i Polski. To najstarsze uzdrowisko w kraju obfituje w obiekty o dużej wartości dla dziedzictwa kulturalnego, o niezwykłej architekturze, odwiedzane rocznie przez kilkadziesiąt tysięcy turystów i kuracjuszy, z których wielu pozostaje tu przynajmniej kilka dni. Dla gospodarki gminy funkcje uzdrowiskowe i turystyczne są niezwykle ważne. Nie ulega zatem wątpliwości, że liczne dowody występowania w tej dzielnicy stanu kryzysowego stanowią szczególne zagrożenie dla rozwoju całej gminy.

Obszar wyznaczony do rewitalizacji cechuje występowanie wielu kontrastów w sferze społecznej, gospodarczej i przestrzenno-technicznej. Dane Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej pozwalają na odnotowanie tu dużej liczby przedsiębiorców. Dodając do nich dużą liczbę spółek kapitałowych prowadzących głównie działalność uzdrowiskową i turystyczną, można stwierdzić, że dzielnica stanowi swoiste zagłębienie gospodarczej gminy. Badania terenowe wskazują jednak na stagnację ekonomiczną obszaru. Potwierdza to spadająca liczba turystów oraz widoczna techniczna degradacja wielu obiektów turystycznych i uzdrowiskowych. Stagnację ekonomiczną dzielnicy obserwuje się także przez pryzmat wielu problemów społecznych odnotowanych na potrzeby delimitacji obszarów zdegradowanych. Obszar ten zamieszkiwany jest przez relatywnie najwyższą liczbę osób korzystających z pomocy społecznej w całej gminie – 16%. Tylko w miejscowości Lutynia za 2015 r. odnotowano wyższy wskaźnik bezrobocia. W dzielnicy uzdrowiskowej wyniósł on blisko 10% ludności w wieku produkcyjnym. Duży problem w sferze społecznej stanowi także przestępczość. Prawie 53% wszystkich przestępstw w mieście popełnianych jest na terenie uzdrowiska.

Zabudowę mieszkaniową dzielnicy tworzą głównie wielorodzinne kamienice. Wiele z nich wymaga pilnych remontów i termomodernizacji. Wymiany wymaga pokrycie dachowe oraz instalacje wewnętrzne i stolarka okienna, ściany powinny zostać docieplone, remontu wymagają elewacje oraz klatki schodowe. Zaniedbane są również przestrzenie podwórzy kamienic. Wiele kamienic wymagających remontu i termomodernizacji to obiekty zabytkowe. W dzielnicy odnotowano najwyższą ilość nieuszkodliwionych wyrobów azbestowych przypadającą na jednego mieszkańca miasta. Obiekty nowoczesnego budownictwa mieszkaniowego tu nie występują. Nieliczne są także nowe obiekty innych funkcji.

Fotografia: Kamienica mieszkalna przy ul. Orlej

Fotografia: Kamienica mieszkalna przy ul. Ostrowicza

Fotografia: Kamienica mieszkalna przy ul.
Kościuszki

Fotografia: Kamienica mieszkalna przy ul.
Kościuszki

Fotografia: Kamienica mieszkalna przy ul.
Przechodniej

Fotografia: Kamienica mieszkalna przy ul. Bema

Fotografia: Kamienica mieszkalna przy Pl.
Mariańskim

Fotografia: Kamienica mieszkalna przy Pl.
Mariańskim

Wiele obiektów o funkcjach turystycznych (obiekty hotelowe) i uzdrowiskowych stanowiących największe dziedzictwo kulturowe Łądka-Zdroju wymaga remontów i termomodernizacji. Postępująca dewastacja i ograniczenia inwestycyjne właścicieli i zarządców tych obiektów prowadzą do zaniechania działalności gospodarczej. Podczas inwentaryzacji terenowej odnotowano liczne przykłady zdewastowanych i nieużytkowanych już budynków o pierwotnych funkcjach turystycznych. Kontrastują z nimi odrestaurowane wille, których jednak jest stosunkowo niewiele.

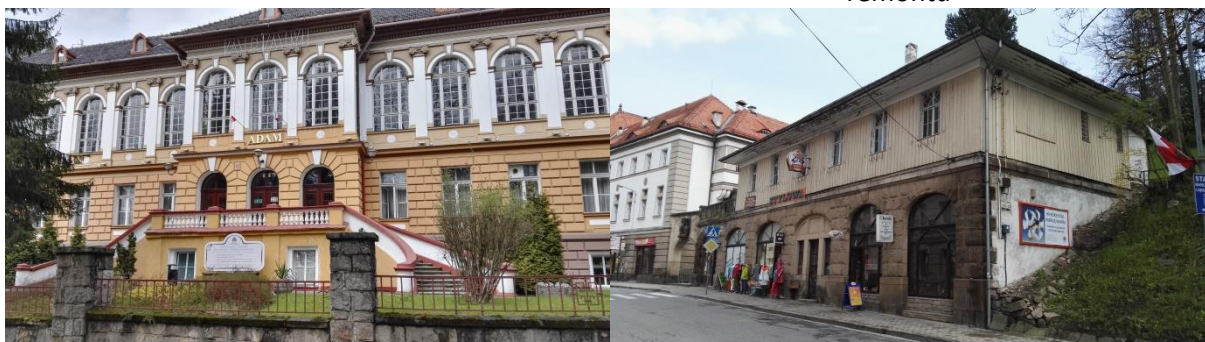

Fotografia: dom zdrojowy przy ul. Orlej, wymaga remontu i ewentualnej adaptacji pod inne funkcje

Fotografia: budynek hotelowy w przebudowie przy ul. Skłodowskiej-Curie

Fotografia: Obiekt hotelu i ZPL „Wojciech” przy Pl. Mariańskim, wymaga termomodernizacji i remontu

Fotografia: Obiekt ZPL „Adam” przy ul. Wolności, wymaga termomodernizacji

Fotografia: budynek mieszkalno-usługowy przy ul. Kościuszki, zgłoszony do adaptacji pod inne funkcje

Fotografia: budynek dyrekcji szpitala
uzdrowskiego przy ul. Wolności

Fotografia: Budynek szpitala uzdrowskiego
przy ul. Wolności

Fotografia: budynek hotelowy przy ul. Wolności

Fotografia: budynek hotelowy i usługowy przy
ul. Wolności

Fotografia: przykład odrestaurowanej willi przy
ul. Paderewskiego

Fotografia: przykład odrestaurowanej willi przy
ul. Paderewskiego

W ostatnich latach przeprowadzono w dzielnicy wiele remontów nawierzchni ciągów pieszych i jednych, nadal jednak główne ulice (np. Kościuszki i Wolności) wymagają przeprowadzenia prac modernizacyjnych.

Fotografia: spękana nawierzchnia ulicy Wolności

Przestrzenie publiczne dzielnicy tworzą przede wszystkim zespoły parkowe i liczne skwery. Wiele z nich jest dobrze utrzymanych i można stwierdzić, że są właściwie zagospodarowane pod funkcje rekreacyjne i integracyjne. Do wyjątków należy m.in. park przy Pl. Mariańskim i ul. Wolności oraz muszla koncertowa wraz z bezpośrednim otoczeniem na tyłach domu zdrojowego przy ul. Orlej. Należy wziąć pod uwagę konieczność odnowy tych przestrzeni oraz terenów przy kamienicach mieszkalnych tworzących pełną sieć terenów rekreacyjnych dzielnicy.

Fotografia: Park zdrojowy przy Pl. Mariańskim, przykład dobrego zagospodarowania

Fotografia: Park przy ul. Ostrowicza i Orlej, przykład dobrego zagospodarowania

Fotografia: Park przy ul. Leśnej, przykład dobrego zagospodarowania, budynek kaplicy wymagający remontu

Fotografia: Przestrzeń publiczna i muszla koncertowa przy ul. Orlej i Cienistej, wymaga modernizacji i remontu

Fotografia: Park przy Pl. Mariańskim i ul. Wolności, wymaga odnowy

3.4. Charakterystyka obszarów rewitalizacji zamieszkałych

3.4.1. Teren poprzemysłowy – dawne zakłady Przetwórstwa Owocowo-Warzywnego Alfa Food

Powierzchnia ogółem obszaru wynosi 7,8707 ha. Stanowi on własność prywatną. Zgodnie planem miejscowym przyjętym uchwałą nr XX/247/04 Rady Miejskiej w Łądku Zdroju z dnia 25 marca 2004 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miejscowości Trzebieszowice – obszar A. obszar przeznaczony jest pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, usługi nieuciążliwe itp.

Obecnie obszar jest zdewastowany, na jego terenie znajdują się ruiny zabytkowego obiektu wraz z innymi zabudowaniami dworskimi, tzw. Czerwonego Dworu powstałego w XIV w. i później wielokrotnie przebudowywanego. Ostatnie przebudowy były związane z funkcjonowaniem dawnych zakładów przetwórstwa spożywczego. Czerwony Dwór powstał jako wieża mieszkalna. W II poł. XVI w. powiększona została o budynek dworu. Całość przebudowywana była w XVII i XIX wieku. Obiekt uległ zniszczeniu w latach 90-tych XX wieku po zaprzestaniu tam działalności gospodarczej. Teren częściowo pokryty jest zniszczoną, wymagającą usunięcia, nawierzchnią asfaltową i płytami betonowymi. Zieleń dziczeje. Stwierdzone tu problemy należy zaliczyć do sfery środowiskowej i technicznej. Należy podjąć działania zmierzające do możliwie wykonalnego odtworzenia zabytkowych zabudowań i uporządkowania terenu. Przewidzieć można zmianę przeznaczenia terenu pod inne funkcje, np. usług turystycznych, w zależności od zainteresowania inwestorów.

3.4.2. Teren poprzemysłowy/popegeerowski – dawne zakłady państwowego gospodarstwa rolnego

Powierzchnia ogółem obszaru wynosi 4,1957 ha. Stanowi własność prywatną. Zgodnie z miejscowym planem przyjętym uchwałą nr XX/247/04 Rady Miejskiej w Łądku Zdroju z dnia 25 marca 2004 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miejscowości Trzebieszowice – obszar A. teren przeznaczony jest pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną lub wielorodzinną, usługi nieuciążliwe itp.

Obecnie na terenie znajdują się ruiny zabudowań dawnego zakładu państwowego gospodarstwa rolnego, gruz i pozostałości muru, aleje wyłożone kostką betonową. Zielen niszczyje. Teren sąsiaduje z odnowionym obiektem hotelowym tzw. Zamkiem na Skale. To odrestaurowany XV wieczny dawny dwór rycerski o bogatej historii, stanowiący jedną z głównych atrakcji turystycznych gminy i okolic. W związku z sąsiedztwem obiektu można przewidzieć zmianę funkcji obszaru zdegradowanego na usługi turystyczne. Teren obszaru powinien zostać uporządkowany, a zabudowania poddane rozbiórce lub adaptacji. Problemy dotyczące obszar są natury środowiskowej i technicznej.

3.4.3. Teren – kompostowania i sortowania odpadów w Łądku-Zdroju

Powierzchnia ogółem obszaru wynosi 4,4283 ha. Właścicielem jest Gmina Łądek-Zdrój. Zgodnie z planem miejscowym zatwierdzonym uchwałą nr XXX/203/12 Rady Miejskiej w Łądku-Zdroju z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Łądku-Zdroju obręb Zatorze teren przeznaczony jest pod objekty i urządzenia unieszkodliwiania odpadów.

Na terenie nadal składowane są odpady. W związku z koniecznością zaprzestania tej działalności należy przeznaczyć go pod inne funkcje i docelowo poddać rewitalizacji. Teren wymaga rekultywacji i uporządkowania oraz usunięcia obiektów i urządzeń unieszkodliwiania odpadów. Problemy tu zidentyfikowane odnoszą się bezpośrednio do sfery środowiskowej i funkcjonalno-przestrzennej.

3.4.4. Teren pokolejowy – budynek dawnego dworca przy ul. Kolejowej w Łądku-Zdroju

Powierzchnia obszaru ogółem wynosi 0,4526 ha. Stanowi własność prywatną. Zgodnie z miejscowym planem zatwierdzonym uchwałą nr XXX/203/12 Rady Miejskiej w Łądku-Zdroju z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Łądku-Zdroju obręb Zatorze teren przeznaczony jest pod zabudowę usługową, usługowo-mieszkaniową oraz drogę dojazdową odpadów.

Budynek dworca kolejowego w Łądku-Zdroju wraz z magazynem, toaletami, wiatą peronową i budynkiem mieszkalnym znajduje się w spisie zabytków Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Obecnie budynek dworca i pozostałe obiekty ulegają dekapitalizacji. W związku z zawieszeniem ruchu pociągów pasażerskich na linii kolejowej dworzec powinien zostać przeznaczony pod inne funkcje zgodne z miejscowym planem.

Obiekty budowlane dworca są w złym stanie technicznym, wymagają przeprowadzenia kompleksowego remontu i adaptacji. Remontu wymaga także plac przed dworcem pokryty kostką brukową, zniszczona jest zieleń i inne elementy urządzeń tam znajdujących się. Problemy dotyczące obszar związane są ze sferą techniczną i funkcjonalno-przestrzenną.

3.4.5. Teren powojkowy i przemysłowy – zatorze

Powierzchnia ogółem obszaru wynosi 11,4100 ha. Stanowi on własność prywatną. Zgodnie z miejscowym planem zatwierdzonym uchwałą nr XXX/203/12 Rady Miejskiej w Łądku-Zdroju z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Łądku-Zdroju obręb Zatorze teren przeznaczony jest pod zabudowę usługową, zabudowę usługowo-mieszkaniową oraz drogę dojazdową odpadów.

Obszar wcześniej użytkowany był przez jednostkę wojskową – teren na południe od drogi oraz ubojnię – teren na północ od drogi. Po jego opuszczeniu przez wojsko oraz zakłady przetwórcze pozostaje tylko częściowo użytkowany, jednak obiekty i sam teren wokół obiektów powojkowych i przemysłowych nie są poddawane rewitalizacji, ani utrzymywane. Cały teren wraz z obiektami ulega stopniowej degradacji. Budynki nie posiadają żadnej wartości architektonicznej, powinny zostać rozebrane lub ewentualnie zaadaptowane pod inne funkcje. Zieleń znajdująca się na obszarze niszczeje. Problemy dotyczące obszar związane są ze sferą środowiskową, techniczną i funkcjonalno-przestrzenną.

3.4.6. Teren przemysłowy – dawne zakłady Spółdzielni „Samopomoc Chłopska”

Powierzchnia ogółem obszaru wynosi ogółem 1,4062 ha. Stanowi własność prywatną. Zgodnie z miejscowym planem zatwierdzonym uchwałą nr XXX/203/12 Rady Miejskiej w Łądku-Zdroju z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Łądku-Zdroju obręb Zatorze teren przeznaczony jest pod tereny zabudowy usługowej.

Na obszarze znajdują się zabudowania dawnych zakładów oraz elementy infrastruktury przedsiębiorstwa. Budynki są w złym stanie technicznym. Otoczenie budynków niszczeje. Teren jest ogrodzony. Problemy dotyczące obszar związane są ze sferą techniczną i funkcjonalno-przestrzenną. Ze względu na bliskość zabudowy mieszkaniowej wymaga pilnej rewitalizacji.

4. Wizja, cele i kierunki działań

4.1. Wizja stanu obszarów po przeprowadzeniu rewitalizacji

Wizja stanu obszarów po przeprowadzeniu rewitalizacji uwzględnia relatywnie krótki czas programowania działań rewitalizacyjnych oraz skalę nagromadzonych problemów, których całkowite wyeliminowanie nie jest możliwe. Należy zakładać, że dzięki realizowanym przedsięwzięciom rewitalizacyjnym uda się ograniczyć wpływ na rozwój obszarów czynników negatywnych i stworzyć warunki do pełnej odnowy społecznej, gospodarczej i przestrzennej.

Postulaty zawarte w wizji odzwierciedlają m.in. wyniki badań przeprowadzonych wśród mieszkańców gminy na potrzeby opracowania programu.

Wizję podzielono na sfery rozwoju.

Wizja stanu obszarów po przeprowadzeniu rewitalizacji

W sferze społecznej

W obszarach Starego Miasta i dzielnicy uzdrowskiej powstała nowa infrastruktura społeczna i przestrzeń publiczną oraz zainicjowano przedsięwzięcia aktywizacji społecznej i zawodowej mieszkańców. Dzięki temu spadł poziom ubóstwa i bezrobocia. Mieszkańcy miasta chętniej angażują się w życie gminy i swojej dzielnicy. Powstały nowe inicjatywy społeczne, w tym kulturalne. Uwrażliwienie na sprawy współobywateli oraz wizerunek Starego Miasta i uzdrowiska doprowadziło do zmniejszenia przestępczości i wzrostu poczucia bezpieczeństwa wśród mieszkańców i turystów

odwiedzających Łądek-Zdrój. Do działania na rzecz gminy i dzielnicy została w większym stopniu zaktywizowana młodzież. Stworzono warunki do rozwoju społecznego osób starszych.

W sferze gospodarczej

Przedsiębiorcy działający na terenie gminy, szczególnie w obszarach wyznaczonych do rewitalizacji, chętniej inwestują w rozwój swoich firm. Przeprowadzone remonty budynków, w których funkcjonują lokalne przedsiębiorstwa, szczególnie w branży turystycznej i usług zdrowia, pozwoliły właścicielom firm stworzyć nową, atrakcyjną ofertę przyciągającą każdego roku coraz więcej klientów. Dzięki wsparciu doradczemu, które uzyskali przedsiębiorcy, sprawniej zarządzają firmami i konkurują na regionalnym rynku. Powstało wiele nowych przedsiębiorstw. Założone przez mieszkańców gminy otrzymują wsparcie lokalnego inkubatora przedsiębiorczości. Młodzi mieszkańcy gminy, w tym obszarów rewitalizacji, chętniej osiedlają się w gminie po zakończeniu edukacji, odnajdując tu atrakcyjną pracę lub zakładając działalność gospodarczą.

W sferze funkcjonalno-przestrzennej, środowiskowej i technicznej

Obszary poprzemysłowe, pokolejowe i popegeerowskie, zyskały inwestorów zdolnych do wykreowania nowej funkcji zgodnej z potrzebami rozwojowymi gminy. Rozpoczęta rewitalizacja tych terenów oraz odnowa obiektów kubaturowych na Starym Mieście i w dzielnicy zdrojowej przyczyniły się do poprawy ładu przestrzennego i funkcjonalności obszarów miejskich i wiejskich Łądek-Zdroju. Przeprowadzone remonty ulic miasta wpłynęły pozytywnie na spójność przestrzenną oraz poprawiły bezpieczeństwo w ruchu drogowym. Wykonane prace termomodernizacyjne w budynkach mieszkalnych oraz obiektach usługowo-handlowych wpłynęły na poprawę stanu środowiska naturalnego, szczególnie czystości powietrza.

4.2.Cele rewitalizacji i kierunki działań

Cele rewitalizacji i kierunki działań zostały wypracowane na podstawie zdiagnozowanych problemów oraz postulatów zawartych w wizji stanu obszarów po przeprowadzeniu rewitalizacji. Rolą celów i kierunków działań jest z jednej strony uporządkowanie decyzji odnośnie reagowania przez podmioty publiczne i prywatne na obserwowany stan kryzysowy występujący na wyznaczonych obszarach, a z drugiej strony rozwinięcie postulatów rozwojowych określonych w postaci wizji.

Wizję należy rozumieć jako główny cel planowanych działań rewitalizacyjnych, któremu przyporządkowano cele również w podziale na sfery rozwojowe.

Cele rewitalizacji		
Cele w sferze społecznej	Cele w sferze gospodarczej	Cele w sferze funkcjonalno-przestrzennej, środowiskowej i technicznej
<ol style="list-style-type: none"> 1. Aktywizacja zawodowa i społeczna osób objętych problemem ubóstwa i wykluczenia 2. Podniesienie poziomu aktywności społecznej osób starszych mieszkających na obszarach kryzysowych 3. Wzrost aktywności i tożsamości lokalnej mieszkańców obszarów kryzysowych 4. Aktywizacja kulturalna mieszkańców obszarów kryzysowych, szczególnie młodzieży 5. Wyrównanie szans w dostępie do edukacji dzieci i młodzieży 6. Stworzenie infrastruktury i przestrzeni do aktywizacji społecznej 	<ol style="list-style-type: none"> 7. Podniesienie poziomu przedsiębiorczości mieszkańców Starego Miasta i dzielnicy uzdrowskiej 8. Poprawa wykształcenia i kwalifikacji zawodowych mieszkańców obszarów kryzysowych 9. Podniesienie konkurencyjności obszaru jako miejsca prowadzenia działalności gospodarczej i korzystania z usług oraz gastronomii zgodnie z kierunkami rozwoju gospodarczego Starego Miasta i dzielnicy uzdrowskiej 10. Poprawa wizerunku obszaru jako miejsca atrakcyjnego turystycznie i rekreacyjnie 11. Podniesienie poziomu aktywności lokalnych przedsiębiorców w aspekcie wspólnej promocji gospodarczej dzielnicy uzdrowskiej 12. Rozwój inicjatyw publiczno-prywatnych zmierzających do wzrostu dochodów lokalnych firm 	<ol style="list-style-type: none"> 13. Poprawa funkcjonalności i wzmocnienie spójności przestrzennej obszaru Starego Miasta i dzielnicy uzdrowskiej jako miejsca integracji społecznej mieszkańców, centrum kultury, miejsca spędzania wolnego czasu, zakupów i rekreacji 14. Podniesienie atrakcyjności przestrzennej Starego Miasta i dzielnicy uzdrowskiej w regionie i kraju zmierzająca do podniesienia atrakcyjności inwestycyjnej obszaru 15. Ochrona i wykorzystanie dziedzictwa kulturowego Starego Miasta i dzielnicy uzdrowskiej dla potrzeb rozwoju turystyki, usług zdrowia i kultury o znaczeniu lokalnym i ponadregionalnym 16. Poprawa warunków mieszkaniowych na obszarach kryzysowych, 17. Ochrona środowiska naturalnego Starego Miasta i dzielnicy uzdrowskiej zmierzająca do poprawy warunków korzystania z usług obszaru oraz warunków zamieszkiwania 18. Zagospodarowanie terenów oraz obiektów

		<p>przemysłowych, powojkowych, pokolejowych i popegeerowskich pod nowe funkcje zgodne z kierunkami rozwoju gminy</p> <p>19. Dostosowywanie obiektów, w szczególności użyteczności publicznej i usługowych do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych</p>
--	--	---

Kierunki działań przyporządkowane do poszczególnych celów stanowią ramowy plan działań i jednocześnie typy przedsięwzięć, które priorytetowo powinny być realizowane w obszarach rewitalizacji. Nie wszystkie wymienione tu działania zostały zaplanowane na etapie opracowania programu, jednak zakłada się, że inicjatywy zmierzające do zrealizowania określonych kierunków i celów będą podejmowane w procesie rewitalizacji Łódka-Zdroju.

Kierunki działań według celów rewitalizacji	
1. Aktywizacja zawodowa i społeczna osób objętych problemem ubóstwa i wykluczenia	
	<p>Działania dotyczące aktywizacji zawodowej i społecznej będą podejmowane przez instytucje usług społecznych, w tym ośrodek pomocy społecznej, powiatowy urząd pracy, nowo utworzone centrum integracji społecznej, a także przez organizacje pozarządowe. Podmioty te będą rozwijać formy współpracy środowisk działających na rzecz rozwiązywania problemów społecznych, w tym szczególnie budowanie trwałych partnerstw lokalnych i grup samopomocowych. Aktywizacja zawodowa i społeczna będzie odbywać się poprzez szkolenia, doradztwo, tworzenie centrów integracji społecznej i inne formy rozwiązywania problemów społecznych.</p>
2. Podniesienie poziomu aktywności społecznej osób starszych mieszkających na obszarach kryzysowych	
	<p>Osoby starsze mieszkające na obszarach kryzysowych należy aktywizować społecznie, tzn. włączać w życie społeczno-kulturalne gminy. Działania do nich skierowane będą organizowane przez sektor pozarządowy, zakład uzdrowiskowy oraz instytucje kultury. Formy aktywizacji społecznej osób starszych będą różne, do priorytetowych należy zaliczyć realizację programów typu uniwersytet trzeciego wieku, aktywizację artystyczną, integrację międzypokoleniową.</p>
3. Wzrost aktywności i tożsamości lokalnej mieszkańców obszarów kryzysowych	
	<p>Działania, za pomocą których będzie osiągany cel związany ze wzrostem aktywności i tożsamości lokalnej, będą z jednej strony wzmacniać więź mieszkańców Starego Miasta i dzielnicy</p>

uzdrowiskowej ze swoją dzielnicą, z drugiej pobudzać ich do popularyzowania wiedzy i tradycji gminy i jej okolic na zewnątrz. Formy działań będą odnosić się do kultywowania wartości regionalnych, tworzenia marki wyrobów lokalnych, promowania ich i włączania w promocję społeczności lokalnej.

4. Aktywizacja kulturalna mieszkańców obszarów kryzysowych, szczególnie młodzieży

Cel związany z aktywizacją kulturalną mieszkańców, w tym młodzieży będzie osiągnięty za pomocą różnego rodzaju przedsięwzięć. Do najważniejszych można zaliczyć organizowanie imprez i wydarzeń kulturalnych, ale także programów edukacji kulturalnej. Działania z zakresu aktywizacji kulturalnej będą realizowane w obiektach usług kultury oraz w przestrzeniach publicznych Starego Miasta i dzielnicy uzdrowiskowej. Dodatkowym celem działań realizowanych na Starym Mieście będzie przyciągnięcie ruchu turystycznego, który obecnie koncentruje się w dzielnicy uzdrowiskowej.

5. Wyrównanie szans w dostępie do edukacji dzieci i młodzieży

Podejmowane działania będą polegały na realizacji zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych dla młodzieży szkolnej nastawionych na wyrównywanie szans edukacyjnych, w tym promowanie i rozwijanie uzdolnień. Zajęcia związane z edukacją pozaszkolną będą prowadzone przez placówki oświatowe lub/i organizacje pozarządowe działające w sferze edukacji.

6. Stworzenie infrastruktury i przestrzeni do aktywizacji społecznej

Gmina, organizacje pozarządowe, przedsiębiorstwa uzdrowiskowe i inne podmioty działające w obszarach rewitalizacji będą podejmować działania związane z tworzeniem infrastruktury i przestrzeni do aktywizacji społecznej polegające głównie na budowie, remontach, modernizacji i adaptacji obiektów kubaturowych i przestrzeni publicznych (terenów zieleni, placów integracji społeczno-kulturalnej) pod cele szeroko pojętej aktywizacji społecznej. Priorytetowo będą traktowane inwestycje polegające na adaptacji budynków zabytkowych pod funkcje usług społecznych.

7. Podniesienie poziomu przedsiębiorczości mieszkańców Starego Miasta i dzielnicy uzdrowiskowej

Działania zmierzające do podniesienia poziomu przedsiębiorczości mieszkańców obszarów rewitalizacji będą podejmowane przez instytucje rynku pracy, organizacje pozarządowe oraz nowo utworzone instytucje wyspecjalizowane w świadczeniu usług na rzecz przedsiębiorców (m.in. Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości utworzone w zabytkowych obiektach pokolejowych). Mieszkańcom obszarów rewitalizacji należy dostarczać w różnych formach wiedzę i porady odnośnie prowadzenia działalności. Działania na rzecz przedsiębiorczych mieszkańców obszarów rewitalizacji będą realizowane w formach bezpośredniego wsparcia (dotacje, wynajem powierzchni) i pośredniego (szkolenia, doradztwo, inne).

8. Poprawa wykształcenia i kwalifikacji zawodowych mieszkańców obszarów kryzysowych

Organizowane będą szkolenia, doradztwo i inne formy, których celem jest podnoszenie kwalifikacji zawodowych mieszkańców, przystosowanie zasobów ludzkich do potrzeb rynku pracy. Działania będą skierowane do osób bezrobotnych oraz osób pracujących. Organizatorem projektów związanych z podnoszeniem wykształcenia i kwalifikacji zawodowych mieszkańców będą instytucje rynku pracy, pomocy społecznej, organizacje pozarządowe, szczególnie nowo utworzone (centrum integracji społecznej, Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości).

9. Podniesienie konkurencyjności obszaru jako miejsca prowadzenia działalności gospodarczej i korzystania z usług oraz lokalnego handlu i gastronomii zgodnie z kierunkami rozwoju gospodarczego Starego Miasta i dzielnicy uzdrowskiej

Działania w zakresie podnoszenia konkurencyjności obszaru będą ściśle powiązane z przedsięwzięciami infrastrukturalnymi, szczególnie związanymi z podnoszeniem jakości przestrzeni publicznych, odnawianiem obiektów zabytkowych. Preferowane będą formy marketingu miejsca, jakim jest Stare Miasto i dzielnica uzdrowska Łądko-Zdrój. Zakłada się, że w przedsięwzięcia zaangażują się lokalni przedsiębiorcy, szczególnie prowadzący punkty usługowe i handlowe na Starym Mieście i w zdroju. Należy wzmacniać wizerunek Starego Miasta jako przestrzeni usług gastronomii.

10. Poprawa wizerunku obszaru jako miejsca atrakcyjnego turystycznie i rekreacyjnie

Działania w zakresie podnoszenia konkurencyjności obszaru jako miejsca atrakcyjnego turystycznie i rekreacyjnie będą również ściśle powiązane z przedsięwzięciami infrastrukturalnymi związanymi z podnoszeniem jakości przestrzeni publicznych, odnawianiem obiektów zabytkowych, podnoszeniem jakości świadczenia usług turystycznych i uzdrowskich. Preferowane będą formy marketingu miejsca, jakim jest Stare Miasto i dzielnica uzdrowska Łądko-Zdrój. Zakłada się, że w przedsięwzięcia zaangażują się lokalni przedsiębiorcy, zakłady usług zdrowia we współpracy z samorządem lokalnym. Należy wzmacniać wizerunek gminy jako atrakcyjnego uzdrowska, co przyczyni się do rozwoju gospodarczego i zwiększenia popytu na rynku pracy.

11. Podniesienie poziomu aktywności lokalnych przedsiębiorców w aspekcie wspólnej promocji gospodarczej dzielnicy uzdrowskiej

Przedsiębiorcy lokalni powinni współpracować. Należy dążyć do tworzenia form instytucjonalnej współpracy lokalnego biznesu lub/i rozwijania inicjatyw klastrowych związanych z branżą turystyczną i uzdrowską Dolnego Śląska. Do współpracy powinny zostać zaproszone organizacje pozarządowe, których celem jest rozwój gospodarczy i turystyczny oraz administracja publiczna.

12. Rozwój inicjatyw publiczno-prywatnych zmierzających do wzrostu dochodów lokalnych firm

Rozwój gospodarczy gminy, a szczególnie dwóch obszarów kryzysowych, tj. Starego Miasta i dzielnicy uzdrowskiej, ściśle związany jest z rozwojem usług turystycznych i uzdrowskich. W

obszarze usług turystycznych, w tym kulturalnych, działa samorząd lokalny i jego jednostki organizacyjne. Usługi uzdrowiskowe i powiązanie z nimi usługi hotelowe, gastronomiczne i handlowe są świadczone przez przedsiębiorstwa. Należy podejmować wszelkiego rodzaju działania zmierzające do uzyskania efekty synergii w łączeniu usług publicznych i prywatnych, m.in. poprzez świadczenie usług we wspólnej przestrzeni, prowadzeniu wspólnych działań marketingowych i sprzedażowych (np. sprzedaż usług kultury powiązana ze sprzedażą usług innych komercyjnych), organizowanie imprez o charakterze gospodarczym i turystycznym.

13. Poprawa funkcjonalności i wzmocnienie spójności przestrzennej obszaru Starego Miasta i dzielnicy uzdrowiskowej jako miejsca integracji społecznej mieszkańców, centrum kultury, miejsca spędzania wolnego czasu, zakupów i rekreacji

Działania polegające na poprawie funkcjonalności obszarów rewitalizacji będą dotyczyły poprawy układu komunikacyjnego dzielnicy uzdrowiskowej, w tym problemów z sezonowym brakiem miejsc parkingowych i nadmiernym ruchem samochodowym, także tranzytowym. Należy również dążyć poprzez rozwiązania infrastrukturalne do lepszego skomunikowania źródła ze Starym Miastem i zwiększenia ruchu na Stare Miasto turystów i kuracjuszy z dzielnicy zdrojowej.

14. Podniesienie atrakcyjności przestrzennej Starego Miasta i dzielnicy uzdrowiskowej w regionie i kraju zmierzająca do podniesienia atrakcyjności inwestycyjnej obszaru

Podejmowane będą przedsięwzięcia związane z odnową przestrzeni publicznych, poprawianiem ich funkcji integracyjnych, odnową terenów zieleni, w tym szczególnie zieleni parkowej. Działania podejmowane w celu podniesienia atrakcyjności przestrzennej dzielnic objętych rewitalizacją będą polegały na odnowie obiektów zabytkowych i ich bezpośredniego otoczenia. Na Starym Mieście znajdują się ruiny kościoła poewangelickiego. Podejmowane będą zabiegi zmierzające do włączenia tego obiektu do funkcji obszaru i podniesienia atrakcyjności turystycznej Starego Miasta.

15. Ochrona i wykorzystanie dziedzictwa kulturowego Starego Miasta i dzielnicy uzdrowiskowej dla potrzeb rozwoju turystyki, usług zdrowia i kultury o znaczeniu lokalnym i ponadregionalnym

W gminie Łądek-Zdrój, a szczególnie w obszarach wyznaczonych do rewitalizacji znajduje się bardzo dużo obiektów zabytkowych. Dla strefy śródmiejskiej i dzielnicy uzdrowiskowej została ustalona strefa ścisłej ochrony konserwatorskiej. Obie dzielnice, pozostając w stanie kryzysowym, są jednocześnie kluczowymi dla rozwoju całej gminy obszarami związanymi z funkcjami usług turystyki, zdrowia i kultury. Działania podejmowane zgodnie z celem dotyczącym ochrony i wykorzystania dziedzictwa kulturowego obszarów kryzysowych będą odnosić głównie do remontów obiektów zabytkowych, aby poprawić jakość świadczonych w nich usług lub wykreować nowe usługi. Jednym z największych pracodawców w Łądku-Zdroju i jednocześnie przedsiębiorstwem o dużym znaczeniu dla rozwoju gminy oraz dzielnicy kryzysowej i Starego Miasta z nią sąsiadującego jest Uzdrowisko Łądek – Długopole S.A. Zakład jest zarządcą wielu obiektów usług hotelowych i zdrowia.

Wiele z nich to obiekty zabytkowe wymagające remontów i termomodernizacji. Remontów i adaptacji pod nowe funkcje wymagają obiekty zabytkowe należące do gminy.

16. Poprawa warunków mieszkaniowych na obszarach kryzysowych

Na podstawie przeprowadzonych analiz stwierdzono, że obiekty mieszkaniowe na Starym Mieście i w dzielnicy uzdrowskiej ulegają stopniowej dekapitalizacji. Większość z nich to budynki zabytkowe wpisane do rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Ochrona konserwatorska jest dodatkową przyczyną zaniechania przez wspólnoty mieszkaniowe remontów i termomodernizacji budynków. Działania zmierzające do poprawy warunków mieszkaniowych na obszarach kryzysowych będą polegały przede wszystkim na remontach i termomodernizacji budynków mieszkalnych. Priorytetowo będą realizowane inwestycje na obiektach zabytkowych, które stanowią zasoby dziedzictwa kulturowego Starego Miasta i dzielnicy uzdrowskiej Łądko-Zdrój i wpływają na atrakcyjność turystyczną miasta.

17. Ochrona środowiska naturalnego Starego Miasta i dzielnicy uzdrowskiej zmierzająca do poprawy warunków korzystania z usług obszaru oraz warunków zamieszkiwania

Łądek-Zdrój wymaga szczególnej dbałości o środowisko ze względu na strefę uzdrowską. Działania zmierzające do poprawy stanu środowiska mają na celu nie tylko ochronę zdrowia mieszkańców, ale także zdrowia kuracjuszy i generalnie utrzymanie statusu uzdrowskiego. Budynki mieszkaniowe oraz usługowo-handlowe znajdujące się w obszarach kryzysowych, w tym w dzielnicy uzdrowskiej, ze względu na technologię budowy (zdecydowana większość to obiekty zabytkowe) oraz wieloletnie zaniechania remontowe, charakteryzują się niską efektywnością energetyczną. Przekłada się to na zwiększoną emisję spalin do powietrza. W związku z tym należy podejmować działania związane z termomodernizacją obiektów mieszkaniowych i handlowo-usługowych Starego Miasta i dzielnicy uzdrowskiej. Problemy o charakterze środowiskowym zostały dostrzeżone także na terenach niezamieszkałych wskazanych do rewitalizacji, dotyczą one zanieczyszczenia różnego rodzaju odpadami powierzchni tych terenów, które (np. na terenie sortowni i kompostowni odpadów) mogą przenikać do gleby). Rewitalizacja terenów przemysłowych, powojennych i popegeerowskich zidentyfikowanych na terenie gminy będzie zatem istotnym elementem ochrony środowiska naturalnego.

18. Zagospodarowanie terenów oraz obiektów przemysłowych, powojennych, pokolejowych i popegeerowskich pod nowe funkcje zgodne z kierunkami rozwoju gminy

Inicjatorem działań realizowanych na obszarach przemysłowych, powojennych, pokolejowych i popegeerowskich będą właściciele nieruchomości znajdujących się na terenie w/w obszarów. W większości są to podmioty prywatne. Należy zakładać, że podmioty te będą zainteresowane zbyciem nieruchomości. Gmina powinna przeanalizować przeznaczenie wymienionych obszarów w obecnych planach miejscowych i ewentualnie uwzględnić oczekiwania inwestorów, jeśli kierunki inwestycji będą spójne z kierunkami rozwoju gminy. Obszary niezamieszkałe wskazane do rewitalizacji wymagają kompleksowej odnowy, w tym zmiany funkcji.

19. Dostosowywanie obiektów, w szczególności użyteczności publicznej i usługowych do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych

Działania podejmowane w ramach celu związanego z dostosowywaniem obiektów do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych będą zazwyczaj elementami innych projektów infrastrukturalnych.

5. Lista planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

5.1. Podział przedsięwzięć rewitalizacyjnych na listę A i listę B

Uszczegółowienie kierunków działań i wynikających z nich celów rewitalizacji następuje poprzez zaplanowanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Ich realizacja w dłuższej perspektywie przyczyni się do wyprowadzania obszarów rewitalizacji z sytuacji kryzysowej. W ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Łądko-Zdroju na lata 2016-2022 wyznaczono 10 przedsięwzięć rewitalizacyjnych podzielonych na Listę A i Listę B. Listę A tworzą projekty rewitalizacyjne, które będą ubiegały się w konkursie o dofinansowanie w ramach działania 6.3 „Rewitalizacja zdegradowanych obszarów” w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020. Listę B tworzą projekty rewitalizacyjne, które mogą być składane w konkursach w ramach następujących działań Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020: 1.3 Rozwój przedsiębiorczości (EFRR), 3.3 Efektywność energetyczna w budynkach użyteczności publicznej i sektorze mieszkaniowym (EFRR), 3.4 Wdrażanie strategii niskoemisyjnych (EFRR), 4.3 Dziedzictwo kulturowe (EFRR), 5.2 System transportu kolejowego (EFRR), 6.1 Inwestycje w infrastrukturę społeczną (EFRR), 8.2 Wsparcie osób poszukujących pracy (EFS), 8.3 Samozatrudnienie, przedsiębiorczość oraz tworzenie nowych miejsc pracy (EFS), 9.1 Aktywna integracja (EFS), 9.2 Dostęp do wysokiej jakości usług społecznych (EFS), 9.4 Wspieranie gospodarki społecznej (EFS). Stanowią je także projekty możliwe do finansowania ze środków gminnych lub prywatnych.

5.2. Szczegółowy opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Lista A

PROJEKT NR 1	
Nazwa projektu:	ADAPTACJA BUDYNKÓW NA CELE EDUKACYJNE, REKREACYJNE I SPOŁECZNE
Powiązanie projektu z celami rewitalizacji:	<p>2. Podniesienie poziomu aktywności społecznej osób starszych mieszkających na obszarach kryzysowych</p> <p>3. Wzrost aktywności i tożsamości lokalnej mieszkańców obszarów kryzysowych</p> <p>4. Aktywizacja kulturalna mieszkańców obszarów kryzysowych, szczególnie młodzieży</p> <p>5. Wyrównanie szans w dostępie do edukacji dzieci i młodzieży</p> <p>6. Stworzenie infrastruktury i przestrzeni do aktywizacji społecznej</p> <p>13. Poprawa funkcjonalności i wzmocnienie spójności przestrzennej obszaru Starego Miasta i dzielnicy uzdrowskiej jako miejsca integracji społecznej mieszkańców, centrum kultury, miejsca spędzania wolnego czasu, zakupów i rekreacji</p> <p>15. Ochrona i wykorzystanie dziedzictwa kulturowego Starego Miasta i dzielnicy uzdrowskiej dla potrzeb rozwoju turystyki, usług zdrowia i kultury o znaczeniu lokalnym i ponadregionalnym</p> <p>19. Dostosowywanie obiektów, w szczególności użyteczności publicznej i usługowych do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych</p>
Projekty komplementarne	<p>PROJEKT NR 2. REWITALIZACJA PARKU PRZY UL. WOLNOŚCI I PLACU MARIAŃSKIM</p> <p>PROJEKT NR 3. ADAPTACJA BUDYNKU BYŁEGO DWORCA KOLEJOWEGO W CELU UTWORZENIA CENTRUM ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI</p> <p>PROJEKT NR 4. ADAPTACJA BUDYNKU KOŚCIOŁA POEWANGELICKIEGO NA CELE KULTURALNE I SPOŁECZNE</p>

	<p>PROJEKT NR 5. PRZEBUDOWA DRÓG GMINNYCH NA TERENIE ŁĄDKA-ZDROJU</p> <p>PROJEKT NR 6. PRZEBUDOWA BUDYNKU RATUSZA W ŁĄDKU ZDROJU WRAZ Z TERMOMODERNIZACJĄ</p> <p>PROJEKT NR 7. TERMOMODERNIZACJA WIELORODZINNYCH BUDYNKÓW MIESZKALNYCH NA OBSZARZE OBJĘTYM LOKALNYM PROGRAMEM REWITALIZACJI ŁĄDKA – ZDROJU NA LATA 2016-2022</p> <p>PROJEKT NR 8. TERMOMODERNIZACJA OBIEKTÓW HOTELOWYCH, UZDROWISKOWYCH I SŁUŻBY ZDROWIA NA OBSZARZE OBJĘTYM LOKALNYM PROGRAMEM REWITALIZACJI ŁĄDKA – ZDROJU NA LATA 2016-2022</p> <p>PROJEKT NR 9. TERMOMODERNIZACJA ZABYTKOWEGO BUDYNKU CENTRUM KULTURY I REKREACJI W ŁĄDKU-ZDROJU (1886 R.)</p>		
<p>Nazwa wnioskodawcy i podmiotu realizującego:</p>	<p>Zadanie nr 1. Sudecka Eko Akademia Łądek - Zdrój, ul. Brzozowa 1, 57-540 Łądek-Zdrój; Gmina Łądek-Zdrój</p> <p>Zadanie nr 2. Gmina Łądek-Zdrój</p>	<p>Szacowana wartość projektu:</p>	<p>1.: 800 000 zł brutto</p> <p>2.: 15 000 000 zł brutto</p> <p>Suma: 15 800 000 zł brutto</p>
<p>Miejsce realizacji projektu:</p>	<p>Zadanie nr 1. Przedmiotowy budynek znajduje się przy ul. Kościuszki 17 w Łądku-Zdroju. Obecnie jest to budynek po opuszczonej kawiarni Stylowa, dawniej w obiekcie funkcjonowało emanatorium należące do Uzdrowiska.</p> <p>Zadanie nr 2. Łądek-Zdrój, Dom Zdrojowy, ul. Orla 7. Wraz z zabytkowym otoczeniem oraz muszlą koncertową i amfiteatrem</p>		
<p>Grupa docelowa projektu:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Mieszkańcy Łądku-Zdroju, • Turyści i kuracjusze odwiedzających Łądek-Zdrój, • Osoby niepełnosprawne, • Osoby starsze w wieku 60+, • Lokalni twórcy i artyści. 		

<p>Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu:</p>	<p>Zadanie nr 1. „Modernizacja oraz adaptacja budynku i przestrzeni użyteczności publicznej na cele edukacyjne, rekreacyjne i społeczne”.</p> <p>Obecnie budynek, schody oraz mury oporowe pozostają w bardzo złym stanie technicznym i stanowią niebezpieczeństwo dla przechodniów, ze względu na ryzyko osuwania się murów oraz zniszczonych elementów tarasu i samego budynku. Należy także podkreślić, iż nad schodami znajduje się emblemat Św. Jerzego – Patrona Miasta oraz zabytkowe schody. Ze względów historycznych, a także wizerunkowych, miejsce to powinno być zrewitalizowane. Jednym z projektów, które podejmie Fundacja w ramach RPO Województwa Dolnośląskiego będzie odbudowa tego miejsca, celem przywrócenia jego dawnej świetności, w tym przywrócenie funkcji użyteczności.</p> <p>Zadanie nr 2. „Przebudowa zabytkowego Domu Zdrojowego na cele kulturalne”.</p> <p>Budynek użytkowany przez spółkę Uzdrawisko Łądek- Długopole, doraźnie wykorzystywany przez dzierżawców do prowadzenia działalności gospodarczej z zakresu gastronomii, część budynku przeznaczona na mieszkania służbowe, w części w tzw. „Kinoteatrze” okazjonalnie odbywają się wydarzenia kulturalne. Aktualnie stan techniczny Domu Zdrojowego przy ul. Orlej 7 nie pozwala na prowadzenie jakiegokolwiek działalności. Obiekt wymaga pilnych prac remontowo-budowlanych oraz konserwatorskich. Ze względu na położenie w centralnym punkcie w strefie uzdrowskiej „A” stanowi on nie tylko wizytówkę uzdrowiska, ale również serce aktywności lokalnej społeczności, a w obecnym stanie wyłącza z użytku sporą część parku zdrojowego. Położony jest w bezpośrednim sąsiedztwie Zdroju Wojciech, najbardziej rozpoznawalnego obiektu w Łądku- Zdroju, oraz w sąsiedztwie zrewitalizowanego Parku Zdrojowego.</p>
<p>Cel projektu i zakres realizowanych zadań:</p>	<p>Zadanie nr 1. Celem nadrzędnym zadania jest przywrócenie funkcjonalności budynku i nadanie mu nowych funkcji na cele edukacyjne, rekreacyjne i społeczne, z udogodnieniami dla osób niepełnosprawnych.</p> <p>W ramach zadania Wnioskodawca planuje utworzenia centrum edukacyjnego, artystycznego oraz informacyjnego dla mieszkańców, turystów i kuracjuszy wraz</p>

	<p>z funkcją warsztatową, wystawienniczą, edukacyjną, restauracyjno – kawiarnianą i mini - kinową. W górnej części budynku znajdzie się baza noclegowa dla artystów.</p> <p>W ramach zadania Wnioskodawca przeprowadzi prace remontowe w budynku dawnego Emanatorium (ok. 180 m²) wraz z przyległym tarasem widokowym oraz prace rewitalizacyjne elementów znajdujących się w rejestrze zabytków (schody wejściowe, mury oporowe, brama Św. Jerzego wraz z emblematem). Z uwagi na bardzo zły stan, zarówno techniczny jak i wizualny w/w budowli, planowany jest remont kapitalny obejmujący wymianę elementów konstrukcyjnych budynku.</p> <p>Zadanie nr 2.Przebudowa, remont i częściowa zmiana sposobu użytkowania zabytkowego Domu zdrojowego w Łądku- Zdroju na potrzeby edukacyjne, kulturalne i społeczne oraz zagospodarowanie otoczenia zabytkowego Domu Zdrojowego na cele związane z funkcjami kulturalno-społecznymi wraz z remontem zabytkowej muszli koncertowej i amfiteatru. Celem nadrzędnym zadania jest przywrócenie funkcjonalności budynku, oraz przestrzeni wokół niego i nadanie mu nowych funkcji związanych z celami kulturalnymi, edukacyjnymi, rekreacyjnymi i społecznymi, z udogodnieniami dla osób niepełnosprawnych. Zakres rzeczowy zadania obejmuje roboty budowlane, polegające między innymi na przebudowie wnętrza budynku (w tym wymiana całości stolarki, ocieplenie całości obiektu od wewnątrz) oraz niezbędne roboty budowlane na zewnątrz obiektu (wymiana pokrycia dachowego oraz renowacja elewacji). Budynek zostanie przeznaczony na działalność kulturalną miasta. Remont, przebudowa wnętrz, modernizacja/ instalacja sieci CO I CWU, kanalizacji, sieci teletechnicznych, wszystkie prace konieczne do sprawnego i efektywnego prowadzenia działalności społeczno- kulturalno- edukacyjnej w obiekcie oraz wyposażenie w urządzenia multimedialne i teletechniczne konieczne do sprawnego prowadzenia działalności</p>		
Prognozowane rezultaty:	<p>Wskaźnik produktu:</p> <p>1. Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach - 3 szt.</p>	<p>Sposób zmierzenia i oceny rezultatów:</p>	<p>Wskaźnik produktu:</p> <p>Protokół odbioru/Dane Beneficjenta.</p>

Efekty społeczne projektu:

Zadanie nr 1. Zgodnie ze statutem, Fundacja planuje zaangażowanie lokalnej społeczności, w tym osób niepełnosprawnych poprzez udział w autorskich projektach, warsztatach tematycznych, imprezach plenerowych, szkoleniach. W sposób bezpośredni oraz pośredni realizacja projektu przyczyni się do aktywizacji osób z trudnościami ruchowymi oraz środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym szczególnie osób starszych.

W związku z realizacją zadania Wnioskodawca planuje prowadzenie następujących działań:

- kultywowanie wartości regionalnych, w tym rzemiosła artystycznego, produktów i wyrobów lokalnych, tradycji i zwyczajów lokalnych,
- aktywizacja społeczna, integracja międzypokoleniowa i wzajemna edukacja,
- propagowanie zdrowego stylu życia,
- tworzenie programów integracji i aktywizacji dla osób niepełnosprawnych,
- wspieranie edukacji ekologicznej,
- stworzenie marki wyrobów lokalnych (produkty i kulinaria),
- współpraca transgraniczna np. organizacja wspólnych imprez, warsztatów, popularyzacja walorów turystycznych, wymiana doświadczeń, nauka języków,
- stworzenie infrastruktury audiowizualnej z ogólnym dostępem do Internetu.

Zadanie nr 2. W wyniku realizacji zadania Dom Zdrojowy zostanie przeznaczony na cele kulturalne, edukacyjne i społeczne i służyć będzie mieszkańcom, kuracjom oraz turystom odwiedzającym Łądek-Zdrój. Ponadto lokalne środowiska zyskają miejsce do prezentowania twórczości, którego dotychczas brakowało na terenie gminy. Zabytkowy budynek zostanie przywrócony do funkcjonalności, wyposażony w nowoczesną technologię edukacyjną, sceniczną, służącą lokalnej społeczności jako punkt integracji, zarówno przestrzennie, jak i społecznie. Planuje się utworzenie Łądeckiego Centrum Społeczno- Edukacyjno-Kulturalnego, w którym znajdą miejsce i siedzibę zarówno organizacje pozarządowe, podmioty ekonomii społecznej, indywidualni twórcy, edukatorzy, performerzy, jak i Łądeckie Centrum Kultury i Rekreacji, Biblioteka, Mediateka. Dzielnica Zdrojowa, zdelimitowana jako strefa najbardziej niekorzystnych zjawisk społecznych w całym mieście zyska miejsce animacji życia społecznego. Zagospodarowanie przestrzeni wokół Domu Zdrojowego, oraz remont muszli koncertowej i amfiteatru dopełni nowe funkcje Domu Zdrojowego, pozwoli na

organizację wydarzeń plenerowych, dostępnych dla nieograniczonego grona odbiorców.

PROJEKT NR 2	
Nazwa projektu:	REWITALIZACJA PARKU PRZY UL. WOLNOŚCI I PLACU MARIAŃSKIM
Powiązanie projektu z celami rewitalizacji:	<p>2. Podniesienie poziomu aktywności społecznej osób starszych mieszkających na obszarach kryzysowych</p> <p>3. Wzrost aktywności i tożsamości lokalnej mieszkańców obszarów kryzysowych</p> <p>4. Aktywizacja kulturalna mieszkańców obszarów kryzysowych, szczególnie młodzieży</p> <p>13. Poprawa funkcjonalności i wzmocnienie spójności przestrzennej obszaru Starego Miasta i dzielnicy uzdrowskiej jako miejsca integracji społecznej mieszkańców, centrum kultury, miejsca spędzania wolnego czasu, zakupów i rekreacji</p>
Projekty komplementarne	<p>PROJEKT NR 1. ADAPTACJA BUDYNKÓW NA CELE EDUKACYJNE, REKREACYJNE I SPOŁECZNE</p> <p>PROJEKT NR 3. ADAPTACJA BUDYNKU BYŁEGO DWORCA KOLEJOWEGO W CELU UTWORZENIA CENTRUM ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI</p> <p>PROJEKT NR 4. ADAPTACJA BUDYNKU KOŚCIOŁA POEWANGELICKIEGO NA CELE KULTURALNE I SPOŁECZNE</p> <p>PROJEKT NR 5. PRZEBUDOWA DRÓG GMINNYCH NA TERENIE ŁĄDKA-ZDROJU</p> <p>PROJEKT NR 6. PRZEBUDOWA BUDYNKU RATUSZA W ŁĄDKU ZDROJU WRAZ Z TERMOMODERNIZACJĄ</p> <p>PROJEKT NR 7. TERMOMODERNIZACJA WIELORODZINNYCH BUDYNKÓW MIESZKALNYCH NA OBSZARZE OBJĘTYM LOKALNYM PROGRAMEM REWITALIZACJI ŁĄDKA – ZDROJU NA LATA 2016-2022</p> <p>PROJEKT NR 8. TERMOMODERNIZACJA OBIEKTÓW HOTELOWYCH, UZDROWISKOWYCH I SŁUŻBY ZDROWIA NA OBSZARZE OBJĘTYM LOKALNYM PROGRAMEM REWITALIZACJI ŁĄDKA – ZDROJU NA LATA 2016-2022</p>

	PROJEKT NR 9. TERMOMODERNIZACJA ZABYTKOWEGO BUDYNKU CENTRUM KULTURY I REKREACJI W ŁĄDKU-ZDROJU (1886 R.)		
Nazwa wnioskodawcy i podmiotu realizującego:	Uzdrowisko Łądek-Długopole S.A.	Szacowana wartość projektu:	2 000 000 zł brutto
Miejsce realizacji projektu:	Łądek-Zdrój, park przy ul. Wolności i pl. Mariański.		
Grupa docelowa projektu:	<ul style="list-style-type: none"> • Mieszkańcy Łądko-Zdroju, • Turyści i kuracjusze odwiedzających Łądek-Zdrój, • Osoby niepełnosprawne, • Osoby starsze w wieku 60+, • Lokalni twórcy i artyści. 		
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu:	Park znajduje się w części zdrojowej miasta, tuż za Zdrojem Wojciech. Teren wymaga kompleksowej rewitalizacji przy jednoczesnym utrzymaniu istniejących oraz odtworzeniu zatartych elementów przestrzenno-kompozycyjnych. Ponadto należy odnowić układ dróg i alei parkowych oraz odtworzyć nieczynne oczka wodne.		
Cel projektu i zakres realizowanych zadań:	Zakres rzeczowy przedsięwzięcia obejmuje montaż systemu oświetlenia i monitoringu, odtworzenie układu drogowego na terenie parku oraz zagospodarowanie oczek wodnych. W efekcie realizacji inwestycji poszerzeniu ulegnie oferta rekreacyjna terenów przyległych do Zdroju Wojciech, budynku „Jubilat” i budynku Zarządu. Montaż oświetlenia i monitoringu wpłynie natomiast na poprawę bezpieczeństwa korzystających z przedmiotowego terenu.		
Prognozowane rezultaty:	Wskaźnik produktu: 1. Liczba wspartych obiektów publicznej przestrzeni na	Sposób pomiaru i oceny rezultatów:	Wskaźnik produktu: Protokół odbioru/Dane Beneficjenta.

	rewitalizowanych obszarach – 1 szt.		
Efekty społeczne projektu:	Rewitalizacja parku, poprzez odtworzenie układu dróg i ścieżek zagospodarowanie oczek wodnych pozwoli na przywrócenie pierwotnych funkcji wypoczynkowych przypisanych do przedmiotowego terenu. Ponadto, z uwagi na planowany montaż oświetlenia i monitoringu poprawie ulegnie bezpieczeństwo mieszkańców, kuracjuszy i turystów.		

PROJEKT NR 3	
Nazwa projektu:	ADAPTACJA BUDYNKU BYŁEGO DWORCA KOLEJOWEGO W CELU UTWORZENIA CENTRUM ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI
Powiązanie projektu z celami rewitalizacji:	<p>1. Aktywizacja zawodowa i społeczna osób objętych problemem ubóstwa i wykluczenia</p> <p>7. Podniesienie poziomu przedsiębiorczości mieszkańców Starego Miasta i dzielnicy uzdrowskiej</p> <p>8. Poprawa wykształcenia i kwalifikacji zawodowych mieszkańców obszarów kryzysowych</p> <p>9. Podniesienie konkurencyjności obszaru jako miejsca prowadzenia działalności gospodarczej i korzystania z usług oraz lokalnego handlu i gastronomii zgodnie z kierunkami rozwoju gospodarczego Starego Miasta i dzielnicy uzdrowskiej</p> <p>15. Ochrona i wykorzystanie dziedzictwa kulturowego Starego Miasta i dzielnicy uzdrowskiej dla potrzeb rozwoju turystyki, usług zdrowia i kultury o znaczeniu lokalnym i ponadregionalnym</p> <p>18. Zagospodarowanie terenów oraz obiektów przemysłowych, powojkowych, pokolejowych i popegeerowskich pod nowe funkcje zgodne z kierunkami rozwoju gminy</p> <p>19. Dostosowywanie obiektów, w szczególności użyteczności publicznej i usługowych do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych</p>
Projekty komplementarne	<p>PROJEKT NR 1. ADAPTACJA BUDYNKÓW NA CELE EDUKACYJNE, REKREACYJNE I SPOŁECZNE</p> <p>PROJEKT NR 2. REWITALIZACJA PARKU PRZY UL. WOLNOŚCI I PLACU MARIAŃSKIM</p> <p>PROJEKT NR 4. ADAPTACJA BUDYNKU KOŚCIOŁA POEWANGELICKIEGO NA CELE KULTURALNE I SPOŁECZNE</p> <p>PROJEKT NR 5. PRZEBUDOWA DRÓG GMINNYCH NA TERENIE ŁĄDKA-ZDROJU</p> <p>PROJEKT NR 6. PRZEBUDOWA BUDYNKU RATUSZA W ŁĄDKU ZDROJU WRAZ Z TERMOMODERNIZACJĄ</p>

	<p>PROJEKT NR 7. TERMOMODERNIZACJA WIELORODZINNYCH BUDYNKÓW MIESZKALNYCH NA OBSZARZE OBJĘTYM LOKALNYM PROGRAMEM REWITALIZACJI ŁĄDKA – ZDROJU NA LATA 2016-2022</p> <p>PROJEKT NR 8. TERMOMODERNIZACJA OBIEKTÓW HOTELOWYCH, UZDROWISKOWYCH I SŁUŻBY ZDROWIA NA OBSZARZE OBJĘTYM LOKALNYM PROGRAMEM REWITALIZACJI ŁĄDKA – ZDROJU NA LATA 2016-2022</p> <p>PROJEKT NR 9. TERMOMODERNIZACJA ZABYTKOWEGO BUDYNKU CENTRUM KULTURY I REKREACJI W ŁĄDKU-ZDROJU (1886 R.)</p>		
Nazwa wnioskodawcy i podmiotu realizującego:	Gmina Łądek-Zdrój	Szacowana wartość projektu:	2 000 000 zł brutto
Miejsce realizacji projektu:	Łądek-Zdrój, budynek dawnego dworca kolejowego, ul. Kolejowa.		
Grupa docelowa projektu:	<ul style="list-style-type: none"> • Mieszkańcy Łądku-Zdroju, • Turyści i kuracjusze odwiedzających Łądek-Zdrój, • Osoby niepełnosprawne, • Osoby starsze w wieku 60+, • Lokalni twórcy i artyści. 		
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu:	<p>Obecny stan techniczny budynku byłego dworca kolejowego nie pozwala na prowadzenie jakiegokolwiek typu działalności. W związku z planowaną zmianą funkcji użytkowych przedmiotowego budynku konieczne jest przeprowadzenie prac adaptacyjnych wewnątrz obiektu. Stan techniczny i układ pomieszczeń nie pozwalają na planowane uruchomienie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości. Niezbędne są również zewnętrzne prace remontowo-budowlane związane z renowacją elewacji i wymianą pokrycia dachowego, które uległy degradacji.</p>		
Cel projektu i zakres	<p>Wnioskodawca planuje przeprowadzenie niezbędnych prac, polegających na przebudowie wnętrza obiektu oraz robotach budowlanych zewnętrznych. Celem adaptacji budynku jest utworzenie w Łądku-Zdroju Centrum Rozwoju</p>		

realizowanych zadań:	Przedsiębiorczości, które spełniałoby również funkcję centrum badawczo-rozwojowego oraz instytucji obsługującej inwestorów.		
Prognozowane rezultaty:	Wskaźnik produktu: 1. Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach – 1 szt.	Sposób zmierzenia i oceny rezultatów:	Wskaźnik produktu: Protokół odbioru/Dane Beneficjenta.
Efekty społeczne projektu:	<p>W budynku dawnego dworca kolejowego przy ul. Kolejowej zostanie utworzone Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości. Niniejsza instytucja będzie pełnić również funkcję ośrodka badawczo-rozwojowego oraz platformy obsługi inwestorów. Gmina Łądek-Zdrój dotychczas nie posiadała w swoich strukturach instytucji odpowiedzialnej za pozyskiwanie i obsługę potencjalnych inwestorów, a w wyniku realizacji projektu powstanie miejsce, w którym przedsiębiorcy uzyskają kompleksową informację na temat możliwości inwestycyjnych na terenie gminy. Wnioskodawca zakłada również prowadzenie aktywnych działań wpływających na lokalny rynek pracy m.in. poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wspieranie samozatrudnienia i tworzenia miejsc pracy, • szkolenia osób poszukujących pracy (podnoszenie kluczowych kompetencji uczestników szkoleń, stwarzanie okazji do zdobycia nowych kompetencji zawodowych, umożliwiających aktywizację zawodową), • zwiększenie kompetencji zainteresowanych osób z zakresu poszukiwania pracy oraz zarządzania własnymi zasobami, umiejętnościami i środkami, • wsparcie, którego celem będzie poprawa mobilności na rynku pracy, pozwalającą na przewyższenie indywidualnych barier w powrocie na rynek pracy, • poradnictwo w zakresie podnoszenia kompetencji życiowych, ważnych z punktu widzenia efektywności działania w życiu rodzinnym, osobistym, społecznym i zawodowym, • doradztwo zawodowe prowadzone przez licencjonowanego doradcę, mającego na celu pomoc w odnalezieniu swojego potencjału na rynku pracy, pomoc i nakierowanie na właściwe przekwalifikowanie, zapoznanie z zasadami aktywnego poszukiwania pracy, analizowanie rynku pracy, pomoc w pisaniu CV, listów motywacyjnych oraz zapoznanie z regułami panującymi w trakcie rozmów kwalifikacyjnych. 		

PROJEKT NR 4	
Nazwa projektu:	ADAPTACJA BUDYNKU KOŚCIOŁA POEWANGELICKIEGO NA CELE KULTURALNE I SPOŁECZNE
Powiązanie projektu z celami rewitalizacji:	<p>3. Wzrost aktywności i tożsamości lokalnej mieszkańców obszarów kryzysowych</p> <p>4. Aktywizacja kulturalna mieszkańców obszarów kryzysowych, szczególnie młodzieży</p> <p>6. Stworzenie infrastruktury i przestrzeni do aktywizacji społecznej</p> <p>9. Podniesienie konkurencyjności obszaru jako miejsca prowadzenia działalności gospodarczej i korzystania z usług oraz lokalnego handlu i gastronomii zgodnie z kierunkami rozwoju gospodarczego Starego Miasta i dzielnicy uzdrowskiej</p> <p>13. Poprawa funkcjonalności i wzmocnienie spójności przestrzennej obszaru Starego Miasta i dzielnicy uzdrowskiej jako miejsca integracji społecznej mieszkańców, centrum kultury, miejsca spędzania wolnego czasu, zakupów i rekreacji</p> <p>15. Ochrona i wykorzystanie dziedzictwa kulturowego Starego Miasta i dzielnicy uzdrowskiej dla potrzeb rozwoju turystyki, usług zdrowia i kultury o znaczeniu lokalnym i ponadregionalnym</p>
Projekty komplementarne	<p>PROJEKT NR 1. ADAPTACJA BUDYNKÓW NA CELE EDUKACYJNE, REKREACYJNE I SPOŁECZNE</p> <p>PROJEKT NR 2. REWITALIZACJA PARKU PRZY UL. WOLNOŚCI I PLACU MARIAŃSKIM</p> <p>PROJEKT NR 3. ADAPTACJA BUDYNKU BYŁEGO DWORCA KOLEJOWEGO W CELU UTWORZENIA CENTRUM ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI</p> <p>PROJEKT NR 5. PRZEBUDOWA DRÓG GMINNYCH NA TERENIE ŁĄDKA-ZDROJU</p> <p>PROJEKT NR 6. PRZEBUDOWA BUDYNKU RATUSZA W ŁĄDKU ZDROJU WRAZ Z TERMOMODERNIZACJĄ</p> <p>PROJEKT NR 7. TERMOMODERNIZACJA WIELORODZINNYCH BUDYNKÓW MIESZKALNYCH NA OBSZARZE OBJĘTYM LOKALNYM PROGRAMEM REWITALIZACJI ŁĄDKA – ZDROJU NA LATA 2016-2022</p>

	<p>PROJEKT NR 8. TERMOMODERNIZACJA OBIEKTÓW HOTELOWYCH, UZDROWISKOWYCH I SŁUŻBY ZDROWIA NA OBSZARZE OBJĘTYM LOKALNYM PROGRAMEM REWITALIZACJI ŁĄDKA – ZDROJU NA LATA 2016-2022</p> <p>PROJEKT NR 9. TERMOMODERNIZACJA ZABYTKOWEGO BUDYNKU CENTRUM KULTURY I REKREACJI W ŁĄDKU-ZDROJU (1886 R.)</p>		
Nazwa wnioskodawcy i podmiotu realizującego:	Gmina Łądek-Zdrój	Szacowana wartość projektu:	3 000 000 zł brutto
Miejsce realizacji projektu:	Łądek-Zdrój, ruiny kościoła ewangelickiego, ul. Zdrojowa		
Grupa docelowa projektu:	<ul style="list-style-type: none"> • Mieszkańcy Łądku-Zdroju, • Turyści i kuracjusze odwiedzających Łądek-Zdrój, • Osoby niepełnosprawne, • Osoby starsze w wieku 60+, • Lokalni twórcy i artyści. 		
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu:	Aktualny stan techniczny budynku nie pozwala na prowadzenie jakiegokolwiek typu działalności. Obiekt nie posiada dachu, drzwi, ani okien i wymaga natychmiastowej i kompleksowej rewitalizacji.		
Cel projektu i zakres realizowanych zadań:	Priorytetem zadania jest adaptacja zdegradowanego obiektu kościoła ewangelickiego celem nadania mu nowych funkcji społecznych i kulturalnych oraz dostosowanie go dla potrzeb osób niepełnosprawnych. Realizacja inwestycji pozwoli na integrację mieszkańców, kuracjuszy i turystów, aktywizację środowisk dziecięcych, młodzieżowych oraz seniorów. Wnioskodawca planuje adaptację kościoła ewangelickiego na cele rekreacyjne, sportowe i kulturotwórcze. W zakresie rzeczowym zadania znajdą się kompleksowe prace remontowo-budowlane wraz z zakupem niezbędnego wyposażenia.		

<p>Prognozowane rezultaty:</p>	<p>Wskaźnik produktu:</p> <p>1. Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach – 1 szt.</p>	<p>Sposób zmierzenia i oceny rezultatów:</p>	<p>Wskaźnik produktu:</p> <p>Protokół odbioru/Dane Beneficjenta.</p>
<p>Efekty społeczne projektu:</p>	<p>Efektom realizacji zadanie będzie utworzenie instytucji kulturotwórczej, integrującej mieszkańców, kuracjuszy i turystów. Inwestycja wpłynie także na aktywizację lokalnych społeczności, w tym młodzieży i seniorów. Obiekt będzie mógł być wykorzystywany do realizacji plenerowych imprez kultury i funkcji gastronomii. Budynek zostanie również w pełni dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych.</p>		

PROJEKT NR 5	
Nazwa projektu:	PRZEBUDOWA DRÓG GMINNYCH NA TERENIE ŁĄDKA-ZDROJU
Powiązanie projektu z celami rewitalizacji:	<p>6. Stworzenie infrastruktury i przestrzeni do aktywizacji społecznej</p> <p>13. Poprawa funkcjonalności i wzmocnienie spójności przestrzennej obszaru Starego Miasta i dzielnicy uzdrowskiej jako miejsca integracji społecznej mieszkańców, centrum kultury, miejsca spędzania wolnego czasu, zakupów i rekreacji</p> <p>16. Poprawa warunków mieszkaniowych na obszarach kryzysowych</p>
Projekty komplementarne	<p>PROJEKT NR 1. ADAPTACJA BUDYNKÓW NA CELE EDUKACYJNE, REKREACYJNE I SPOŁECZNE</p> <p>PROJEKT NR 2. REWITALIZACJA PARKU PRZY UL. WOLNOŚCI I PLACU MARIAŃSKIM</p> <p>PROJEKT NR 3. ADAPTACJA BUDYNKU BYŁEGO DWORCA KOLEJOWEGO W CELU UTWORZENIA CENTRUM ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI</p> <p>PROJEKT NR 4. ADAPTACJA BUDYNKU KOŚCIOŁA POEWANGELICKIEGO NA CELE KULTURALNE I SPOŁECZNE</p> <p>PROJEKT NR 6. PRZEBUDOWA BUDYNKU RATUSZA W ŁĄDKU ZDROJU WRAZ Z TERMOMODERNIZACJĄ</p> <p>PROJEKT NR 7. TERMOMODERNIZACJA WIELORODZINNYCH BUDYNKÓW MIESZKALNYCH NA OBSZARZE OBJĘTYM LOKALNYM PROGRAMEM REWITALIZACJI ŁĄDKA – ZDROJU NA LATA 2016-2022</p> <p>PROJEKT NR 8. TERMOMODERNIZACJA OBIEKTÓW HOTELOWYCH, UZDROWISKOWYCH I SŁUŻBY ZDROWIA NA OBSZARZE OBJĘTYM LOKALNYM PROGRAMEM REWITALIZACJI ŁĄDKA – ZDROJU NA LATA 2016-2022</p> <p>PROJEKT NR 9. TERMOMODERNIZACJA ZABYTKOWEGO BUDYNKU CENTRUM KULTURY I REKREACJI W ŁĄDKU-ZDROJU (1886 R.)</p>

Nazwa wnioskodawcy i podmiotu realizującego:	Gmina Łądek-Zdrój	Szacowana wartość projektu:	1.: 2 978 000,00 zł brutto
Miejsce realizacji projektu:	<p>Zadanie nr 1. Droga gminna nr 119833D – ul. Wolności w miejscowości Łądek-Zdrój.</p> <p>Zadanie nr 2. Droga gminna nr 119836D - ul. Zdrojowa w miejscowości Łądek-Zdrój.</p>		
Grupa docelowa projektu:	<ul style="list-style-type: none"> • Mieszkańcy Łądka-Zdroju, • Turyści i kuracjusze odwiedzających Łądek-Zdrój, • Osoby niepełnosprawne, • Osoby starsze w wieku 60+, • Lokalni twórcy i artyści. 		
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu:	<p>Realizacja zadań przyczyni się do fizycznej rewitalizacji obszaru objętego LPR Łądka-Zdroju. Nawierzchnie jezdni i chodników posiadają liczne uszkodzenia i nierówności, powodujące utrudnienia w ruchu dla pieszych i pojazdów mechanicznych.</p>		
Cel projektu i zakres realizowanych zadań:	<p>Zadanie nr 1. „Przebudowa odcinka drogi gminnej nr 119833 wraz z infrastrukturą towarzyszącą”.</p> <p>Celem zadania jest poprawa dostępności do istniejących zabudowań położonych przy drodze, domów jedno i wielorodzinnych, obiektów sanatoryjnych i bazy zabiegowej Uzdrowiska. Przebudowa drogi nr 119833D wpłynie na poprawę płynności ruchu, a przede wszystkim na zwiększenie bezpieczeństwa kuracjuszy i osób niepełnosprawnych na wózkach inwalidzkich, którzy korzystają z przedmiotowej drogi, stanowiącej dojazd do bazy zabiegowej.</p> <p>Zadanie polega na przebudowie drogi gminnej nr 119833D (ul. Wolności) w miejscowości Łądek-Zdrój.</p> <p>Przebudowa drogi polegać będzie na rozbiórce istniejącej nawierzchni bitumicznej i zastąpieniu jej betonową kostką brukową (na odcinku od skrzyżowania z Placem Mariańskim do skrzyżowania z ul. Brzozową) oraz na położeniu nowej nawierzchni bitumicznej (na odcinku od skrzyżowania z ul. Brzozową do skrzyżowania z ul. Graniczną). Wymiana nawierzchni na betonową kostkę brukową dotyczy również chodników. Miejsca do parkowania pojazdów</p>		

	<p>zostaną zapewnione poprzez wydzielenie równoległych zatok postojowych. Pomiędzy zatokami a jezdnią projektuje się dwu rzędowy ściek z kostki betonowej typu Holland.</p> <p>Zadanie nr 2. „Przebudowa odcinka drogi gminnej nr 119836D wraz z infrastrukturą towarzyszącą”.</p> <p>Celem projektu jest pobudzenie rozwoju gospodarczego części staromiejskiej Łądka-Zdroju poprzez poprawę atrakcyjności tej części miasta dla turystów i kuracjuszy. Nie bez znaczenia jest również podniesienie poziomu życia mieszkańców łądeckiej starówki poprzez poprawę bezpieczeństwa i komfortu użytkowania infrastruktury drogowej.</p> <p>Przedmiotem projektu jest przebudowa nawierzchni chodników drogi gminnej nr 119836D (ul. Zdrojowej). Nawierzchnia bitumiczna chodników w ciągu ul. Zdrojowej posiada liczne uszkodzenia, ubytki i nierówności powodujące utrudnienia w ruchu pieszym. W efekcie realizacji inwestycji pas drogowy oraz przyległa do niego działka gminna zostaną przebudowane na ciąg pieszy z zatoką postojową oraz połączone z chodnikiem w ciągu ul. Zdrojowej.</p>		
<p>Prognozowane rezultaty:</p>	<p>Wskaźnik produktu:</p> <ol style="list-style-type: none"> Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach – 2 szt. Długość przebudowanych dróg gminnych – 877 m 	<p>Sposób zmierzenia i oceny rezultatów:</p>	<p>Wskaźnik produktu:</p> <p>Protokół odbioru/Dane Beneficjenta.</p>
<p>Efekty społeczne projektu:</p>	<p>W wyniku realizacji projektu nastąpi:</p> <ul style="list-style-type: none"> Poprawa stanu techniczno-użytkowego i estetycznego ciągów komunikacyjnych, Poprawa infrastruktury drogowej poprzez utworzenie nowych miejsc postojowych dla ruchu turystycznego, szczególnie w części staromiejskiej w sąsiedztwie zabytkowego starego miasta z Rynkiem Wzrost bezpieczeństwa pieszych, rowerzystów i kierowców uczestniczących w ruchu drogowym 		

PROJEKT NR 6	
Nazwa projektu:	PRZEBUDOWA BUDYNKU RATUSZA W ŁĄDKU ZDROJU WRAZ Z TERMOMODERNIZACJĄ
Powiązanie projektu z celami rewitalizacji:	<p>10. Poprawa wizerunku obszaru jako miejsca atrakcyjnego turystycznie i rekreacyjnie</p> <p>13. Poprawa funkcjonalności i wzmocnienie spójności przestrzennej obszaru Starego Miasta i dzielnicy uzdrowskiej jako miejsca integracji społecznej mieszkańców, centrum kultury, miejsca spędzania wolnego czasu, zakupów i rekreacji</p> <p>15. Ochrona i wykorzystanie dziedzictwa kulturowego Starego Miasta i dzielnicy uzdrowskiej dla potrzeb rozwoju turystyki, usług zdrowia i kultury o znaczeniu lokalnym i ponadregionalnym</p> <p>19. Dostosowywanie obiektów, w szczególności użyteczności publicznej i usługowych do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych</p>
Projekty komplementarne	<p>PROJEKT NR 1. ADAPTACJA BUDYNKÓW NA CELE EDUKACYJNE, REKREACYJNE I SPOŁECZNE</p> <p>PROJEKT NR 2. REWITALIZACJA PARKU PRZY UL. WOLNOŚCI I PLACU MARIAŃSKIM</p> <p>PROJEKT NR 3. ADAPTACJA BUDYNKU BYŁEGO DWORCA KOLEJOWEGO W CELU UTWORZENIA CENTRUM ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI</p> <p>PROJEKT NR 4. ADAPTACJA BUDYNKU KOŚCIOŁA POEWANGELICKIEGO NA CELE KULTURALNE I SPOŁECZNE</p> <p>PROJEKT NR 7. TERMOMODERNIZACJA WIELORODZINNYCH BUDYNKÓW MIESZKALNYCH NA OBSZARZE OBJĘTYM LOKALNYM PROGRAMEM REWITALIZACJI ŁĄDKA – ZDROJU NA LATA 2016-2022</p> <p>PROJEKT NR 8. TERMOMODERNIZACJA OBIEKTÓW HOTELOWYCH, UZDROWSKOWYCH I SŁUŻBY ZDROWIA NA OBSZARZE OBJĘTYM LOKALNYM PROGRAMEM REWITALIZACJI ŁĄDKA – ZDROJU NA LATA 2016-2022</p>

	PROJEKT NR 9. TERMOMODERNIZACJA ZABYTKOWEGO BUDYNKU CENTRUM KULTURY I REKREACJI W ŁĄDKU-ZDROJU (1886 R.)		
Nazwa wnioskodawcy i podmiotu realizującego:	Gmina Łądek-Zdrój	Szacowana wartość projektu:	1.: 600 000,00 zł brutto
Miejsce realizacji projektu:	Budynek Ratusza w Łądku-Zdroju przy ul. Rynek 31.		
Grupa docelowa projektu:	<ul style="list-style-type: none"> • Mieszkańcy Łądku-Zdroju, • Turyści i kuracjusze odwiedzających Łądek-Zdrój, • Osoby niepełnosprawne, • Osoby starsze w wieku 60+, • Pracownicy Urzędu Miasta i Gminy Łądek-Zdrój. 		
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu:	<p>XIX-wieczny budynek łądeckiego Ratusza znajduje się obecnie w fatalnym stanie technicznym. Głównym zagrożeniem dla bezpieczeństwa zarówno zabytku (oraz ludzi znajdujących się w jego pobliżu) są odspojenia ozdobnych elementów architektonicznych i sporych fragmentów tynków. Część z nich - w uzgodnieniu w wojewódzkim konserwatorze zabytków - została usunięta przy pomocy podnośnika koszowego i zdeponowana. Decyzją Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Kłodzku wykonano tymczasowe zabezpieczenia części elewacyjnej budynku poprzez rozwieszenie siatki ochronnej na specjalnych wspornikach mocowanych do ściany – ok. 4,2 m nad powierzchnią terenu – na całym obwodzie budynku. Obecny stan bryły Ratusza wymaga zatem niezwłocznego podjęcia konserwatorskich prac zabezpieczających, mających na celu ochronę przed bezpośrednią i rzeczywistą śmiercią techniczną budynku oraz wystąpieniem bezpośredniego zagrożenia dla życia ludzkiego.</p>		
Cel projektu i zakres realizowanych zadań:	<p>Celem projektu jest kompleksowa rewitalizacja zabytkowego budynku łądeckiego Ratusza. Wnioskodawca zakłada przebudowę wybranych pomieszczeń oraz wykonanie prac termomodernizacyjnych wewnątrz obiektu. Szczegółowy zakres prac obejmuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przebudowę wybranych pomieszczeń z przeznaczeniem na pomieszczenia o charakterze socjalnym i sanitarnym, • remont pomieszczeń biurowych (tynki, posadzki, aranżacja pomieszczeń), 		

	<ul style="list-style-type: none"> • termomodernizację budynku od wewnątrz z wymianą całej stolarki okiennej, • wymianę i wykonanie nowych instalacji elektrycznych, sanitarnych, centralnego ogrzewania, wentylacyjnych, informatycznej, • remont elewacji budynku, • montaż windy wraz z przystosowaniem dla osób niepełnosprawnych, • remont klatki schodowej wraz z instalacją ppoż. Hydrantową i oddymiającą. 		
Prognozowane rezultaty:	<p>Wskaźnik produktu:</p> <p>1. Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach – 1 szt.</p>	<p>Sposób zmierzenia i oceny rezultatów:</p>	<p>Wskaźnik produktu:</p> <p>Protokół odbioru/Dane Beneficjenta.</p>
Efekty społeczne projektu:	<p>Realizacja projektu umożliwi ochronę materialnego dziedzictwa kulturowego oraz zachowanie zabytkowego obiektu nieruchomego dla obecnych i przyszłych pokoleń, co leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną przez zabytek wartość historyczną i artystyczną. Ponadto rewitalizacja Ratusza wpłynie na poprawę bezpieczeństwa przechodniów i osób korzystających z budynku z uwagi na poprawę stanu techniczno-użytkowego.</p>		

Lista B

PROJEKT NR 7	
Nazwa projektu:	TERMOMODERNIZACJA WIELORODZINNYCH BUDYNKÓW MIESZKALNYCH NA OBSZARZE OBJĘTYM LOKALNYM PROGRAMEM REWITALIZACJI ŁĄDKA – ZDROJU NA LATA 2016-2022
Powiązanie projektu z celami rewitalizacji:	<p>13. Poprawa funkcjonalności i wzmocnienie spójności przestrzennej obszaru Starego Miasta i dzielnicy uzdrowskiej jako miejsca integracji społecznej mieszkańców, centrum kultury, miejsca spędzania wolnego czasu, zakupów i rekreacji</p> <p>14. Podniesienie atrakcyjności przestrzennej Starego Miasta i dzielnicy uzdrowskiej w regionie i kraju zmierzająca do podniesienia atrakcyjności inwestycyjnej obszaru</p> <p>16. Poprawa warunków mieszkaniowych na obszarach kryzysowych</p> <p>17. Ochrona środowiska naturalnego Starego Miasta i dzielnicy uzdrowskiej zmierzająca do poprawy warunków korzystania z usług obszaru oraz warunków zamieszkiwania</p>
Projekty komplementarne	<p>PROJEKT NR 1. ADAPTACJA BUDYNKÓW NA CELE EDUKACYJNE, REKREACYJNE I SPOŁECZNE</p> <p>PROJEKT NR 2. REWITALIZACJA PARKU PRZY UL. WOLNOŚCI I PLACU MARIAŃSKIM</p> <p>PROJEKT NR 3. ADAPTACJA BUDYNKU BYŁEGO DWORCA KOLEJOWEGO W CELU UTWORZENIA CENTRUM ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI</p> <p>PROJEKT NR 4. ADAPTACJA BUDYNKU KOŚCIOŁA POEWANGELICKIEGO NA CELE KULTURALNE I SPOŁECZNE</p> <p>PROJEKT NR 5. PRZEBUDOWA DRÓG GMINNYCH NA TERENIE ŁĄDKA-ZDROJU</p> <p>PROJEKT NR 6. PRZEBUDOWA BUDYNKU RATUSZA W ŁĄDKU ZDROJU WRAZ Z TERMOMODERNIZACJĄ</p>

	<p>PROJEKT NR 8. TERMOMODERNIZACJA OBIEKTÓW HOTELOWYCH, UZDROWISKOWYCH I SŁUŻBY ZDROWIA NA OBSZARZE OBJĘTYM LOKALNYM PROGRAMEM REWITALIZACJI ŁĄDKA – ZDROJU NA LATA 2016-2022</p> <p>PROJEKT NR 9. TERMOMODERNIZACJA ZABYTKOWEGO BUDYNKU CENTRUM KULTURY I REKREACJI W ŁĄDKU-ZDROJU (1886 R.)</p>		
<p>Nazwa wnioskodawcy i podmiotu realizującego:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Wspólnota Mieszkaniowa, ul. Bema 1, 57-540 Łądek-Zdrój • Wspólnota Mieszkaniowa, ul. Kościuszki 10, 57-540 Łądek-Zdrój • Wspólnota Mieszkaniowa, ul. Kościuszki 22, 57-540 Łądek-Zdrój • Wspólnota Mieszkaniowa, ul. Kościuszki 44, 57-540 Łądek-Zdrój • Wspólnota Mieszkaniowa, ul. Orla 2, 57-540 Łądek-Zdrój • Wspólnota Mieszkaniowa, Plac Mariański 11 57-540 Łądek-Zdrój • Wspólnota Mieszkaniowa, Plac Mariański 12 57-540 Łądek-Zdrój • Wspólnota Mieszkaniowa, ul. Przechodnia 4, 57-540 Łądek-Zdrój • Wspólnota Mieszkaniowa, Rynek 11, 57-540 Łądek-Zdrój • Wspólnota Mieszkaniowa, Rynek 27, 57-540 Łądek-Zdrój 	<p>Szacowana wartość projektu:</p>	<p>2 800 000,00 zł brutto</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Wspólnota Mieszkaniowa, ul. Zdrojowa 7, 57-540 Łądek-Zdrój • Wspólnota Mieszkaniowa, ul. Zdrojowa 18, 57-540 Łądek-Zdrój • Wspólnota Mieszkaniowa, ul. Zdrojowa 20, 57-540 Łądek-Zdrój • Wspólnota Mieszkaniowa, ul. Zdrojowa 38, 57-540 Łądek-Zdrój 		
<p>Miejsce realizacji projektu:</p>	<p>Przedmiotowe budynki są położone w Łądku - Zdroju pod następującymi adresami:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ul. Bema 1, • ul. Kościuszki 10, • ul. Kościuszki 22, • ul. Kościuszki 44, • ul. Orła 2, • Plac Mariański 11, • Plac Mariański 12, • ul. Przechodnia 4, • Rynek 11, • Rynek 27, • ul. Zdrojowa 7, • ul. Zdrojowa 18, • ul. Zdrojowa 20, • ul. Zdrojowa 38, 		
<p>Grupa docelowa projektu:</p>	<p>Grupę docelową projektu stanowią członkowie Wspólnot Mieszkaniowych związanych przez mieszkańców przedmiotowych budynków.</p>		

Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego

W skład zakresu rzeczowego projektu wchodzi prace remontowe, termomodernizacyjne, renowacyjne (remonty elewacji, docieplenie ścian zewnętrznych budynków, renowacja schodów i klatek schodowych) i ziemne związane z urządzeniem terenu zielonego wokół jednego z budynków.

Realizacja zadań wpłynie na poprawę estetyki przestrzeni publicznej obszaru, zwiększy również komfort użytkowania nieruchomości przez mieszkańców. Ponadto znaczna większość Wnioskodawców deklaruje realizację działań, mających na celu wzrost efektywności energetycznej budynków (zmniejszenie przepuszczalności ciepła i poboru energii). Dzięki planowanym pracom termomodernizacyjnym zmniejszeniu ulegnie emisja szkodliwych substancji do atmosfery, a członkowie Wspólnot Mieszkaniowych będą ponosić niższe koszty związane z ogrzewaniem budynków.

Zakres realizowanych zadań:

- **Zadanie 1. „Modernizacja budynku położonego przy ul. Bema 1”:**
  - Remont elewacji, docieplenie ścian, wymiana pokrycia dachu, wykonanie muru oporowego, wykonanie izolacji pionowej budynku, remont klatki schodowej.
- **Zadanie 2. „Modernizacja budynku położonego przy ul. Kościuszki 10”:**
  - Remont elewacji, wymiana pokrycia dachu, remont schodów zewnętrznych, klatki schodowej i korytarza,
- **Zadanie 3. „Modernizacja budynku położonego przy ul. Kościuszki 22”:**
  - Remont elewacji, klatki schodowej oraz docieplenie ścian,
- **Zadanie 4. „Modernizacja budynku położonego przy ul. Kościuszki 44”:**
  - Remont elewacji wraz z drzwiami wejściowymi, remont klatki schodowej,
- **Zadanie 5. „Modernizacja budynku położonego przy ul. Orlej 2”:**
  - Remont elewacji, docieplenie ścian, renowacja drzwi wejściowych, remont schodów zewnętrznych i klatki schodowej,
- **Zadanie 6. „Modernizacja budynku położonego przy Placu Mariańskim 11”:**
  - Remont elewacji i klatki schodowej, wymiana pokrycia dachu,
- **Zadanie 7. „Modernizacja budynku położonego przy Placu Mariańskim 12”:**
  - Remont elewacji, docieplenie ścian, odwodnienie budynku, rewitalizacja terenu zielonego wokół obiektu,
- **Zadanie 8. „Modernizacja budynku położonego przy ul. Przechodniej 4”:**

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Remont elewacji, docieplenie ścian, wymiana pokrycia dachu, remont schodów zewnętrznych i podłogi korytarza na parterze budynku. ● Zadanie 9. „Modernizacja budynku położonego przy ul. Rynek 11”: <ul style="list-style-type: none"> ○ Remont elewacji i klatki schodowej, docieplenie ścian budynku, ● Zadanie 10. „Modernizacja budynku położonego przy ul. Rynek 27”: <ul style="list-style-type: none"> ○ Remont elewacji i klatki schodowej. ● Zadanie 11. „Modernizacja budynku położonego przy ul. Zdrojowej 7”: <ul style="list-style-type: none"> ○ Remont elewacji, docieplenie ścian budynku, ● Zadanie 12. „Modernizacja budynku położonego przy ul. Zdrojowej 18”: <ul style="list-style-type: none"> ○ Remont elewacji, docieplenie ścian budynku, ● Zadanie 13. „Modernizacja budynku położonego przy ul. Zdrojowej 20”: <ul style="list-style-type: none"> ○ Remont elewacji i klatki schodowej, termomodernizacja budynku, ● Zadanie 14. „Modernizacja budynku położonego przy ul. Zdrojowej 38”: <ul style="list-style-type: none"> ○ Remont dachu i klatki schodowej, docieplenie ścian budynku.
<p>Oddziaływanie planowanych przedsięwzięć:</p>	<p>W wyniku realizacji projektu nastąpi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● podniesienie warunków i jakości życia mieszkańców, w związku z przeprowadzonymi pracami termomodernizacyjnymi, ● zmniejszenie kosztów użytkowania przedmiotowych nieruchomości, ● wzmocnienie więzi sąsiedzkich i wzrost poziomu identyfikacji mieszkańców z miejscem zamieszkania, z uwagi na poprawę estetyki otoczenia, ● wzrost dbałości mieszkańców o otoczenie, za sprawą stworzenia estetycznych przestrzeni, ● poprawa estetyki przestrzeni publicznej, ● zmniejszenie emisji szkodliwych substancji do atmosfery.

PROJEKT NR 8	
Nazwa projektu:	TERMOMODERNIZACJA OBIEKTÓW HOTELOWYCH, UZDROWISKOWYCH I SŁUŻBY ZDROWIA NA OBSZARZE OBJĘTYM LOKALNYM PROGRAMEM REWITALIZACJI ŁĄDKA – ZDROJU NA LATA 2016-2022
Powiązanie projektu z celami rewitalizacji:	<p>9. Podniesienie konkurencyjności obszaru jako miejsca prowadzenia działalności gospodarczej i korzystania z usług oraz lokalnego handlu i gastronomii zgodnie z kierunkami rozwoju gospodarczego Starego Miasta i dzielnicy uzdrowskiej</p> <p>10. Poprawa wizerunku obszaru jako miejsca atrakcyjnego turystycznie i rekreacyjnie</p> <p>13. Poprawa funkcjonalności i wzmocnienie spójności przestrzennej obszaru Starego Miasta i dzielnicy uzdrowskiej jako miejsca integracji społecznej mieszkańców, centrum kultury, miejsca spędzania wolnego czasu, zakupów i rekreacji</p> <p>14. Podniesienie atrakcyjności przestrzennej Starego Miasta i dzielnicy uzdrowskiej w regionie i kraju zmierzająca do podniesienia atrakcyjności inwestycyjnej obszaru</p> <p>15. Ochrona i wykorzystanie dziedzictwa kulturowego Starego Miasta i dzielnicy uzdrowskiej dla potrzeb rozwoju turystyki, usług zdrowia i kultury o znaczeniu lokalnym i ponadregionalnym</p> <p>17. Ochrona środowiska naturalnego Starego Miasta i dzielnicy uzdrowskiej zmierzająca do poprawy warunków korzystania z usług obszaru oraz warunków zamieszkiwania</p> <p>19. Dostosowywanie obiektów, w szczególności użyteczności publicznej i usługowych do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych</p>
Projekty komplementarne	<p>PROJEKT NR 1. ADAPTACJA BUDYNKÓW NA CELE EDUKACYJNE, REKREACYJNE I SPOŁECZNE</p> <p>PROJEKT NR 2. REWITALIZACJA PARKU PRZY UL. WOLNOŚCI I PLACU MARIAŃSKIM</p> <p>PROJEKT NR 3. ADAPTACJA BUDYNKU BYŁEGO DWORCA KOLEJOWEGO W CELU UTWORZENIA CENTRUM ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI</p>

	<p>PROJEKT NR 4. ADAPTACJA BUDYNKU KOŚCIOŁA POEWANGELICKIEGO NA CELE KULTURALNE I SPOŁECZNE</p> <p>PROJEKT NR 5. PRZEBUDOWA DRÓG GMINNYCH NA TERENIE ŁĄDKA-ZDROJU</p> <p>PROJEKT NR 6. PRZEBUDOWA BUDYNKU RATUSZA W ŁĄDKU ZDROJU WRAZ Z TERMOMODERNIZACJĄ</p> <p>PROJEKT NR 7. TERMOMODERNIZACJA WIELORODZINNYCH BUDYNKÓW MIESZKALNYCH NA OBSZARZE OBJĘTYM LOKALNYM PROGRAMEM REWITALIZACJI ŁĄDKA – ZDROJU NA LATA 2016-2022</p> <p>PROJEKT NR 9. TERMOMODERNIZACJA ZABYTKOWEGO BUDYNKU CENTRUM KULTURY I REKREACJI W ŁĄDKU-ZDROJU (1886 R.)</p>		
Nazwa wnioskodawcy i podmiotu realizującego:	<ul style="list-style-type: none"> • Uzdrowisko Łądek-Długopole S.A., ul. Wolności 4, 57-540 Łądek-Zdrój 	Szacowana wartość projektu:	41 000 000,00 zł brutto
Miejsce realizacji projektu:	<p>Przedmiotowe budynki są położone w Łądku - Zdroju pod następującymi adresami:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ul. Ostrowicza 1a, • ul. Paderewskiego 7, • ul. Plac Mariański 13a, • ul. Wolności 2, • ul. Wolności 2b, • ul. Wolności 2c, • ul. Wolności 4, • ul. Wolności 4a. 		
Grupa docelowa projektu:	<p>Grupę docelową projektu stanowią kuracjusze korzystający z usług Uzdrowiska Łądek-Długopole S.A., a także turyści i mieszkańcy Łądku-Zdroju. Przedmiotowe budynki znajdują się w rejestrze Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków we Wrocławiu, a więc ich rewitalizacja niesie za sobą również korzyści społeczne związane z poprawą estetyki przestrzeni publicznej na terenie Łądku-Zdroju.</p>		

Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego

Realizacja zadań polegać będzie na przeprowadzeniu prac termomodernizacyjnych (zmiana systemu grzewczego – montaż kotłowni gazowej, docieplenie ścian zewnętrznych budynków, modernizacja systemu ciepłej wody użytkowej, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej).

Realizacja projektu wpłynie na poprawę estetyki przestrzeni publicznej obszaru, zmniejszy również koszty użytkowania nieruchomości. Wnioskodawca deklaruje realizację działań, mających na celu wzrost efektywności energetycznej budynków (zmniejszenie przepuszczalności ciepła i poboru energii) dzięki czemu zmniejszeniu ulegnie emisja szkodliwych substancji do atmosfery.

Zakres realizowanych zadań:

- **Zadanie 1. „Modernizacja i termomodernizacja obiektu ZPL „Jerzy” przy ul. Ostrowicza 1a”:**
  - zmiana systemu grzewczego – montaż kotłowni gazowej, docieplenie ścian zewnętrznych budynku, modernizacja systemu ciepłej wody użytkowej, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej,
- **Zadanie 2. „Modernizacja i termomodernizacja obiektu ZPL „Jan” przy ul. Paderewskiego 7”:**
  - zmiana systemu grzewczego – montaż kotłowni gazowej, docieplenie ścian zewnętrznych budynku, modernizacja systemu ciepłej wody użytkowej, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej,
- **Zadanie 3. „Modernizacja i termomodernizacja ZPL „Wojciech” przy ul. Pl. Mariański 13a”:**
  - modernizacja elewacji oraz termomodernizacja zabytkowej części budynku ZPL „Wojciech” wraz dobudowaną częścią obiektu, w której mieści się baza zabiegowa,
- **Zadanie 4. „Modernizacja i termomodernizacja ZPL „Adam” przy ul. Wolności 2”:**
  - zmiana systemu grzewczego – montaż kotłowni gazowej, docieplenie ścian zewnętrznych budynku, modernizacja systemu ciepłej wody użytkowej, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej,
- **Zadanie 5. „Modernizacja i termomodernizacja obiektu „Urszula” przy ul. Wolności 2b”:**
  - zmiana systemu grzewczego – montaż kotłowni gazowej, docieplenie ścian zewnętrznych budynku, modernizacja systemu ciepłej wody użytkowej, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej,
- **Zadanie 6. „Modernizacja i termomodernizacja obiektu „Józef” przy ul. Wolności 2c”:**

	<ul style="list-style-type: none"> ○ zmiana systemu grzewczego – montaż kotłowni gazowej, docieplenie ścian zewnętrznych budynku, modernizacja systemu ciepłej wody użytkowej, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, ● Zadanie 7. „Modernizacja i termomodernizacja Budynku Dyrekcji przy ul. Wolności 4”:<ul style="list-style-type: none"> ○ zmiana systemu grzewczego – montaż kotłowni gazowej, docieplenie ścian zewnętrznych budynku, modernizacja systemu ciepłej wody użytkowej, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, ● Zadanie 8. „Termomodernizacja Szpitala Uzdrawiskowego „Jubilat” przy ul. Wolności 4a”:<ul style="list-style-type: none"> ○ zmiana systemu grzewczego – montaż kotłowni gazowej, docieplenie ścian zewnętrznych budynku, modernizacja systemu ciepłej wody użytkowej, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej.
Oddziaływanie planowanych przedsięwzięć:	<p>W wyniku realizacji projektu nastąpi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● podniesienie jakości oferowanych usług, ● poprawa warunków cieplnych w przedmiotowych budynkach, ● zmniejszenie kosztów użytkowania nieruchomości, ● poprawa estetyki przestrzeni publicznej, ● zmniejszenie emisji szkodliwych substancji do atmosfery.

PROJEKT NR 9	
Nazwa projektu:	TERMOMODERNIZACJA ZABYTKOWEGO BUDYNKU CENTRUM KULTURY I REKREACJI W ŁĄDKU-ZDROJU
Powiązanie projektu z celami rewitalizacji:	<p>10. Poprawa wizerunku obszaru jako miejsca atrakcyjnego turystycznie i rekreacyjnie</p> <p>13. Poprawa funkcjonalności i wzmocnienie spójności przestrzennej obszaru Starego Miasta i dzielnicy uzdrowskiej jako miejsca integracji społecznej mieszkańców, centrum kultury, miejsca spędzania wolnego czasu, zakupów i rekreacji</p> <p>14. Podniesienie atrakcyjności przestrzennej Starego Miasta i dzielnicy uzdrowskiej w regionie i kraju zmierzająca do podniesienia atrakcyjności inwestycyjnej obszaru</p> <p>15. Ochrona i wykorzystanie dziedzictwa kulturowego Starego Miasta i dzielnicy uzdrowskiej dla potrzeb rozwoju turystyki, usług zdrowia i kultury o znaczeniu lokalnym i ponadregionalnym</p> <p>17. Ochrona środowiska naturalnego Starego Miasta i dzielnicy uzdrowskiej zmierzająca do poprawy warunków korzystania z usług obszaru oraz warunków zamieszkiwania</p> <p>19. Dostosowywanie obiektów, w szczególności użyteczności publicznej i usługowych do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych</p>
Projekty komplementarne	<p>PROJEKT NR 1. ADAPTACJA BUDYNKÓW NA CELE EDUKACYJNE, REKREACYJNE I SPOŁECZNE</p> <p>PROJEKT NR 2. REWITALIZACJA PARKU PRZY UL. WOLNOŚCI I PLACU MARIAŃSKIM</p> <p>PROJEKT NR 3. ADAPTACJA BUDYNKU BYŁEGO DWORCA KOLEJOWEGO W CELU UTWORZENIA CENTRUM ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI</p> <p>PROJEKT NR 4. ADAPTACJA BUDYNKU KOŚCIOŁA POEWANGELICKIEGO NA CELE KULTURALNE I SPOŁECZNE</p> <p>PROJEKT NR 5. PRZEBUDOWA DRÓG GMINNYCH NA TERENIE ŁĄDKA-ZDROJU</p>

	<p>PROJEKT NR 6. PRZEBUDOWA BUDYNKU RATUSZA W ŁĄDKU ZDROJU WRAZ Z TERMOMODERNIZACJĄ</p> <p>PROJEKT NR 7. TERMOMODERNIZACJA WIELORODZINNYCH BUDYNKÓW MIESZKALNYCH NA OBSZARZE OBJĘTYM LOKALNYM PROGRAMEM REWITALIZACJI ŁĄDKA – ZDROJU NA LATA 2016-2022</p> <p>PROJEKT NR 8. TERMOMODERNIZACJA OBIEKTÓW HOTELOWYCH, UZDROWISKOWYCH I SŁUŻBY ZDROWIA NA OBSZARZE OBJĘTYM LOKALNYM PROGRAMEM REWITALIZACJI ŁĄDKA – ZDROJU NA LATA 2016-2022</p>		
Nazwa wnioskodawcy i podmiotu realizującego:	<ul style="list-style-type: none"> Centrum Kultury i Rekreacji w Łądku-Zdroju, pl. Staromłyński 5, 57-540 Łądek-Zdrój 	Szacowana wartość projektu:	355 000,00 zł brutto
Miejsce realizacji projektu:	Przedmiotowy budynek znajduje się przy Placu Staromłyńskim 5 w Łądku-Zdroju.		
Grupa docelowa projektu:	Grupę docelową projektu stanowią mieszkańcy, kuracjusze, a także turyści odwiedzający Łądek-Zdrój.		
Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	<p>W ramach zadania planuje się przeprowadzić:</p> <ul style="list-style-type: none"> remont dachów- częściowa wymiana odeskowania, konserwacja konstrukcji i ułożenie nowego pokrycia dachowego 423 m2.), wykonanie remontu i wymiany stolarki okiennej (42 okna) i dwoje drzwi wejściowych do budynku, wykonanie własnej (adaptacja pomieszczenia wymiennika ciepła) kotłowni opalanej gazem Budowa własnej kotłowni sprowadzi się do wykonania przyłącza gazowego, montażu pieców gazowych, wbudowania w komin wkładu ze specjalnej stali nierdzewnej. To rozwiązanie sprowadzi koszt ogrzewania do zakupu gazu i zlecenia obsługi. Nie będzie kosztów pośrednich naliczanych przez firmę dostarczającą ciepło. Prognozowane oszczędności mogą się mieścić w granicach 40 procent. Eksploatacja własnej kotłowni opalanej gazem znacznie zmniejsza koszty ogrzewania budynku, a zaoszczędzone fundusze na utrzymanie budynku można będzie przeznaczyć na działalność statutową. <p>Budynek łądeckiej instytucji posiada nową instalację centralnego ogrzewania oraz ma możliwość montażu pieców gazowych praktycznie bez przeróbki instalacji c.o. Montaż wymaganego wkładu kominowego ze stali kwasoodpornej nie będzie</p>		

	<p>następował trudności. Średnica istniejących przewodów kominowych jest wystarczająca dla montażu wkładu kominowego. Całkowity szacowany koszt inwestycji wynosi 355 000,00 zł brutto.</p> <p>Wnioskodawca zdiagnozował następujące deficyty w użytkowanym zabytkowym obiekcie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • częste zacieki powstające przy opadach atmosferycznych. Ciągłe łatanie powierzchni połaci dachowych nie przynoszą efektu i należy uznać je za rozwiązanie tymczasowe, • nadmierna utrata ciepła powodowana złym stanem technicznym stolarki okiennej i drzwiowej oraz jej nieszczelnością. Konserwacja stolarki w zakresie poprawy jej szczelności nie przynosi spodziewanych rezultatów. Spróchniałe elementy okien wymagają wymiany. Duże wymiary skrzydeł okiennych przy ich złym stanie technicznym dodatkowo stwarzają zagrożenie dla bezpieczeństwa osób korzystających z pomieszczeń. W oknach występują pęknięcia szyb.
<p>Oddziaływanie planowanych przedsięwzięć:</p>	<p>W wyniku realizacji projektu nastąpi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • likwidacja nadmiernych strat energii cieplnej przez dach, nieszczelną stolarkę okienną i drzwiową, • zabezpieczenie obiektu przed negatywnym wpływem warunków atmosferycznych: opady, wiatr, • zmniejszenie poboru energii i kosztów eksploatacji budynku, • zwiększenie komfortu użytkowania budynku, • poprawa estetyki przestrzeni publicznej. <p>Ponadto działania rewitalizacyjne wpłyną na podniesienie standardu lokalowego budynku CKiR, które to jest jednym z głównych animatorów życia kulturalnego na terenie Łądka-Zdroju. Na rok 2016 zaplanowano w sumie 37 wydarzeń kulturalnych, w których CKiR występuje w roli organizatora lub współorganizatora. Centrum angażuje się w organizację zarówno przedsięwzięć cyklicznych (Ferie dla turystów na przełomie stycznia i lutego, ferie dla dzieci, spotkania autorskie pt. „Sławni Polacy”, podczas których prowadzący przybliży sylwetki wybitnych rodaków, konkursy recytatorskie, wykłady pn. „Spotkanie ze sztuką”, dzień patrona miasta Św. Jerzego, łądecka majówka, polsko-czeski rajd rowerowy, Łądecka Noc Świętojańska, Dolnośląski Festiwal Biegów Górskich, Festiwal Teatrów Lalkowych SKWEREK i in.).</p>

PROJEKT NR 10			
Nazwa projektu:	WSPARCIE ORAZ AKTYWIZACJA OSÓB STARSZYCH, BEZROBOTNYCH I ZAGROŻONYCH WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM		
Powiązanie projektu z celami rewitalizacji:	1. Aktywizacja zawodowa i społeczna osób objętych problemem ubóstwa i wykluczenia. 2. Podniesienie poziomu aktywności społecznej osób starszych mieszkających w obszarze śródmieścia. 8. Podniesienie poziomu przedsiębiorczości mieszkańców śródmieścia. 9. Poprawa wykształcenia i kwalifikacji zawodowych mieszkańców obszaru rewitalizacji.		
Projekty komplementarne	PROJEKT NR 1. ADAPTACJA BUDYNKÓW NA CELE EDUKACYJNE, REKREACYJNE I SPOŁECZNE PROJEKT NR 3. ADAPTACJA BUDYNKU BYŁEGO DWORCA KOLEJOWEGO W CELU UTWORZENIA CENTRUM ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI PROJEKT NR 4. ADAPTACJA BUDYNKU KOŚCIOŁA POEWANGELICKIEGO NA CELE KULTURALNE I SPOŁECZNE		
Nazwa wnioskodawcy i podmiotu realizującego:	<ul style="list-style-type: none"> Ośrodek Pomocy Społecznej w Łądku Zdroju, ul. Lipowa 1 B, 57-540 Łądek-Zdrój Gmina Łądek-Zdrój 	Szacowana wartość projektu:	360 000 zł brutto
Miejsce realizacji projektu:	Ośrodek Pomocy Społecznej w Łądku -Zdroju, ul. Lipowa 1 B, 57-540 Łądek-Zdrój		
Grupa docelowa projektu:	Grupę docelową projektu stanowią beneficjenci pomocy społecznej, osoby długotrwale bezrobotne, osoby niepełnosprawne, osoby młode do 30 roku życia, seniorzy, pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej.		
Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	W ramach projektu planuje się realizację następujących zadań: <ul style="list-style-type: none"> Zadanie 1. Lepsza przyszłość kontynuacja projektów realizowanych przez lata 2012-2014. <ul style="list-style-type: none"> Przedsięwzięcie jest ukierunkowane na promocję integracji społecznej oraz rozwój i rozpowszechnianie aktywnej integracji. W ramach zadania planuje się organizację treningów 		

	<p>interpersonalnych, a także aktywizację zawodową i społeczną skierowaną do osób korzystających z pomocy społecznej i długotrwale bezrobotnych.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zadanie 2. Zmiany organizacyjne w Ośrodku Pomocy Społecznej. <ul style="list-style-type: none"> ○ Zadanie obejmuje wdrożenie usprawnień organizacyjnych w Ośrodku Pomocy Społecznej, polegających na oddzieleniu pracy administracyjnej od pracy socjalnej i usług socjalnych. Zadanie polega na przeniesieniu Ośrodka Pomocy Społecznej do pomieszczeń w innym obiekcie celem poprawy efektywności pracy i komfortu przyjmowania petentów. • Zadanie 3. „Centrum Integracji Społecznej”. <ul style="list-style-type: none"> ○ W ramach zadania realizowane będzie zatrudnienie socjalne w porozumieniu z PUP, polegające na wykonywaniu odpłatnej pracy przy przez co najmniej 6 godzin dziennie. Grupę docelową stanowią osoby długotrwale bezrobotne, bezdomne, opuszczające zakład karny. Warunkiem uczestnictwa w CIS jest podpisanie kontraktu socjalnego. Zakres zadania obejmuje również profesjonalne wsparcie psychologiczne, a także poradnictwo prawne, socjalne i zawodowe. • Zadanie 4. Senior-WIGOR <ul style="list-style-type: none"> ○ Działania skierowane do osób w 60+, polegające na przywróceniu aktywności społecznej i fizycznej. W ramach zadania zostanie utworzona placówka pobytu dziennego dla osób starszych, w której znajdą się pomieszczenia m.in. do: wspólnych spotkań, gotowania, ćwiczeń i relaksu (z biblioteką, sprzętem RTV oraz komputerem z dostępem do internetu). Zapewniony będzie także ciepły posiłek. Zadanie przewiduje adaptację obiektu celem utworzenia placówki pobytu dziennego w ramach programu Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. • Zadanie 5. „Banki Żywności”. <ul style="list-style-type: none"> ○ Działania skierowane do osób uprawnionych do otrzymania żywności z Banków Żywności. Beneficjenci otrzymają pomoc na podstawie skierowań wydanych przez OPS.
<p>Oddziaływanie planowanych przedsięwzięć:</p>	<p>W wyniku realizacji projektu nastąpi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktywizacja zawodowa i społeczna uczestników projektu poprzez udział w zadaniach „Lepsza przyszłość...” oraz „Centrum Integracji Społecznej”. • Integracja społeczna osób zagrożonych zjawiskiem wykluczenia społecznego, w tym długotrwale bezrobotnych, bezdomnych, opuszczających zakłady karne.

	<ul style="list-style-type: none"> • Nabycie nowych umiejętności wzmacniających pozycję na rynku pracy, jak np. autoprezentacja, umiejętność kompletowania dokumentacji niezbędnej do podjęcia zatrudnienia, asertywność. • Wzrost dostępności do profesjonalnego poradnictwa zawodowego. • Wzrost podaży pracowników, posiadających umiejętności poszukiwane przez lokalnych przedsiębiorców. • Pobudzenie aktywności społecznej oraz fizycznej osób starszych w wieku 60+ poprzez udział w Zadaniu pn. Senior-WIGOR • Poprawa warunków bytowych osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej. Dzięki wsparciu udzielonemu w ramach Banków Żywności niezamożni mieszkańcy otrzymają niezbędne produkty żywnościowe. • Poprawa warunków pracy i jakości usług świadczonych przez Ośrodek Pomocy Społecznej.
--	--

5.3. Mechanizmy zapewnienia komplementarności przedsięwzięć

Zapewnienie komplementarności przedsięwzięć podejmowanych w ramach Lokalnego programu Rewitalizacji jest warunkiem koniecznym dla uzyskania wsparcia na ich realizację. Komplementarność przejawia się w następujących wymiarach: przestrzennym, problemowym, proceduralno-instytucjonalnym, międzyokresowym oraz w zakresie źródeł finansowania.

Wnioski z analizy powyższych kryteriów stanowiły kluczową informację, którą kierowano się przy wyborze projektów zamieszczonych w Lokalnym Programie Rewitalizacji Łódka-Zdroju na lata 2016-2022. Dzięki zapewnieniu komplementarności projektów ujętych w niniejszym dokumencie gmina uzyska efekt synergii, przyczyniający się do uzyskania założonych rezultatów w sposób szybszy i bardziej efektywny.

5.3.1. Komplementarność przestrzenna

Zjawisko komplementarności przestrzennej projektów ujętych w LPR Łódka-Zdroju na lata 2016-2022 przejawia się przede wszystkim w skupieniu działań rewitalizacyjnych na obszarach Starego Miasta i dzielnicy zdrojowej. W efekcie planowane do realizacji działania wpłyną kompleksowo na poprawę sytuacji na terenie obu zdiagnozowanych obszarów problemowych.

Na obszarze staromiejskim zaplanowano działania dot. utworzenia Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości w starym, opuszczonym dworcu kolejowym (**Projekt nr 3**), adaptacji zdegradowanego budynku kościoła poewangelickiego na cele kulturalne i społeczne (**Projekt nr 4**),

przebudowy dróg - ul. Zdrojowa (**Projekt nr 5**), przebudowy Ratusza wraz z termomodernizacją (**Projekt nr 6**), a także termomodernizacji budynków wielorodzinnych w rejonie Rynku i ul. Zdrojowej (**Projekt nr 7**) oraz budynku Centrum Kultury i Rekreacji przy Placu Staromłyńskim (**Projekt nr 9**).

Należy dodać, iż na terenie miasta zidentyfikowano jedynie kilka wolnych lokali należących do gminy, w efekcie czego do rewitalizacji w **Projekcie nr 3** przeznaczono budynek zabytkowego dworca kolejowego, który nie przynależy stricte do obszaru Starego Miasta. Niemniej mając na uwadze stosunkowo niewielką odległość dzielącą przedmiotowy obiekt od dzielnicy staromiejskiej zdecydowano o zakwalifikowaniu go do grupy projektów dot. najstarszej części Łódka-Zdroju.

Drugim z obszarów kryzysowych jest dzielnica zdrojowa, gdzie zaplanowano realizację działań dot. adaptacji na cele kulturalne i społeczne budynków byłej kawiarni Stylowa przy ul. Kościuszki oraz Domu Zdrojowego przy ul. Orlej (**Projekt nr 1**), rewitalizacji parku przy ul. Wolności i Placu Mariańskim (**Projekt nr 2**), przebudowy ul. Wolności (**Projekt nr 5**), jak również termomodernizacji wielorodzinnych budynków mieszkalnych (**Projekt nr 7**) oraz obiektów hotelowych, uzdrowskich i służby zdrowia (**Projekt nr 8**). Na tymże obszarze zaplanowano również działania o charakterze społecznym w ramach **Projektu nr 10**. Należy jednak zauważyć, iż pomimo lokalizacji Ośrodka Pomocy Społecznej, który mieści się przy ul. Lipowej, działania takie jak aktywizacja zawodowa, Centrum Integracji Społecznej czy też Senior WIGOR będą oddziaływać na całość obszaru Łódka-Zdroju.

Działania zaplanowane do realizacji w ramach LPR zostały rozmieszczone równomiernie tak pod względem przestrzennym jak i tematycznym (projekty drogowe, termomodernizacyjne, rekreacyjno-turystyczne, społeczne), co gwarantuje skuteczną rewitalizację wyznaczonych obszarów kryzysowych.

5.3.2. Komplementarność problemowa

Komplementarność problemowa podjętych działań świadczy o ich dopełnieniu tematycznym. Jak już wyżej wspomiano, zadbano o równomierne rozmieszczenie zadań w ramach projektów rewitalizacyjnych, tak aby ich oddziaływanie odniosło skutek na terenie obu zdiagnozowanych obszarów kryzysowych. W rezultacie zaplanowane działania będą oddziaływać na obszary Starego Miasta i dzielnicy zdrojowej w sferach społecznej, gospodarczej, przestrzenno-technicznej i środowiskowej. Należy również zaznaczyć, iż realizacja poszczególnych projektów wywrze wpływ na więcej niż jedną z wyżej wymienionych sfer.

Działania o charakterze przestrzenno-technicznym, jak np. rewitalizacja parku (**Projekt nr 2**) i stworzą nie tylko urządzone miejsca wypoczynku i rekreacji, pozwolą również na zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców i turystów (instalacja monitoringu w parku miejskim), wpłyną także na poprawę środowiska przyrodniczego poprzez rewaloryzację zieleni.

Na sferę społeczną i gospodarczą wpłyną projekty przestrzenno-techniczne dot. adaptacji nieużytkowanych i zdegradowanych przestrzeni. Adaptacja opuszczonego dworca kolejowego pozwoli na uruchomienie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości (**Projekt nr 3**), pełniącego funkcję ośrodka badawczo rozwojowego i platformy obsługi inwestorów, w którym przedsiębiorcy będą mieli możliwość uzyskania informacji dot. możliwości inwestycyjnych na terenie Łądka-Zdroju. W ramach działalności CRP wsparcie otrzymają również mieszkańcy poszukujący zatrudnienia m.in. poprzez szkolenia czy doradztwo zawodowe. Na sfery gospodarczą i społeczną wpłyną także działania zaplanowane w ramach **Projektu nr 10**. Kontynuacja projektu „Lepsza przyszłość”, jak również utworzenie Centrum Integracji Społecznej wpłyną na aktywizację zawodową osób bezrobotnych i zagrożonych zjawiskiem wykluczenia społecznego. **Projekty nr 1, nr 4 i nr 9** dzięki adaptacji budynków dawnej kawiarni Stylowa, Domu Zdrojowego, zagospodarowanie ruin kościoła poewangelickiego oraz termomodernizację zabytkowego budynku Centrum Kultury i Rekreacji przy pl. Staromłyńskim, umożliwią rozpoczęcie lub kontynuowanie w odpowiednich standardach lokalowych działalności o charakterze kulturalnym (organizacja imprez plenerowych, w tym sportowych i kulturalnych) i społecznym (aktywizacja osób zagrożonych wykluczeniem, integracja dzieci, młodzieży i osób starszych, prowadzenie szkoleń, warsztatów tematycznych, wykładów i wystaw twórczości lokalnych artystów).

Projekty zakładające prace remontowo-budowlane, w tym remont budynku Ratusza wraz z termomodernizacją (**Projekt nr 6**), a także termomodernizacja wielorodzinnych budynków mieszkalnych (**Projekt nr 7**), obiektów hotelowych, uzdrowskowych i służby zdrowia (**Projekt nr 8**) wpłyną bezpośrednio na sfery przestrzenno-techniczną (poprzez wzrost estetyki przestrzeni publicznej i poprawę stanu technicznego obiektów) oraz środowiskową, z uwagi na wymianę źródeł ciepła, ocieplenie ścian i dachów, co skutkować będzie zmniejszeniem poboru energii i w dalszej kolejności spadkiem zanieczyszczenia powietrza.

Projekt nr 5 dot. remontów dróg gminnych zakłada przebudowę ul. Wspólnej (na odcinku Plac Mariański – ul. Brzozowa, ul. Brzozowa – ul. Graniczna) oraz części ul. Zdrojowej. W efekcie realizacji projektu ul. Wspólna, a także chodniki w jej paśmie zyskają nową nawierzchnię, a parkowanie pojazdów zostanie uregulowane poprzez budowę zatok postojowych. Odcinek ul. Zdrojowej zostanie natomiast przebudowany na ciąg pieszy z zatoką postojową. Powyższe działania wpłyną na wzrost bezpieczeństwa i poprawę komfortu korzystania z infrastruktury drogowej, także dla osób niepełnosprawnych. Przebudowa odcinka ul. Zdrojowej doprowadzi również do spadku emisji szkodliwych substancji emitowanych przez samochody.

Jak już wyżej wspomniano, projekty wpisane w Lokalny Program Rewitalizacji, zostały dobrane w sposób gwarantujący komplementarność problemową. Poszczególne działania wpływają na wiele sfer i nie stanowią inwestycji punktowych.

5.3.3. Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna Lokalnego Programu Rewitalizacji Łądko-Zdrój na lata 2016-2022 zostanie zapewniona poprzez współdziałanie osób odpowiedzialnych jednocześnie za zarządzanie i monitoring Strategii Rozwoju Gminy Łądek-Zdrój na lata 2014-2020. Niniejszy fakt wpływa na klarowny podział odpowiedzialności za poszczególne zadania, prawidłowy przepływ informacji i spójność procedur organizacyjnych.

Organem nadzorującym prace i stan realizacji działań ujętych w Lokalnym Programie Rewitalizacji, jak również w Strategii Rozwoju gminy jest Burmistrz Łądko-Zdrój. Pomimo odrębnego nazewnictwa ciał odpowiedzialnych za koordynowanie i wdrażanie założeń LPR i Strategii, a także organu konsultacyjnego należy zaznaczyć, iż za ich funkcjonowanie odpowiadają te same osoby.

W skład Zespołu ds. rewitalizacji, Rady ds. rewitalizacji oraz Zespołu ds. Wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Łądek-Zdrój na lata 2014-2020 wchodzi Burmistrz Łądko-Zdrój, pracownicy poszczególnych wymienionych w zarządzeniach wydziałów Urzędu Miasta i Gminy Łądek-Zdrój, osoby zatrudnione w jednostkach organizacyjnych gminy, członkowie Rady Miejskiej, a także w ramach ciał doradczych przedstawiciele m.in. instytucji kultury, opieki społecznej, edukacyjnych i rynku pracy, służb mundurowych, NGO, przedsiębiorców, mieszkańców, właścicieli i zarządców nieruchomości, jednostek skarbu państwa.

Zespół ds. rewitalizacji oraz Rada ds. rewitalizacji odpowiadają za tożsame obszary zarządzania i monitoringu Lokalnego Programu Rewitalizacji, w stosunku do zakresu odpowiedzialności Zespołu ds. Wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Łądek-Zdrój na lata 2014-2020.

Zgodnie z zapisami SRGLZ 2014-2020 zakresie odpowiedzialności Zespołu ds. Wdrażania Strategii Rozwoju znajdują się:

- Funkcja monitoringowa (monitoring właściwości gminy i czynników jej rozwoju, monitoring realizacji zadań strategicznych, monitoring wskaźnikowy, sporządzanie rocznych sprawozdań z realizacji z realizacji Strategii Rozwoju Gminy Łądek-Zdrój na lata 2014-2020),
- Funkcja informacyjno-wnioskodawcza (przygotowywanie propozycji zmian w Strategii, informowanie Burmistrza o konieczności sporządzenia nowej strategii rozwoju gminy),
- Funkcja wewnętrznej dystrybucji informacji (pełnienie roli forum wymiany informacji, poglądów i koncepcji związanych z realizacją zadań strategicznych i wdrażaniem Strategii),
- Funkcja promocyjna (przygotowywanie publikacji nt. stanu realizacji Strategii, przygotowanie skróconej, promocyjnej wersji Strategii, przygotowywanie informacji dot. realizacji założeń Strategii na potrzeby mediów),

- Funkcja kooperacyjna (poszukiwanie podmiotów, mogących stać się partnerami współpracy strategicznej, aplikowanie zadań strategicznych SRGLZ 2014-2020 do kompleksowych lub branżowych programów planistycznych powiatu i województwa)
- Funkcja prewencyjna (wdrażanie Radnych Rady Miejskiej kolejnych kadencji w tematykę SRGLZ 2014-2020).
- Funkcja koordynacyjna (dbanie o zbieżność dokumentów planistycznych ze SRGLZ 2014-2020).

W skład kompetencji Zespołu ds. rewitalizacji wchodzi:

- Wdrażanie Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Łądek-Zdrój;
- Informowanie potencjalnych beneficjentów o możliwościach pozyskiwania dofinansowania i partnerów do realizacji projektów;
- Prowadzenie centrum wiedzy o rewitalizacji;
- Zapewnienie partycypacji społecznej programu – w tym organizacja spotkań i bieżące informowanie interesariuszy Lokalnego Programu Rewitalizacji o postępach w jego wdrażaniu;
- Monitorowanie działań rewitalizacyjnych ujętych w Lokalnym Programie Rewitalizacji;
- Opracowanie ewentualnych projektów aktualizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji;
- Działania uświadamiające i promocyjne w zakresie szeroko pojętej rewitalizacji, a szczególnie w zakresie działań rewitalizacyjnych podjętych na wyznaczonym obszarze zdegradowanym na terenie Gminy Łądek-Zdrój.

Rada ds. rewitalizacji zajmuje się następującymi obszarami:

- Diagnozowanie obszarów zdegradowanych oraz wyznaczenie terenów rewitalizowanych,
- Pomoc przy formułowaniu zagadnień i pytań do ewaluacji Lokalnego Programu Rewitalizacji,
- Systematyczna ocena etapów ewaluacji oraz opiniowanie raportu końcowego z ewaluacji programu.

W realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji istotną rolę odgrywa również **Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020**, która odpowiada za monitoring programów rewitalizacji i projektów rewitalizacyjnych w województwie dolnośląskim, w tym także w gminie Łądek-Zdrój.

W zgodzie z powyższym należy uznać, iż pomimo powołania dwóch ciał w miejsce jednego, zakres kompetencji oraz odpowiedzialność i rola osób biorących udział w realizacji niniejszych dokumentów strategicznych gminy są zbieżne i nie rodzą niebezpieczeństwa wystąpienia konfliktów natury prawnej czy też organizacyjnej.

5.3.4. Komplementarność międzyokresowa

Komplementarność międzyokresowa zostanie zapewniona dzięki kontynuacji działań rewitalizacyjnych realizowanych w minionej perspektywie finansowania. W ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Łódka-Zdroju na lata 2010-2015 skupiono się na rewitalizacji dzielnicy staromiejskiej i zrealizowano następujące projekty:

- *Odnowa zabytkowych kamienic na Łódckim rynku w ramach rewitalizacji – etap III*

Projekt stanowił trzeci etap rewitalizacji łódckiego rynku. W ramach projektu wyremontowane zostały: elewacja frontowa wraz z odtworzeniem detali architektonicznych, podcienia wraz z montażem oświetlenia oraz dach zabytkowej kamienicy Rynek 13. Ponadto w kamienicach Rynek 7, 8, 9 i 13 wymienione zostały wewnętrzne linie zasilające (WLZ). Celem projektu była poprawa stanu technicznego kamienic objętych remontem co przyczyniło się do poprawy warunków mieszkaniowych lokatorów remontowanych kamienic. Projekt miał na celu poprawę bezpieczeństwa mieszkańców i poprawę komfortu użytkowania części wspólnych. Dzięki realizacji projektu poprawił się wizerunek zabytkowego rynku i wzrosły jego walory turystyczne.

- *Wzrost konkurencyjności miejscowości uzdrowiskowej Łódka-Zdrój poprzez rewitalizację zabytkowego parku zdrojowego*

Celem projektu było podniesienie atrakcyjności Łódka-Zdroju jako uzdrowiska, a przez to wzrost jego konkurencyjności na tle innych uzdrowisk i miejscowości. W ramach projektu wykonano m.in.:

- prace porządkujące i pielęgnacyjne terenów zielonych – wycinka drzew z karczowaniem pni, wykonanie cięć pielęgnacyjnych w koronach drzew, założenie elastycznych wiązań w koronach drzew, nowe nasadzenia;
- rozbiórkę istniejących schodów terenowych na łąkę i rozplantowanie skarpy;
- remont istniejących schodów przed kaplicą św. Jerzego;
- remont ujęcia wody „Źródło Biskupie”;
- likwidację kamiennego murka – „Podkowy”;
- remont ciągów komunikacyjnych;
- wymiana 20 lamp oświetlenia parkowego;
- wymiana ławek i koszy parkowych, montaż 1 kamery monitoringowej.

Dzięki realizacji tych działań powstała estetyczna, atrakcyjna i bezpieczna ogólnodostępna przestrzeń parkowa. Projekt był kontynuacją wcześniejszych działań polegających na rewitalizacji parków w Łódku-Zdroju.

- *Odnowa zabytkowej kamienicy Rynek 9 na Łódckim rynku*

Celem projektu była poprawa warunków mieszkaniowych, poprawa estetyki kamienicy Rynek 9 oraz zabezpieczenie tego zabytku przed dalszą degradacją. Projekt był kolejnym etapem rewitalizacji Łądeckiej starówki. Zakres prac remontowych obejmował:

- remont elewacji frontowej z odtworzeniem detali architektonicznych i wykonaniem cokołu z piaskowca,
- malowanie elewacji frontowej zgodnie z opracowaną kolorystyką, z montażem obróbek blacharskich z miedzi,
- remont powierzchni ścian i słupów w podcieniu,
- remont powierzchni ścian w ościeżach drzwi wejściowych,
- tynkowanie elewacji frontowej od strony dachu, z wykonaniem nowych obróbek blacharskich przy połaciach dachowych.

Aktualny Lokalny Program Rewitalizacji stanowi rozwinięcie działań rewitalizacyjnych prowadzonych w minionym okresie. Zawiera projekty dot. zarówno Stare Miasto jak i dzielnicę uzdrowską wywierając wpływ na sfery społeczną, gospodarczą, przestrzenno-techniczną i środowiskową. Projekty komplementarne przestrzennie z wcześniej realizowanymi, a więc dotyczące rynku oraz okolicznych ulic, stanowiące kontynuację inwestycji o charakterze remontowo-budowlanym (w tym termomodernizacyjnym) zostały uzupełnione o zadania wpływające bezpośrednio na sfery społeczną i gospodarczą (utworzenie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości w budynku dawnego dworca kolejowego, adaptacja ruin kościoła poewangelickiego na cele kulturalne i społeczne).

Biorąc pod uwagę działania zaplanowane do realizacji na obszarze dzielnicy zdrojowej również mamy do czynienia z komplementarnością międzyokresową w stosunku do działań podejmowanych w minionym okresie. Lokalny Program Rewitalizacji Łądko-Zdroju na lata 2016-2022 przewiduje termomodernizację obiektów użyteczności publicznej, w tym wielorodzinnych kamienic, hoteli, obiektów uzdrowskich i służby zdrowia, ale także, podobnie jak w przypadku projektu pn. „Wzrost konkurencyjności miejscowości uzdrowskiej Łądek-Zdrój poprzez rewitalizację zabytkowego parku zdrojowego” odnowę zieleni parkowej wraz z budową i montażem infrastruktury towarzyszącej w postaci ciągów pieszych, ławek, koszy na śmieci, oświetlenia czy też monitoringu na terenie parku. Zaplanowano również zadania mające na celu aktywizację społeczną osób zagrożonych wykluczeniem, integrację dzieci, młodzieży i seniorów oraz działania kładące nacisk na rozwój kultury (adaptacja obiektu dawnej kawiarni Stylowa na cele edukacyjne, rekreacyjne i społeczne, przebudowa zabytkowego Domu Zdrojowego na cele kulturalne).

Mając na uwadze powyższe, należy uznać, iż projekty zapisane w aktualnym LPR stanowią kontynuację oraz rozwinięcie działań realizowanych w minionym okresie zarówno pod względem przestrzennym jak i problemowym.

5.3.5. Komplementarność źródeł finansowania

Komplementarność źródeł finansowania projektów zapisanych w Lokalnym Programie Rewitalizacji Łądko-Zdroju na lata 2016-2022 polegać będzie na odpowiednim łączeniu wsparcia ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego oraz prywatnych i publicznych źródeł finansowania (w tym w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego).

Niemniej celem części projektów jest adaptacja obiektów na cele kulturalne, społeczne i edukacyjne. W związku z powyższym, dzięki przeprowadzeniu prac remontowo-budowlanych wnioskodawcy uzyskają możliwość dalszego aplikowania o środki z Europejskiego Funduszu Społecznego na realizację projektów zgodnych z charakterem działalności podjętych w wyremontowanych obiektach.

Dodatkowo dopuszcza się wsparcie środkami prywatnymi projektów związanych z adaptacją budynków na nowe cele służące społeczności lokalnej, remontami wielorodzinnych budynków mieszkalnych, hoteli, obiektów uzdrowiskowych i służby zdrowia czy też rewitalizacją parku.

Tabela 5. Matryca komplementarności projektów ujętych w Lokalnym Programie Rewitalizacji Łądko-Zdroju na lata 2016-2022

	Projekt nr 1	Projekt nr 2	Projekt nr 3	Projekt nr 4	Projekt nr 5	Projekt nr 6	Projekt nr 7	Projekt nr 8	Projekt nr 9	Projekt nr 10	
Projekt nr 1	Grey	Red	Yellow	Green	Blue	Purple	White	Yellow	Green	Blue	Purple
Projekt nr 2	Red	Grey	White	Yellow	Green	Blue	Purple	Red	Yellow	Green	Blue
Projekt nr 3	White	Yellow	Green	Blue	Purple	Red	White	Yellow	Green	Blue	Purple
Projekt nr 4	White	Yellow	Green	Blue	Purple	Red	White	Yellow	Green	Blue	Purple
Projekt nr 5	Red	Yellow	Green	Blue	Purple	White	Yellow	Green	Blue	Purple	Red
Projekt nr 6	White	Yellow	Green	Blue	Purple	Red	White	Yellow	Green	Blue	Purple
Projekt nr 7	Red	Yellow	Green	Blue	Purple	White	Yellow	Green	Blue	Purple	Red
Projekt nr 8	Red	Yellow	Green	Blue	Purple	White	Yellow	Green	Blue	Purple	Red
Projekt nr 9	White	Yellow	Green	Blue	Purple	Red	White	Yellow	Green	Blue	Purple

Legenda:

Komplementarność przestrzenna	Komplementarność problemowa	Komplementarność proceduralno-instytucjonalna	Komplementarność między okresowa	Komplementarność źródeł finansowania
-------------------------------	-----------------------------	---	----------------------------------	--------------------------------------

Lokalny Program Rewitalizacji Łądko-Zdroju
na lata 2016-2022

5.4. Indykatywne ramy finansowe przedsięwzięć

Poniżej zostały przedstawione ramy finansowe projektów ujętych w niniejszym programie, poprzez prezentację ich szacunkowej wartości oraz indykatywnych wielkości środków finansowych możliwych do wykorzystania w ramach działań ujętych w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020 (RPO WD 2014-2020), Programie Operacyjnym Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020 (POWER 2014-2020) oraz Programie Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko (POIiS 2014-2020).

Numer i tytuł projektu	Szacowana wartość projektu (PLN)	Potencjalne źródło finansowania: program oraz działanie	Fundusz	Indykatywna alokacja UE na całe działanie dla województwa lub kraju (EUR)
1. Adaptacja budynków na cele edukacyjne, rekreacyjne i społeczne	8 800 000	RPO WD 2014-2020 6.3 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów Poddziałanie 6.3.1- konkursy horyzontalne, Typ 6.3.A	EFRR	29 661 652
2. Rewitalizacja parku przy ul. Wolności i Placu Mariańskim	2 000 000	RPO WD 2014-2020 6.3 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów Poddziałanie 6.3.1 - konkursy horyzontalne, Typ 6.3.	EFRR	29 661 652

3.Adaptacja budynku byłego dworca kolejowego w celu utworzenia Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości	2 000 000	RPO WD 2014-2020 6.3 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów Poddziałanie 6.3.1- konkursy horyzontalne, <i>Typ 6.3.C</i>	EFRR	29 661 652
4.Adaptacja budynku kościoła poewangelickiego na cele kulturalne i społeczne	3 000 000	RPO WD 2014-2020 6.3 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów Poddziałanie 6.3.1- konkursy horyzontalne, <i>Typ 6.3.C</i>	EFRR	29 661 652
5.Przebudowa dróg gminnych na terenie Łądko-Zdroju	2 978 000	RPO WD 2014-2020 6.3 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów Poddziałanie 6.3.1- konkursy horyzontalne, <i>Typ 6.3.C</i>	EFRR	29 661 652
6.Przebudowa budynku Ratusza w Łądku-Zdroju wraz z termomodernizacją	600 000	RPO WD 2014-2020 6.3 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów Poddziałanie 6.3.1- konkursy horyzontalne, <i>Typ 6.3.A</i>	EFRR	29 661 652

<p>7. Termomodernizacja wielorodzinnych budynków mieszkalnych na obszarze objętym Lokalnym Programem Rewitalizacji Łądko-Zdroju na lata 2016-2022</p>	<p>2 800 000</p>	<p>RPO WD 2014-2020</p> <p>3.3 Efektywność energetyczna w budynkach użyteczności publicznej i sektorze mieszkaniowym</p> <p>Poddziałanie nr 3.3.1 – konkursy horyzontalne</p> <p>(Typ 3.3. B)</p>	<p>EFRR</p>	<p>94 072 922</p>
<p>8. Termomodernizacja obiektów hotelowych, uzdrowiskowych i służby zdrowia na obszarze objętym Lokalnym Programem Rewitalizacji Łądko-Zdroju na lata 2016-2022</p>	<p>41 000 000</p>	<p>RPO WD 2014-2020</p> <p>3.3 Efektywność energetyczna w budynkach użyteczności publicznej i sektorze mieszkaniowym</p> <p>Poddziałanie nr 3.3.1 – konkursy horyzontalne</p> <p>(Typ 3.3. B)</p>	<p>EFRR</p>	<p>94 072 922</p>
<p>9. Termomodernizacja zabytkowego budynku Centrum Kultury i Rekreacji w Łądko-Zdroju (z 1886 r.)</p>	<p>355 000</p>	<p>RPO WD 2014-2020</p> <p>3.3 Efektywność energetyczna w budynkach użyteczności publicznej i sektorze mieszkaniowym</p> <p>Poddziałanie nr 3.3.1 - konkursy horyzontalne</p> <p>(Typ 3.3. B)</p>	<p>EFRR</p>	<p>94 072 922</p>

10. Wsparcie oraz aktywizacja osób starszych, bezrobotnych i zagrożonych wykluczeniem społecznym	360 000	RPO WD 2014-2020 6.1 Inwestycje w infrastrukturę społeczną Poddziałanie nr 6.1.1 – konkursy horyzontalne (Typ 6.1. A, 6.1. B) 8.2 Wsparcie osób poszukujących pracy Program Wieloletni „SENIOR-Wigor” na lata 2015-2020	EFRR/EFS	
--	---------	---	----------	--

6. Partycypacja społeczna w rewitalizacji

Gmina Łądek-Zdrój zainicjowała proces rewitalizacji, przystępując uchwałą Rady Miejskiej z dnia 16 października 2015 r. do opracowania Lokalnego Programu Rewitalizacji Łądka-Zdroju na lata 2016-2022. W celu zapewnienia jak najszerzej partycypacji w procesie rewitalizacji Gmina Łądek-Zdrój podjęła szereg działań m.in. organizowała spotkania dla mieszkańców, w tym m.in. z młodzieżą w szkołach, z przedstawicielami formalnych i nieformalnych grup działających na terenie Gminy, organizacjami pozarządowymi, przedsiębiorcami, przedstawicielami instytucji publicznych i sektora prywatnego, itd. – mające na celu przekazanie wszystkim grupom interesariuszy podstawowych informacji na temat procesu rewitalizacji, uświadomienie społeczności lokalnej w zakresie procesu rewitalizacji, jego roli w wyprowadzaniu obszarów zdegradowanych ze stanu kryzysowego oraz bezpośrednich skutkach rewitalizacji dla mieszkańców. Jednocześnie ww. spotkania pozwoliły na wstępne określenie obszaru zdegradowanego i występujących na jego terenie zjawisk kryzysowych w sferze społecznej, gospodarczej i przestrzenno-funkcjonalnej. Gmina zaprosiła interesariuszy do konsultacji społecznych oraz zgłaszania wstępnych propozycji planowanych do realizacji projektów rewitalizacyjnych oraz wszelkich opinii i uwag – na wniosku konsultacyjnym. Podstawowym celem zgłoszenia projektów rewitalizacyjnych na niniejszym wniosku przez potencjalnych beneficjentów było zbadanie potrzeb rewitalizacyjnych oraz wyznaczenie obszaru zdegradowania. Do Urzędu Miasta i Gminy Łądek-Zdrój złożonych zostało 41 wniosków projektowych głównie przez wspólnoty mieszkaniowe, oprócz tego Gmina Łądek-Zdrój przygotowała własne propozycje projektów rewitalizacyjnych. W celu jak najszerzej partycypacji społeczeństwa w pracach nad przygotowaniem Lokalnego Programu Rewitalizacji zorganizowano sesje konsultacyjne w których udział mogli wziąć wszyscy zainteresowani. Zorganizowano dwie sesje konsultacyjne pierwszą 29 marca, drugą 13 maja 2016 roku. Sesje konsultacyjne odbyły się w późnych godzinach popołudniowych w celu umożliwienia jak najszerzej grupie ludzi, głównie pracujących udziału w sesji. O sesjach informowano mieszkańców na stronie internetowej UMiG oraz portalu społecznościowym FB, stworzono nawet specjalną zakładkę na stronie internetowej urzędu o której informowano o postępach w przygotowywaniu LPR. W celu informowania mieszkańców publikowano artykuły prasowe w prasie lokalnej oraz biuletynie informacyjnym wydawanym przez Urząd Miasta i Gminy Łądek-Zdrój. Rozpowszechniano również ulotki i plakaty informujące o przygotowanym Lokalnym Programie Rewitalizacji. Na bieżąco pracownicy Urzędu Miasta i Gminy udzielali informacji telefonicznych i mailowych interesariuszom zainteresowanym rewitalizacją. Ponadto firma zewnętrzna przygotowująca LPR prowadziła szeroką diagnozę prowadząc wywiady i ankiety wśród szerokiej grupy odbiorców.

7. System realizacji programu rewitalizacji

System realizacji niniejszego programu rewitalizacji zostanie powiązany z systemem wdrażania *Strategii Rozwoju Gminy Łądek-Zdrój na lata 2014-2020*. Ułatwi to koordynację podejmowanych działań strategicznych w najbliższych latach. Organem odpowiedzialnym za proces wdrażania zapisów niniejszego programu rewitalizacji będzie **Zespół ds. rewitalizacji**, na którego czele będzie stał **Zastępca Burmistrz Łądeka-Zdroju**. Skład Zespołu powinien być zbliżony do składu Zespołu ds. Wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Łądek-Zdrój na lata 2014-2020. Uzupełniony zostanie osobami zaangażowanymi w realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych. W skład zespołu będą wchodzić pracownicy poszczególnych komórek i jednostek organizacyjnych. Program rewitalizacji stanowi dokument operacyjny do Strategii rozwoju.

Koordynatorem realizacji programu rewitalizacji jest **Wydział Inwestycji i Rozwoju Urzędu Miasta i Gminy Łądek-Zdrój**, do którego zadań należy przygotowywanie i aktualizowanie strategii rozwoju Gminy.

Kontrolę obywatelską nad prawidłową realizacją programu rewitalizacji będzie pełniła **Rada ds. rewitalizacji** powołana na podstawie Zarządzenia Nr 0050.52.2016 Burmistrza Łądeka-Zdroju z dnia 16 marca 2016 r. Rolę **Przewodniczącego Rady ds. rewitalizacji objął Burmistrz Łądeka-Zdroju**, natomiast jej członkami, powoływanymi na podstawie odrębnego zarządzenia, zostaną lokalni liderzy opinii, będący przedstawicielami organizacji społecznych i pozarządowych, instytucji publicznych, przedsiębiorstw, instytucji otoczenia biznesu, itp. Przewiduje się, iż minimum raz na rok, zgodnie z kalendarzem monitoringu Programu, zostanie zorganizowane spotkanie Rady ds. rewitalizacji, na którym przedstawiciele Zespołu ds. rewitalizacji przedstawią sprawozdanie z realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji, tj. dotychczasowy przebieg wdrażania zapisów programu rewitalizacji, stopień zaawansowania realizowanych projektów rewitalizacyjnych oraz dalsze planowane działania służące osiągnięciu zamierzonych celów rewitalizacji. Przygotowanie materiałów oraz organizacja spotkania leży po stronie Wydziału Inwestycji i Rozwoju, przy czynnym udziale i pomocy pozostałych komórek organizacyjnych. Wnioski i uwagi zgłaszane podczas spotkań ze strony członków Rady ds. rewitalizacji będą rozpatrywane przez Zespół ds. rewitalizacji. Rada ds. rewitalizacji stanowi także merytoryczny organ doradczy, szczególnie istotny w procesie aktualizacji programu rewitalizacji. Opierając się na wiedzy i doświadczeniu członków, Rada ma wspierać Urząd Miasta i Gminy w ocenie obecnej sytuacji na Starym Mieście i w dzielnicy uzdrowiskowej, wskazywaniu kierunków dalszych działań rewitalizacyjnych, a także określaniu najbardziej istotnych wyzwań i problemów w sferze społecznej, gospodarczej i środowiskowej.

8. System monitoringu i oceny skuteczności działań

Zasady monitoringu programu rewitalizacji zostały powiązane ze *Strategią Rozwoju Gminy Łądek-Zdrój na lata 2014-2020*. Podobnie jak to ma miejsce w przypadku systemu realizacji, ułatwi to koordynację podejmowanych działań strategicznych w najbliższych latach. Monitoring powinien opierać się na bieżącej, wieloaspektowej analizie stopnia zmian zachodzących na obszarze rewitalizacji, w tym sytuacji społeczno-gospodarczej oraz zbieżności efektów działań rewitalizacyjnych z założoną wizją i celami rewitalizacji. Monitoring będzie prowadzony, podobnie jak w przypadku Strategii, raz do roku.

Mierząc stopień zmian zachodzących na terenie objętym Lokalnym Programem Rewitalizacji można oprzeć się m.in. na wskaźnikach, które posłużyły do wskazania jego granic:

- Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem (sfera społeczna);
- Udział ludności w wieku przedprodukcyjnym w ludności ogółem (sfera społeczna);
- Udział osób korzystających z pomocy społecznej w ludności ogółem (sfera społeczna);
- Udział osób bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym (sfera społeczna);
- Liczba przestępstw stwierdzonych na 1000 mieszkańców (sfera społeczna);
- Średni wynik ze Sprawdzianu 6-klasisty (sfera społeczna);
- Liczba przedsiębiorstw wpisanych do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG) na 1 000 mieszkańców (sfera gospodarcza);
- Liczba wyrobów azbestowych na mieszkańca (sfera środowiskowa).

Jednostką organizacyjną odpowiedzialną za proces agregacji danych i sporządzania raportów z monitoringu jest koordynator procesu zarządzania programem rewitalizacji, czyli Wydział Inwestycji Rozwoju. Poszczególne komórki i jednostki organizacyjne przekazują Wydziałowi Inwestycji i Rozwoju informacje zwrotne o rezultatach prowadzonych i nadzorowanych przez nie działań rewitalizacyjnych. Na podstawie zagregowanych danych z poszczególnych wydziałów i uzupełnieniu ich o dane statystyczne sporządzany jest Raport z monitoringu Lokalnego Programu Rewitalizacja Łądko-Zdroju na lata 2016-2022. Raport ten zawiera opis działań zrealizowanych w ramach poszczególnych celów rewitalizacji, a także analizę zmian wskaźników. Raport sporządzany będzie minimum raz w roku. Organem recenzującym jego treść jest Zespół ds. Wdrażania Programu Rewitalizacji i Komitet Rewitalizacji. Po przedstawieniu raportu na kolegium i akceptacji przez wskazane zespoły przewiduje się, iż raport będzie publikowany na stronie internetowej Urzędu Miasta i Gminy Łądek-Zdrój, umożliwiając w ten sposób opinii publicznej zapoznanie się z jego treścią.

UZASADNIENIE

Aktualizacja Lokalnego Programu Rewitalizacji Łądku- Zdroju na lata 2016-2022 dotyczy zakresu rewitalizacji nieruchomości zlokalizowanej przy ul. Orlej 7- zabytkowego Domu Zdrojowego wraz z otoczeniem oraz Muszli koncertowej wraz z amfiteatrem. Aktualizacja doprecyzowuje zakres projektu rewitalizacyjnego zdefiniowanego na liście „A”, zadanie nr 1. realizowanego w Łądku- Zdroju przy ul. Orlej 7 w obszarze prac niezbędnych do przeprowadzenia oraz ich kosztów w związku z planami utworzenia w Domu Zdrojowym Łądeckiego Centrum Społeczno- Edukacyjno- Kulturalnego.

Burmistrz

Roman Kaczmarczyk